

Četvrtak, 18. decembar 2008. godine

Svedok Normand Boucher

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je predmet *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare. Ko će ispitivati sledećeg svedoka?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ja, časni Sude. Tužilaštvo poziva gospodina Normanda Bouchera.

SUDIJA ORIE: Da. Gospođu poslužiteljko, molim vas da uvedete svedoka u sudnicu. Gospođu Gustafson, da li je svedoku maternji jezik engleski ili francuski?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Francuski jezik, časni Sude, ali će svedočiti na engleskom.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobro jutro, gospodine Boucher. Pre nego što počnete da dajete iskaz pred ovim Sudom, prema Pravilniku treba da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Tekst će vam sada dati poslužitelj. Molim vas da date tu svečanu izjavu.

SVEDOK BOUCHER: Svečano se zaklinjem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Boucher. Molim vas sedite.

SVEDOK BOUCHER: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Boucher, koliko sam razumeo, vi govorite i engleski i francuski. Ako budete imali problema dok govorite engleski, dozvoljeno vam je i možete da govorite francuski. Imamo prevodioce za francuski jezik, tako da nema nikakvog problema. Ali koliko sam shvatio, vi ste izabrali da govorite na engleskom.

SVEDOK BOUCHER: Hvala vam, časni Sude. Ja... moj maternji jezik je francuski.

SUDIJA ORIE: ... na engleskom, molim vas da me obavestite.

SVEDOK BOUCHER: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude.

svedok: Normand Joseph Boucher

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA GUSTAFSON

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Boucher.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Dobro jutro.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Možete li, molim vas da nam kažete vaše ime, za zapisnik.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Normand Boucher.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Možete li svedoku pokazati dokument broj 6540 po Pravilu 65ter.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Gospodine Boucher, da li prepoznajete izjavu na ekranu kao kucanu verziju ručno pisane izjave koju ste dali i potpisali 11. februara 1996. godine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Prepoznajem.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Molim vas da se svedoku pokaže dokument broj 6541 po Pravilu 65ter.

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson, samo u transkriptu prethodni dokument po Pravilu 65ter je imao broj 6540, dok na mojoj listi ja imam broj 6450 umesto broja 6540.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Pogrešno sam se izrazila, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle izjava iz 1996. godine je broj 6450. Molim vas nastavite.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: I, gospodine Boucher, da li prepoznajete ovu izjavu koju ste dali 11. i 12. novembra 1999. godine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Prepoznajem.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Na kraju, možete li da pokažete svedoku dokument broj 6542 po Pravilu 65ter. Gospodine Boucher, da li prepoznajete ovu izjavu kao onu koju ste počeli da dajete u aprilu 2008. godine, a završili sa davanjem iskaza 5. novembra 2008. godine i potpisali 24. novembra 2008. godine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Sve zajedno, da li su ove tri izjave tačne i istinite po vašem najboljem saznanju?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Prema mom najboljem saznanju, jesu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li tačno predstavljaju ono što ste rekli u vreme kada su uzimane?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Kada bih vam danas u Sudu postavila ista pitanja koja su vam postavljena kada ste davali te izjave, da li biste Sudu dali iste odgovore?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, bih.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, htela bih da ponudim ove tri izjave na usvajanje u spis.

SUDIJA ORIE: Koliko shvatam, i od Odbrane Gotovine smo primili poruku, da nema prigovora protiv bilo koje...

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine sekretare, možete li molim vas da dodelite brojeve ovim izjavama?

sekretar: Da. Časni Sude, dokument broj 6450 po Pravilu 65ter će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1176; dokument broj 6451 po Pravilu 65ter će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1177 i dokument broj 6452 po Pravilu 65ter će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1178.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare. Dokazni predmeti Tužilaštva broj P1176, P1177 i P1178 se usvajaju u spis.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude. Ako mogu samo da dam svedoku odštampane kopije ovih izjava, i ako bih mogla da pročitam sažetak ovih izjava za zapisnik.

SUDIJA ORIE: Već ste objasnili gospodinu Boucheru koja je svrha toga?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Gospodin Normand Boucher je bio oficir UNCIVPOL-a (UN Civilna policija), stacioniran u Kninu, od marta 1995. godine do otprilike 22. avgusta 1995. godine. Ujutro, 4. avgusta 1995. godine probudio ga je zvuk granate koja je udarila u obližnju kuću u 5.00 časova. Dok se probijao do podruma, granata je pogodila njegovu kuću. Sklonio se u podrum njegove kuće, tu je ostao oko 2 sata. Zatim se prebacio u podrum obližnje kuće. Nekoliko časova kasnije, uspeo je da se probije do centra grada gde se sklonio u visoku zgradu. Dok je dolazio, video je štetu nastalu granatiranjem. Oko 19.00 časova, 4. avgusta 1995. godine, pokupio ga je oklopni transporter UN-a i odvezao ga do baze UN-a. Gospodin Boucher je dobio odobrenje da napusti UN bazu kako bi kao deo patrole obišao pešice Knin oko 7. avgusta 1995. godine, sa još jednim posmatračem iz UNCIVPOL-a. U Kninu je gospodin Boucher video vojnike kako iz kuća iznose odeću i kućne predmete, i video je vojnike kako tovare električne aparate na kamion sa oznakama brigade *Puma*. Oko 11. avgusta, gospodin Boucher je prisustvovao incidentu paljenja kuća i useva, u kome su učestvovali vojnici sa kamionom brigade *Puma*, u selu Kosovo. Prema proceni gospodina Bouchera, hrvatska civilna policija nije ništa učinila da spreči paljenja i ubijanja na tom području nakon operacije *Oluja* i nisu mogli da zaustave vojnike koji su počinili zločine. Ovim se završava sažetak, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospođo Gustafson.

SVEDOK BOUCHER: Časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da?

SVEDOK BOUCHER: Ako mogu da kažem, izjava počinje sa time da sam ja počeo da radim u Sektoru Jug, od marta 1995. godine, a u stvari sam počeo u januaru 1995. godine.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, gospodine. Ja sam govorila o vremenu koje ste proveli u Kninu, ali u svakom slučaju, sažetak nije deo zapisnika, tako da ...

SUDIJA ORIE: Hvala vam što ste ukazali na tu nepreciznost, gospodine Boucher. Gospođa Gustafson je objasnila sada da je govorila o Kninu, a ne o Sektoru Jug. Ali vaša izjava je dokazni predmet. Ovo je samo da bismo javnost informisali šta se nalazi u vašoj izjavi. Ali svejedno, trebalo bi da budu tačno informisani. Sa tim se slažem. Molim vas nastavite.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Molim vas da pokažete svedoku dokument broj 6497 po Pravilu 65ter. Ovo je označena fotografija Knina, i imam štampane verzije koje ću podeliti kako bi olakšala čitanje svedoku, stranama i Pretresnom veću.

SUDIJA ORIE: S obzirom na prirodu ovog dokumenta, mogu li da pretpostavim da nema prigovora da se on doda na spisak po Pravilu 65ter, jer se još nije pojavio na tom spisku.

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: To je stav svih timova Odbrane, tako da je usvojen u spisak po Pravilu 65ter.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Gospodine Boucher, da li prepoznajete ovu fotografiju kao onu koju ste juče označili i na kojoj ste označili niz lokacija koje ste spomenuli u vašim izjavama?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Prepoznajem je, i hteo bih da ukažem na to da sam bio u prilici da pričam sa Odbranom koja je dostavila veću mapu, i neke oznake, na primer, kuća u kojoj sam živeo su bile jasnije na većoj mapi od ove sada. To je veoma zgusnuto naseljen kraj grada, ali radi se možda o ulici pored. I takođe, kada se radi o obližnjoj kući u koju sam se po drugi put sklonio, i kući... kući pored, na primer, gde su živela dva posmatrača CIVPOL-a, one su možda jasnije vidljive na većoj mapi, ali ostatak je isti.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li biste nešto hteli da ispravite, što ste shvatili da je pogrešno označeno na fotografiji pred vama?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Kao što sam rekao, samo mesto mog prebivališta, kuća koju sam iznajmljivao, to je označeno sa A. C je lokacija CIVPOL-a u Kninu, odnosno, izvinjavam se, kancelarije CIVPOL-a. To je ...

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Možda bismo mogli da pogledamo jednu po jednu, lokacije koje hoćete da ispravite.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako biste mogli da prikažete dokazni predmet na ekranu, pa ako bude bilo izmena, mogu se učiniti u elektronskom obliku.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Lokacija A je označena kao vaša kuća. Da li je to tačno, ili biste hteli da ispravite lokaciju koju ste označili sa A kao vašu kuću?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa označio bih je malo dalje – ako biste pomerili sliku malo nagore ka vrhu. To je verovatno ulica iznad, malo više.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Ako bismo svedoku dali crveni marker, onda bi sa X mogao da označi lokaciju svoje kuće.

SUDIJA ORIE: Da, ali onda bismo morali – nema smisla dodavati još pored onoga što vidimo u ovom trenutku. Onda predlažem, budući da ne možemo da uklonimo ono što je već označeno na ovoj mapi, zato što mapa nije u elektronskoj formi. Zato bismo morali da uvećamo i moram da kažem da tu gde linija koja povezuje A sa jednim od dva mala kruga koja izgleda kao da prave broj 8, u okviru šireg kruga, nije sasvim jasno da li se oznaka A nalazi na gornjem ili donjem delu ovoga što ja zovem broj 8. Zato bi trebalo ili da imamo praznu mapu ili drugu mapu. Svedok je rekao da...

ADVOKAT KEHOE: Iskreno, ako mogu da vam pomognem, jedino što nismo raspravili sa gospodinom Boucherom juče je da mu nismo rekli: *Pogledajte dokazni predmet Tužilaštva broj P62 i nađite tu oblast i uvećajte je.*

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: O tome se tu radi.

SUDIJA ORIE: Da. Niko se nije žalio u vezi sa tim.

ADVOKAT KEHOE: Ne, ne. Radi se o tome da je [svedok] mogao da vidi svoju kuću jasnije. Mislim da je to poteškoća u vezi sa tom mapom.

SUDIJA ORIE: Onda bih predložio da pozovemo svedoka da označi preciznije na dokaznom predmetu Tužilaštva broj P62 - da li je to prazna mapa? Da?

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: ... i onda da uveličamo kako bismo dobili više detalja u vezi sa A, D i K koje su blizu jedna drugoj.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam. Možete li da pokažete svedoku dokazni predmet Tužilaštva broj P62, molim vas.

SUDIJA ORIE: Za učitavanje mapa je potrebno određeno vreme, gospodine Boucher. Možemo li da uvećamo – malo ispod levo od centra ove slike.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako bismo pogledali levo od mesta gde piše *Knin opšta nabavka*.

SUDIJA ORIE: Tu smo. Možemo li da pozovemo svedoka da u boji, za Tužilaštvo ...

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Mislim da se radi o crvenoj, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Crvena je.

SVEDOK BOUCHER: Dakle, zaokružiću mesto gde je bila moja kuća.

SUDIJA ORIE: Možete li to da označite sa A.

SVEDOK BOUCHER: Lokacija kuće u kojoj su bili posmatrači CIVPOL-a, koja je delimično uništena je D. To je tačno ovde.

SUDIJA ORIE: Da. Mislim da nema potrebe da ponovo označavate naseljenu oblast. To se jasno vidi na ovoj mapi.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Jesu li ove dve lokacije jedine koje ste hteli da ispravite?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Jedino onda kada sam otišao u veliku zgradu na mapi koju ste mi pokazali, koja je sad ponovo mala, bilo je malo zbunjujuće. Ali na uvećanoj, kao što je sada, imam bolju priliku da vam pokažem gde je ta kuća ili zgrada.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li to možete da locirate na ovoj mapi, sada? Možete li to da označite sa F.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: *(svedok obeležava)*

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: A na drugoj mapi ste takođe označili obližnju zgradu na kojoj ste kasnije uočili štetu. Možete li i to ovde da označite kao G.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Mogu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li bi to bile sve ispravke koje ste želeli da izvršite?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, možda biste originalnoj mapi i ovoj sa ispravkama mogli da date jedan dokazni broj.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, mogu li da budu spojene?

sekretar: Da, časni Sude, to nije problem. To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1179.

SUDIJA ORIE: Da li to znači da kao što nije bilo prigovora na usvajanje u spis po Pravilu 65ter, da nema prigovora na usvajanje u spis?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda je istina za oznake na mapi od A do M, kao i preciznije oznake A, B, F i G na drugoj mapi označene elektronski. Gospodine sekretare, dokazni predmet Tužilaštva broj 1179 se usvaja u spis. Trebalo bi da kažem dokazni predmet Tužilaštva broj P1179.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Gospodine Boucher, ako se malo zadržimo na mapi, veliki krug koji ste označili sa K, čime ste označili kao naseljenu oblast u kojoj ste videli dosta oštećenih kuća, da li možete da procenite za Pretresno veće, koliko ste videli oštećenih kuća u oblasti koju ste označili sa K?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To bi bilo nagađanje, mislim da ih je u tom kraju bilo oko 8-10.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Koliko je kuća u kojoj ste vi živeli bila oštećena?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Izgledalo je kao da je granata – u stvari moram nešto na početku da objasnim. Ja nemam vojno iskustvo. I kada govorim o različitim tipovima vatrenog oružja koje vojska upotrebljava, ja se u to ne razumem. Ja sam policijac. Dakle, oružje malog kalibra. Tako da šteta koja je pričinjena na mom mestu prebivanja, na kući koju sam iznajmljivao, je učinjena granatom ispaljenom iz daljine, prošla je kroz krov kuće, kroz tavan do stana. Iznajmljivao sam stan na gornjem spratu kuće.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Koliku štetu je načinila granata samoj strukturi?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, kuće se prave od cementa, tako da bi bilo potrebno nekoliko udara da bi se zaista uništila kuća. Krov od crvenog glinenog crepa svakako se lako ruši. Cement od koga je pod na tavanu je sav armiran, drugim rečima - cement je ojačan metalnom žicom da ne bi lako pukao. I kao što su mi stanari objasnili, kuće su tako pravljene da se spreči da se sruše u zemljotresu. Dakle, granata je prošla kroz krov, naravno napravila veliku rupu u tim crvenim glinenim crepovima, polomila gredu koja ih je držala i napravila je rupu u podu tavana i sve do drugog sprata.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Isto to pitanje u vezi sa kućom gde su živeli posmatrači CIVPOL-a, onu koju ste označili sa D. Kolika je šteta pričinjena toj strukturi?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ta kuća je pretrpela granatiranje – kako bih ga ja nazvao. Veliki projektili su sa jedne strane kuće napravili veliki krater, veliku rupu sa strane. Rupa je bila oko jednog metra u prečniku.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. A zgrada koju ste označili sa G, ona pored te u koju ste se sklonili, viša zgrada u centru grada, da li znate kakva je to zgrada bila pre operacije *Oluja*? Da li je bila stambena, poslovna?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Obe zgrade, i F u koju sam se ja sklonio i zgrada G, su bile stambene zgrade sa stanovima, i mislim da su bile visoke oko šest spratova, pet ili šest.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Htela bih da vas pitam ...

SUDIJA ORIE: Gospodo Gustafson, hoćete li mi dozvoliti da postavim dva pitanja da razjasnim nešto u vezi sa odgovorima. Prvo, možda bi trebalo da počnem sa daljim objašnjenjem oznaka, zato što bismo kasnije mogli imati problema sa tačnim razumevanjem ovih oznaka. Oznake su dva mala kruga, jedan odmah iznad drugog, iznad oba. Oznaka A se odnosi na gornji. Desno od donjeg kruga vidimo, iako malo nejasno, oznaku D koja se odnosi na mali krug. Dakle, D ne treba smatrati za lokaciju, već samo kao oznaku desno od donjeg kruga. Onda bih hteo da postavim jedno pitanje: govorili ste o rupi u zidu kuće u kojoj su živeli posmatrači CIVPOL-a. Da li je ta rupa bila celim zidom?

SVEDOK BOUCHER: Da.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, kroz nju ste mogli da vidite unutrašnjost kuće?

SVEDOK BOUCHER: Da. Da, hvala vam, časni Sude.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas nastavite.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: U vašoj izjavi od 2008. godine, u paragrafu 15, opisali ste šta ste videli na ulicama 4. avgusta. Rekli ste: „Iz onog što sam video na ulicama tog dana, ljudi su svuda trčali i vozila su stajala zbog nestašice benzina. Bio je kaos.“ Samo bih htela da vas pitam da li ste bili u mogućnosti da vidite po ljudima na ulicama i u zgradama u kom su psihičkom ili emotivnom stanju bili?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, jesam. Ne kada su ljudi trčali svuda, ali ubrzo nakon toga, počev od 10.00 časova ujutro kada sam se sklonio u zgradu F. Meštani koji su bili u podrumu, bilo ih je dosta tamo, koji su plakali i pričali, budući da su neki ljudi došli iz drugih delova kako bi se sklonili u toj velikoj zgradi. Komentarisalo se. Mogao sam da razumem nešto od razgovora. Bilo je u tom podrumu i nekih ljudi koji su govorili engleski i koji su jasno opisali očajnu situaciju u kojoj su se našli. Od tada do nakon 19.00 časova, kada sam otišao u bazu UN, bilo je tamo i ljudi koji su zapravo bili prevodioci. Naravno, njihov engleski je bio mnogo bolji, oni su objasnili šta se dešavalo dok su pokušavali da dođu do UN baze, i takođe su prenosili komentare drugih meštana. Ali i pre ovoga, desili su se neki bitni događaji, zbog kojih su ljudi bili na oprezu nekoliko dana pre ovoga. Želite li da vam to objasnim?

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Mislim da se to nalazi u vašoj izjavi. Samo sam htela da vidim kako je to zapravo izgledalo 4.[avgusta]. Rekli ste da su ljudi trčali na sve strane i da su vozila stajala. Da li ste od ljudi na ulicama uspjeli da saznate kuda su se uputili?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, u mojoj izjavi sam napomenuo da sam pokušao da saznam pravac. Pitao sam načelnika milicije, srpske policije, pre napada, da li postoji plan i on nije hteo ni da priča o tome, odbacio je to kao nešto što je nepotrebno. Iz toga sam zaključio da ne postoji plan, ljudi su bili prepušteni sami sebi, da se snalaze kako znaju i umeju. Jedna stvar koju treba da zapamtite, je da u tom sektoru, kao i u sva 4 sektora, bilo vrlo jako malo goriva i svega ostalog što je trebalo, samo je postojalo crno tržište, nekim od naših vozila UN-a je krađeno gorivo i šta sve ne. Druga stvar je to što nije bilo plana i ljudi, kuda su se uputili je bilo moje pitanje.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Dozvolite da vas zaustavim. To je bilo moje pitanje. Da li ste uspjeli na osnovu toga što ste videli 4.[avgusta], da zaključite kuda su se ljudi uputili ili ne? Ako niste, i to je u redu.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam imao predstavu. Znam da je bilo ljudi koji su znali za neke zemljane puteve koji su vodili iz sektora ka Bosni. Ovo sam čuo više puta od različitih... znate, od raznih drugih grupa i od nekih prevodilaca i građana, ali nisam znao gde se ti putevi nalaze, i nisam mislio da veliki broj meštana ima pouzdana vozila sa kojima bi otišli. Poput većine vozila marke *lada*, ona su išla samo kad su htela, i tako dalje. Tako da to nisu bili sasvim pouzdani načini da se ode odatle.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Govorite o načinima odlaska odatle. Da li je izgledalo kao da ljudi pokušavaju da napuste Knin, tog dana?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je zapravo počelo pre tog dana. Ponovo, ako se vratimo na...

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Izvinite, gospodine Boucher. Moram da vas prekinem. I to se nalazi u vašoj izjavi. Ali na osnovu toga što ste mogli da vidite 4. avgusta, da li se činilo da su tog 4. avgusta ljudi pokušavali da napuste Knin?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Htela bih da predem na drugu temu, a to je ta pešadijska patrola koju ste opisali, to je u paragrafima 55 i 56 vaše izjave iz 1999. godine, kao i u paragrafima od 21 do 26 vaše izjave iz 2008. godine. To je pešadijska patrola za koju ste opisali da ste bili sa posmatračima CIVPOL-a iz Švedske, oko 7. avgusta. U paragrafu 55 vaše izjave iz 1999. godine vi kažete: „Gde god sam pogledao, video sam vojnike kako izlaze iz kuća i iznose sa sobom sve što se nalazilo u kući, odeću, pokućstvo itd. Vojnici su se smejali dok su to radili.“ Htela bih da vas pitam, da li možete da procenite za Pretresno veće, koliko ste vojnika videli da odnose stvari iz kuća na taj način, tokom te patrole?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Posle 13,5 godina, moje pamćenje je oslabilo. Ali ono što sam rekao u izjavi 1999. godine, toga ću se pridržavati. Broj ljudi ili vojnika koji su to radili, ne mogu da se setim, ali znam da ih je bilo nekoliko. Tačan broj ne mogu da vam kažem.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Iz onoga čega se sećate, da li su vojnici to radili manje više otvoreno ili su pokušavali da sakriju šta su radili, da li ste mogli da zaključite?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je bilo vrlo otvoreno.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li su vojnici reagovali na vaše i prisustvo vaših kolega?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da. Bilo je komentaranja, vikanja, zviždanja i tako dalje. I zapravo bilo je dosta vojnika koji su već bili pijani, izvan kontrole, i ja bih rekao da se svakako nisu neprofesionalno ponašali. Dakle bilo ih je, i ponovo procenjujem da su bili, nisam video ni jednog za koga sam mogao da kažem da je imao čin na ramenima ili na rukama, tako da su očigledno bili privatne kategorije, pretpostavljam, ili su to bili vojnici na služanju vojnog roka. I ponovo... o kom broju se radi... bilo ih je u različitim krajevima grada kroz koje smo prošli, izvan baze UN sve do mosta, a zatim do centra grada gde ih je još bilo i koji su se kretali okolo. Nisam mogao da vidim... nije bilo sukobljavanja u tom trenutku da sam ja video, inače ne bismo bili tamo. Kada smo išli ka mojoj kući, vrlo blizu u jednoj od tih ulica, bio je kamion u koji su utovarali, znate, televizore, video rekordere, elektroniku i šta sve ne.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Tokom tog patroliranja, da li ste videli civile ili samo vojnike?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se da sam video civile kao takve. Ne sećam se. Nije mi to baš najjasnije.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li su vojnici bili u uniformama?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, svi su bili u uniformama.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li možete sada da opišete njihove uniforme?
SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, to su bile maskirne uniforme, borbene uniforme. Ne onaj tip uniforme koji biste nosili na vojnoj paradi, već više za borbu. Maskirne, tako bi ih opisao.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Rekli ste da su pucali u toj oblasti. Da li se sećate oružja koje su imali? Kakvu vrstu oružja su imali?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa većina njih je imala – to su verovatno AK-47, to je vrsta oružja koju su imali. Ne sećam se pištolja, na primer. Pištolje su, po meni, imali verovatno oficiri ili vojnici sa višim rangom, ali to nisam video.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Izvinjavam se. To je bilo automatsko oružje?
SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Malopre ste rekli da ste videli vojnike kako utovaraju televizore i video rekordere u kamion, i to ste opisali u vašoj izjavi. I u izjavi ste opisali taj kamion sa oznakama brigade *Puma*. I opisali ste oznaku brigade *Puma*. Rekli ste da je to bila slika crne pume sa imenom *Puma*. Htela bih da vam pokažem sliku ...

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Molim vas da se svedoku pokaže dokazni predmet Tužilaštva broj P281.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Zabeležio sam u mom jučerašnjem razgovoru sa gospodinom Boucherom, da mu je pokazana jedna fotografija znački *Puma*, a ne dosta različitih znački, a to je značilo da mu je pokazana samo jedna, i to ona koja je na ekranu. Naravno ja primećujem metodologiju koju koristi Tužilaštvo, a kojoj smo se već protivili, i verujem da , časni Sude, nemam taj transkript, da smo izrazili opreznost u vezi sa tom metodologijom.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Svedok je upitan da opiše tu značku u svojoj izjavi pre nego što mu je ona pokazana, i mislim da je prethodno pitanje objektivnosti bilo u vezi sa foto identifikacijom pojedinaca, ne sećam se da je to...

ADVOKAT KEHOE: Ne...

SUDIJA ORIE: Naravno, dosta toga zavisi od... ja mislim, procedure identifikacije koja uvek treba da počne sa pitanjem svedoka da opiše nešto. Nekada je opis takav da ne možete da nađete više vrsta koji odgovaraju tom opisu. Na primer, ako ja kažem da osoba ima tetovažu sunca na desnom obrazu, moglo bi da bude vrlo teško da se pronade šest osoba sa tetovažom sunca na desnom obrazu. Sada, ovde je svedok izgleda u svojoj izjavi opisao imena, šta god da se desi u sudnici, ukoliko se to desilo pre svedokovog ulaska u sudnicu, svi znamo da identifikacija u sudnici ne može da doda ništa onome što je rečeno izvan sudnice, tako da jedino razumno pitanje za svedoka bi bilo: da li je ovo amblem ili znak koji ste ranije opisali? A šta da se uradi sa tim, to je nešto što ćemo tek videti. Ali nema smisla, prva identifikacija. I kada govorim o identifikaciji,

naravno, obično se radi o licima, osobama, ali prva [identifikacija] je odlučujuća u smislu da šta god da se desi kasnije to nije nova identifikacija, sa mogućnošću izbora. Dakle, da nastavimo dalje. Ukoliko postoji broj sličnim znački, onda bi bilo poželjno staviti ih pred svedoka izvan sudnice, i onda reći da je bio u mogućnosti da ih razlikuje. Ali to se očigledno nije desilo. To je sada ušlo u zapisnik. U isto vreme, naravno, on [svedok] je naveo konkretno ime. Videćemo. Gospodine Kehoe, mislim da ovo precizno definiše problem na koji ste ukazali, zar ne?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: I to je sada ušlo u zapisnik. Molim vas nastavite, gospođu Gustafson.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala, časni Sude. Samo da razjasnimo, ova identifikacija je bila juče, i samo sam htela da to uđe u zapisnik.

SUDIJA ORIE: Da. Ako biste ponovo – ne znam koje bi mogućnosti postojale, da li bi bilo moguće sastaviti identifikacionu listu ili ne. Ne znam da li ih ima više.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ne na osnovu ...

ADVOKAT KEHOE: Mogu vam reći da nam je Tužilaštvo dostavilo seriju značaka kao deo njihove probne liste.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: To je tačno, časni Sude. Ali tu se nalazi ta značka a ni jedna druga joj nije slična. Nema ništa što bi bilo ...

SUDIJA ORIE: Da li postoji neka druga značka sa imenom Puma na sebi?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Nisam gledala skoro, časni Sude, ali mislim da nema.

SUDIJA ORIE: Ako je tako, onda smo manje-više u istoj situaciji kao i sa čovekom sa tetovažom sunca na desnom obrazu.

ADVOKAT KEHOE: Ako mi dozvolite, časni Sude, postoji veći broj znački, i imali smo situaciju sa prethodnim svedokom koji je svedočio, mogu vam dati njegovo ime, o jedinici koja je bila tamo i identifikovao je značku. A jedinica je ipak bila severno – u sektoru Sever, a ne u Kninu.

SUDIJA ORIE: Sada pokrećete novo pitanje, drugačije od ovog o kome sada raspravaljamo. To je da li je moguće sastaviti identifikacioni list sa različitim značkama, a da sve imaju naziv puma u sebi, da ili ne. To bi donekle objasnilo ili bi moglo da bude polazna tačka za ono što je juče pokazano svedoku. Hajde da nastavimo.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Gospodine Boucher, da li vam je juče pokazana ova značka?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: I da li ste je juče prepoznali kao značku ili oznaku koju ste videli?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, jesam, i zapravo sam spomenuo da su neka vozila imala ispisano ime „Puma“ na njima.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: I ...

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisu sve vreme imali značku, već samo napisano ime „Puma“ na vozilu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Samo da razjasnimo, dakle, nekada ste videli oznaku a nekada samo natpis „Puma“ na vozilima?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. A taj kamion koji ste videli tokom patrole, gde je na njemu bila oznaka?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne mogu ništa da preciziram. Bio je na vozilu. U suprotnom ne bih ga zapamtio. Ali da li je bio na vratima ili na braniku ili na haubi - nisam siguran u ovom trenutku.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: U paragrafu 26 vaše izjave iz 2008. godine, kažete da se ne sećate da ste tokom patrole prošli pored bilo kog kontrolnog punkta. Htela bih da vas više uopšteno pitam: u danima nakon operacije *Oluja*, da li se sećate da ste videli bilo koji kontrolni punkt koji je uspostavila hrvatska policija ili vojska?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Jedini kontrolni punkt ili mesto gde su nas zaustavili je bilo kod groblja. Ne sećam se kontrolnih punktova na bilo kom drugom mestu. Koliko se sećam, imali smo slobodu kretanja, koja je prvih dana bila moguća jedino peške, iako su vikali na nas i zviždali i uzvikivali imena. Ali, koliko se sećam, nisu nas zaustavljali, proveravali gde idemo i tako dalje; nije bilo neko mesto gde ste morali da pokažete UN identifikaciju ili tako nešto. Tako da se ne sećam kontrolnih punktova. Naravno, bilo je ograničenja. Tog dana kada smo išli peške mi nismo stigli do groblja, to je bilo kasnije.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Sada bih htela da predemo na drugu temu, a to je sledeća patrola o kojoj ste govorili da se dogodila oko 8. avgusta, kada ste pronašli nekoliko leševa. Prvo bih htela da vas pitam – to je u paragrafu 58 vaše izjave iz 1999. godine. Opisali ste kako ste pronašli leš čoveka u uniformi na uzvišenju puta za Drniš, koji je upucan u glavu. Htela bih da vas pitam kako ste pronašli ovaj leš?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Morate da imate na umu, da je bio avgust i da je bilo jako toplo. Osećao se smrad mrtvih ljudi, životinja, i tako dalje. Ali ovaj se nalazio baš pored jedne strane puta. I ja sam to prepoznao i rekao u mojoj izjavi da je to bio put za Drniš. Međutim, kada napustite Knin i krenete ka brdu, postoji nekoliko krivina na putu za Drniš, ali na vrhu brda, možete da skrenete desno, ali sam zaboravio ime tog malog sela. Mogli ste da skrenete desno i

bilo je na vrhu brda. Tako da to nije baš put, u pravom smislu reči, za Drniš, već druga strana puta, i tu sa strane je bio leš. Prvo, osećao se smrad, i drugo, zbog toga što je bilo leto, leš je bio nadut. Veličina mu je bila duplo veća od normalne.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Dakle, vi ste videli taj leš?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: I kažete da je leš imao prostrelnu ranu na glavi. Da li ste videli tu ranu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Koliko ste detaljno uspeli da pregledate tu ranu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, bez rukavica ne želite da dirate leš, naročito tokom leta. Ali bio sam udaljen par stopa, dve stope.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Budući da ste policajac, da li ste imali iskustvo sa ranama od metka, sa identifikovanjem ovih rana?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa opet da kažem, bilo je leto. U roku od nekoliko dana telo bi se razložilo mnogo brže nego zimi, kada bi se smrzlo, i tako dalje. Ali kada imate ranu na jednoj strani glave, onda je prilično jasno.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li možete, a ukoliko ne možete, slobodno recite Sudu, da procenite sa koje daljine je pucano na tu osobu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To ne mogu da vam kažem.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson, možete li da pitate svedoka, u vezi sa vrhom brda, sa stranom ulice, da li bi mogao da pokaže na mapi gde je pronašao telo, tako da imamo preciznu informaciju?

SVEDOK BOUCHER: Mogu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Da li je ...

SUDIJA ORIE: Možemo li da dobijemo dokazni predmet Tužilaštva broj P69 na ekran, ponovo, kako bi svedok mogao da nam pokaže – ono što možete da uradite jeste da ga uputite kako da pomera kursor da znamo gde se nalazi, i onda možemo da pitamo svedoka da označi, ali...

SVEDOK BOUCHER: Časni Sude, mapa koju sam do sada video ne obuhvata taj put.

SUDIJA ORIE: U redu, onda nećemo koristiti tu mapu. To je izvan oblasti koja se nalazi na toj mapi?

SVEDOK BOUCHER: Izvan.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Htela bih da vas pitam u vezi sa dva leša koja ste našli, muškarca i ženu. I objasnili ste da je to na izlasku iz grada, uzbrdo, u pravcu Gračaca. Da vas pitam, kako ste našli ta dva leša?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Mislim da je jedan od CIVPOL-ovih posmatrača rekao da su tamo na putu bila dva leša i mali traktor. Dosta ljudi se vozilo traktorom. Sedeli bi u maloj kabini i upravljali traktorom. Traktor je bio sa strane, svuda je bila razbacana odeća, i muškarac i žena, muškarac u uniformi, žena nije, i ponavljam, bili su upucani.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li ste mogli... u vašoj izjavi ste opisali da su oboje upucani u glavu. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Koliko ste bili udaljeni od leševa kada ste videli te rane?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Metar.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Koliko su leševi bili blizu jedan drugom? Koliko su bili blizu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Možda je bilo 2 metra između njih.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: A u odnosu na traktor?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Traktor je skoro bio na sredini puta, zato je bilo uočljivo. Niste ga mogli promašiti. Morali ste da vozite oko njega. A leševi su bili više sa strane puta, i kao što sam rekao, oko je bila razbacana odeća. To je scena.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Sad bih prešla na događaj koji ste opisali kao paljenje koje ste videli u selu Kosovo, i objasnili ste da se to desilo oko 11. avgusta. To je pre svega opisano u paragrafima 71 i 72 vaše izjave iz 1999. godine. Molim vas da objasnite Sudu, svojim rečima, šta ste videli tog dana, molim vas?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Imao sam zakazan sastanak sa načelnikom policije, to je, ne znam koji sve različiti činovi postoje za načelnika. Načelnik za područje Dalmacije se nalazio u Šibeniku. Tako da ste morali da prođete kroz Drniš, od Knina do Drniša, pa onda do Šibenika. Na izlasku iz Knina je selo Kosovo. Dok sam se vozio ka Šibeniku, ponovo sam video malo vozilo, oblika sličnog kao kamion, zelene boje, i vojnici su iz njega vadili kanistere, koje su meni izgledale kao kanisteri sa benzinom, mi ih u Kanadi zovemo *jerrycan*, i njih su iznosili pozadi, iza kamiona i nosili ka kućama. Naravno, ja sam išao na sastanak, tako da sam nastavio dalje. Kuće nisu bile tada zapaljene. Na povratku su kuće i deo useva bili zapaljeni. Moj zaključak je bio da su oni sa tim kanisterima išli prema kućama i da su ih palili. Nisam ih video kako ih pale ili kako sipaju benzin na objekte ili nešto slično. Ali izgleda da se baš to događalo.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Kada ste se vratili i videli zapaljene kuće, da li možete da procenite koliko ste zapaljenih kuća videli?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa u tom području, rekao bih, da je bilo 8 do 10 kuća, uz put, a zatim ih je bilo dosta koje su bile udaljene od puta. Drugim rečima, postoji još jedan zemljani put koji ide pozadi, mislim da je bio zemljani put. U tom kraju je tada bilo oko 20 do 25 kuća. Kuće pored puta su gorele kada sam se vraćao, ili je barem dim izlazio iz njih i krovovi... jedino što gori je drvena konstrukcija i nameštaj unutra. To je i dalje gorelo. Takođe ste i one udaljene kuće videli da gore, osim njih nekoliko. Naravno, bilo je tu dosta dima, teško se videlo, ali sam kasnije tokom puta primetio da je bilo nekoliko nezapaljenih kuća.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Sada bih htela da pustim video snimak. Ovo je dokazni predmet Tužilaštva broj P847 i prikazaćemo ga u sistemu *Sanction*.

(video snimak)

„Moje ime je Soren Liborius. Radio sam za ECMM (Posmatračka misija Evropske komisije) tokom i nakon operacije Oluja u avgustu 1995. godine. Danas je 18. maj 1997. godine. Gledamo u pravcu puta koji ide od Knina nadole ka Drnišu, koji ide južno ka Drnišu, i sada se nalazimo na severnom kraju Kosovske doline koja se nalazi odmah južno od Kninske doline.“

ADVOKAT KEHOE: Mogu li, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, možemo li da zastanemo. I ja sam hteo da se zaustavimo.

ADVOKAT KEHOE: Mislim da je ovo svedočenje po Pravilu 92bis, koje se svakako ne odnosi konkretno na ovog svedoka, i ukoliko je ovo informacija po Pravilu 92bis ili prethodno svedočenje, onda bi to trebalo pokazati svedoku, takav je postupak. Ne postoji metodologija koja bi omogućila ovaj monolog da se nastavi, koji je uključen na ovoj traci.

SUDIJA ORIE: Ja sam primetio jedan drugi problem. Ali pozabavićemo se i sa vašim. Postojao je prevod na BHS, ali ne i na francuski. Da li ste obezbedili oba transkripta?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ne, časni Sude. Pogrešila sam, jer sam mislila - budući da se radi o dokaznom predmetu - da mi ne treba, ali koliko shvatam, pogrešila sam.

SUDIJA ORIE: Zarad potpunosti, pre svega, to je dokazni predmet, ali nećete pustiti ceo video snimak. Mislim da smo počeli na 41.20 minutu.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Mislim da tu počinje ovaj dokazni predmet, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Moguće je. Nemam takvo pamćenje da mogu toga da se setim. Tako da je to ...

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Mogu da pustim video snimak bez zvuka, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Želite samo da pokažete slike, da. Kada se radi o prigovoru gospodina Kehoea, da probam da vas u potpunosti razumem. Naravno, ne znam šta tačno da očekujem u ovom trenutku. Svedok je na svoj način opisao šta je video, dok je prolazio kroz selo Kosovo, i šta je u povratku video. Koliko sam shvatio, gospođa Gustafson hoće da pusti video snimak u vezi sa tim. Da li je to ...

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Da, časni Sude, i ja nisam sigurna da li je prigovor u vezi sa podneskom po Pravilu 92bis, ali ovo je video koji bih htela da pokažem svedoku.

ADVOKAT KEHOE: Moj prigovor je sledeći, časni Sude: ovo je video na kome se čuje dijalog gospodina Liboriusa i to je deo podneska Tužilaštva po Pravilu 92bis, tako da je to svedočenje u ovom predmetu, koje je Tužilaštvo predložilo da se usvoji kao dokazni predmet. Procedura bi u ovom slučaju uvek bila da, ako ćemo da suočimo svedoka sa nečijim svedočenjem, onda taj konkretni svedok, u ovom slučaju gospodin Boucher, mora prvo da bude upitan s tim u vezi.

SUDIJA ORIE: Da, ali ja ne znam šta će se pokazati svedoku. Ja sam očekivao da će gospođa Gustafson da pokaže svedoku nešto vezano za dokazni predmet, o čemu je pre par minuta pitala ovog svedoka.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Da, časni Sude. I nemam nameru da pokazujem svedoku nečije svedočenje u vezi sa ovim. Ovo je video snimak.

ADVOKAT KEHOE: Ovaj video sadrži dijalog ili monolog, koji se vidi ispod. Video koji smo upravo videli ima ispisano na ekranu ono što je gospodin Liborius govorio.

SUDIJA ORIE: Da, ali onda je gospođa Gustafson predložila da ga pusti bez zvuka, i naravno znam da će moći da se pročita. Ali, ako uputimo svedoka da se fokusira na sliku i da ne čita tekst koji se nalazi ispod, tada ćemo barem donekle, imati objektivnost koju vi tražite, zar ne?

ADVOKAT KEHOE: Da, ali gospodine predsedavajući, ja samo pitam da li tehnički možemo da pokažemo svedoku snimak na ekranu bez tog teksta ispod.

SUDIJA ORIE: Mislim da to nije lako, budući da je to sastavni deo, koliko sam shvatio, slike, ali ako bismo uputili gospodina Bouchera da ignoriše i da se uzdrži od čitanja teksta ispod i ako ne bude zvuka, mislim da ćemo moći da nastavimo.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: To je u redu, časni Sude. Da bi bilo jasno, svedok je već video video snimak sa zvukom.

SUDIJA ORIE: Da, dobro je da nas je gospođa Gustafson o tome obavestila.

ADVOKAT KEHOE: Zahvalan sam vam...

SUDIJA ORIE: Hajde da pustimo video snimak još jednom. Gospodine Boucher, daću vam uputstvo da gledate samo sliku i da ignorišete tekst. Samo gledajte sliku.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Tekst je skinut sa snimka, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Skinut je. Dakle, požurio sam kada sam rekao da će možda biti poteškoća sa tim. Malopre smo krenuli od 42.20 minuta, pa hajde da opet odatle krenemo.

(video snimak)

SUDIJA ORIE: Gospodin Boucher nije mogao da ignoriše ovaj tekst, ali...

(video snimak)

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Ako bismo mogli da zastanemo tu, na trenutak.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Gospodine Boucher, juče vam je pokazan ovaj video. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li prepoznajete ovaj put?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, to je put koji vodi do Drniša.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Možemo li da nastavimo.

(video snimak)

SUDIJA ORIE: Mogu da dodam da je prvo zaustavljanje [video snimka] bilo na 41. 35 minuta.

(video snimak)

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Možemo li tu da zastanemo.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Gospodine Boucher, da li prepoznajete tu scenu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je upravo ono što sam hteo da pomenem malopre. Bilo je nekoliko kuća uz put koje su bile spaljene, i zatim nekoliko kuća, možda 25, 27 ili 30 kuća koje su bile dalje, bliže planini ili tom brdašcu iza, a do koga se dolazi odvojenim putem, ali je sve to deo sela Kosovo, da tako kažem. Neke od tih kuća pozadi nisu bile spaljene. Ali ja mislim da su ove pored puta sve bile spaljene.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Ove kuće koje sada vidite, da li su to te koje ste opisali kao da su blizu puta?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Ako možete da pustite video snimak dalje.

SUDIJA ORIE: Drugo zaustavljanje [video snimka] je bilo na 42.39 minuta.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala, časni Sude. Molim vas da stanete ovde.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li su ovo kuće koje ste videli kako gore?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li su ovo kuće koje ste opisali kao one koje su bile udaljenije?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, a tu je bilo i kukuruznih useva i različite vrste žitarica i bašte, da tako kažem, koje su bile podeljene na male površine i neke od njih su gorele.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam. Sada smo na 42.41 minutu [video snimka]. Rekli ste da se to dešavalo otprilike 11. avgusta. Ima drugih dokaza – a ja sada mislim konkretno na dokazni predmet Tužilaštva broj P830 koji je izveštaj ECMM (Posmatračka misija Evropske komisije) – da je ovaj događaj možda bio 10. avgusta. Da li je moguće da ste pogrešili, i da ste ovo videli 10. avgusta?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Moguće je.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Moja informacija nije na osnovu onoga što sam čuo od ECMM ili od drugih organizacija ili agencija, Crveni Krst, UNHCR. Tako se ja sećam, tog dana sam putovao da vidim načelnika policije u Šibeniku, i koliko se ja sećam, to je bio 11. avgust.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Molim vas da se svedoku pokaže dokument broj 4062 po Pravilu 65ter.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: U vašoj poslednjoj izjavi, prepoznali ste ovaj dokument kao protestno pismo koje ste uputili generalu Čermaku, u vezi sa vašim pokušajima da dobijete pravo pristupa kninskom groblju?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Htela bih da vas upitam nešto u vezi sa prvim redom, koji glasi: „Odbijanje vašeg osoblja da omogući pristup UNCIVPOL-u pravoslavnom groblju koje je blizu Kninskog Polja.“ Kada ste govorili o osoblju na koga ste mislili? Ko vam je onemogućio pristup u to vreme?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: U početku je to bila vojska. Bili su ljudi u zelenim uniformama, koji nisu dozvoljavali posmatračima iz UNCVIPOL-a da se približe groblju. Malo kasnije je to bila policija.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Kada ste u ovom pismu pominjali osoblje, da li ste mislili na vojsku ili na policiju ili i na jedne i na druge?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, koliko se sećam, general Čermak je bio imenovan za, ukoliko je prevod dobar, guvernera Knina, i mislio sam da je imao nadležnost nad vojskom i policijom.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Molim vas da se ovaj dokazni predmet usvoji u spis, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1180, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1180 se usvaja u spis. Nisam čuo prigovore. Molim vas nastavite.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam. Molim vas da svedoku pokažete dokument broj 2043 po Pravilu 65ter.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Gospodine Boucher, ponovo, u vašoj poslednjoj izjavi u paragrafu 35, opisali ste ovu izjavu kao odgovor na vaše protestno pismo, koji ste primili od generala Čermaka?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li ste, u stvari, kontaktirali gospodina Romanića u vezi sa pristupom groblju u skladu sa ovim pismom?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Moj put je vodio do gospodina Grgurčina, koje je bio šef gospodina Romanića, u Šibeniku, i ja sam to sa njim raspravio. Postoji komentar koji se nalazi u mojoj izjavi, da policija nije u stanju da spreči vojsku, i što je veoma često, u većini zemalja, kada vojska izvršava operaciju, policija svakako ne može da je zaustavi. Jedan od njegovih komentara, koji se nalazi u izjavi, je da je vojska - vojska, da rade šta hoće.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hoću da se fokusirate na ovo konkretno pismo. Da li ste kontaktirali gospodina Romanića nakon što ste primili ovo pismo, u vezi sa pristupom groblju?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, jesam. Ali nakon razgovora sa gospodinom Grgurčinom, koji mi je savetovao da odem da se vidim sa Čedom Romanićem, i da će mi dati dopis policije sa kojim ću imati pristup svim mestima na koja hoću da idem, ja sam to i učinio.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: U vašoj izjavi ste opisali vaš odlazak na groblje nakon što ste dobili dozvolu od Romanića. Šta se dogodilo kada ste otišli do groblja?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nije bio dozvoljen pristup. Put... zapravo obe strane puta su bile blokirane i niste mogli da prođete.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li vas je neko zaustavio?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da. Jedna osoba je bila na raskrsnici na mestu gde se skreće ka groblju. Kolima je bio zabranjen prolaz. Put je bio blokirao. I sa druge strane, na drugom kraju, koji je bio bliži bolnici, i taj deo je bio blokirao.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Ko je blokirao?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Vojska.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: U tom trenutku je vojska?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Jeste li saznali zašto vam je zabranjen pristup kninskom groblju?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne. Činjenica je da... ne znam koliko sam puta ovo pomenuo u razgovoru sa zvaničnicima ili policijom. Naša je uloga bila da nadgledamo, i što pre nam bude bilo omogućeno da nadgledamo šta se dešava, pre ćemo napustiti Hrvatsku.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Da li je neko iz vojske ili policije pričao sa vama, objasnio vam razlog, prema vašem sećanju, zašto niste imali pristup groblju?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne. Komentar za dosta područja je bio, na primer, da je to zbog naše bezbednosti, da ne ulazimo. Ali mislim da tada nisu koristili taj izgovor. Samo da nam nije dozvoljeno da uđemo.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Molim vas da se dokument broj 2043 po Pravilu 65ter usvoji u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P1181.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1181 se usvaja u spis. Molim vas nastavite.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala vam, časni Sude.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Imam još jednu kratku temu koju bih htela da pređem, radi se o vašim razgovorima sa pukovnikom u hrvatskoj vojsci koga ste znali, a to je pukovniko Zelić. U poslednjoj izjavi ste opisali, u paragrafu 18, da ste se sastali sa njim 4-5 puta. I rekli ste da ste se žalili pukovniku Zeliću na ponašanje njegovih vojnika, a on vam je rekao da su samo slavili. To je u paragrafu 18, vaše poslednje izjave. Da li se sećate konkretno tog vašeg obraćanja, u vezi sa ponašanjem vojnika pukovniku Zeliću?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Dajte mi minut, molim vas.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Naravno.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, svaki put kada bih se sastao sa njim, ja bih bio na kapiji, i samo da vam ukratko objasnim zašto bih bio tamo i zašto bi se on pojavio. Kada je proglašena šifra crveno (Code Red) ja više nisam bio u UNCVIPOL-u i odgovoran sam bio komandantu UN-a. Zadatak koji je meni i mojim posmatračima dodelio, glavni zadatak je bio da primamo izbeglice koje su dolazile unutra, dakle moram sam da budem na kapiji, da zapisujem njihova imena itd. Ko god bi se pojavio na kapiji, a bilo je dosta vojnika koji su dolazili samostalno, prekršili bi disciplinu, da tako kažem, pitali bi da li je taj i taj unutra, zapravo su i upirali pištoljima. To za mene nije bilo profesionalno, već vrlo razdražujuće, i tako dalje. Bilo je dosta opijanja. Mogli ste da ih čujete kako viču i šta sve ne, čak iz baze, a to nije bilo blizu, bilo je između nekoliko kuća, kako su pili, pa čak i pucali. Nisu bili daleko. Jednom prilikom, mislim da je on bio pukovnik, prema prevodu. Pukovnik Zelić se pojavio. Ja sam mu rekao, pre svega, pitao sam ga da li možemo da izađemo jer nam nije bilo dozvoljeno da izlazimo zbog naše bezbednosti. To je bio glavni komentar. Ali sam mu rekao možemo li ovo zaustaviti? A on je rekao da se oni samo zabavljaju. Da su išli su kroz razne borbe i sukobe i da sad slave.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Dakle, tokom tog razgovora vi ste videli vojnike kako piju i pucaju ispred kapije, tako da ste ...

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: ... ste vi govorili o tome što se dešavalo...

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: ... ispred vas i pukovnika Zelića?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nije bilo tačno u tom trenutku, ali to je trajalo nekoliko časova, da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: To su sva moja pitanja, časni Sude.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Hvala vam, gospodine Boucher.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Gospođo Gustafson, gledajući u vašu listu dokaznih predmeta, vidim, naravno, izjave, njih smo prešli. Protestno pismo, odgovor na njega.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Nema ništa drugo na listi.

SUDIJA ORIE: Nema ništa drugo zato što ste ostavili dokumente broj 3374, 292 i 6494.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Ko će prvi unakrsno da ispituje gospodina Bouchera? Gospodine Kehoe, sada smo 10 minuta od vremena kada obično idemo na pauzu. Ako želite da počnete posle pauze, onda ćemo napraviti pauzu ranije. Ako se ne slažete s tim...

ADVOKAT KEHOE: To mi više odgovara, časni Sude, da se malo pripremim.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Boucher, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kehoe. On zastupa gospodina Gotovinu.

SVEDOK BOUCHER: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: Ne, ja sam rekao da možemo sada na pauzu.

SUDIJA ORIE: Aha, možemo sada na pauzu. Nisam vas dobro razumeo. Da. Trebalo je da vas razumem. Ja sam rekao ako vam odgovara, a vi ste rekli da vam više odgovara, tako da je trebalo da vas pažljivije slušam. Sada ćemo napraviti pauzu i nastavićemo sa radom u 10. 45 časova. Ali već znate šta će biti posle pauze, gospodine Boucher.

SVEDOK BOUCHER: Hvala vam.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, možete nastaviti.

ADVOKAT KEHOE: Da, hvala vam, gospodine predsedavajući.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Boucher.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izgleda kao da smo koliko sinoć bili zajedno.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bilo je sinoć.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, vi ste se sreli sa timom Odbrane Gotovine dva puta, u januaru 2008. godine i sinoć tj. 17. decembra 2008. godine. Da li se sećate da ste nam dali izjavu sinoć, koju ste potpisali?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I mislim da sam vam dao kopiju ...

prevodioci: Da li možete da pravite pauzu između pitanja i odgovora kako bismo mogli da prevodimo.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se. Možemo li da vidimo na ekranu broj 1D00-0750. Gospodine predsedavajući, moram da kažem da smo sinoć završili izjavu sa gospodinom Boucheom tako da nema BHS verzije u ovom trenutku.

SUDIJA ORIE: Strana koja je najviše zainteresovana za verziju na BHS-u je upravo Odbrana. Tako da, budući da nema prigovora od strane ostalih timova Odbrane, Pretresno veće vam dozvoljava da nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala vam, gospodine predsedavajući.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, da pogledamo ovo. Ovo je... vidite vaš potpis napred ili na dnu ove strane?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim da ste vi stavili svoje inicijale na svaku stranu. Ako pogledamo poslednju stranu izjave, vi ste stavili svoj potpis?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste sinoć imali priliku da pregledate celokupan ovaj dokument pre potpisivanja?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ovaj dokument tačno prikazuje ono što ste rekli tokom ovih intervjuja?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako bih vas sada pitao o informacijama koje se nalaze u ovom dokumentu, danas u sudnici, da li bi vaši odgovori bili isti kao ovi u izjavi što je pred vama?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bili bi.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, sada bismo hteli da ponudimo broj 1D00-0750 na usvajanje u spis.

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, u principu nemam prigovor. Ali upravo smo dobili ovu izjavu uz materijal za unakrsno ispitivanje. Nismo je dobili sinoć kada je završena. Mislim da je ova izjava više od uobičajenih dokumenata za unakrsno ispitivanje, i ukoliko se ovo bude dešavalo ubuduće, tražim da budemo obavješteni što ranije o izjavi po Pravilu 92ter, koju predlaže na usvajanje Odbrana preko svedoka.

SUDIJA ORIE: Da. Naravno, postoji izvesna paralela i sličnost sa dokaznim beleškama, odnosno izjavama uzetim nakon dolaska svedoka. Rekao bih da bi bilo ... Pretresno veće ima problema da odmah odluči o takvom pitanju ne samo zbog toga što gospođa Gustafson nije u potpunosti imala priliku da pregleda dokument, već i zato što Pretresno veće želi da zna šta uvrštava u spis. Mi smo za sada videli dokument samo na 1 minut, a to nije dovoljno za 11 strana.

ADVOKAT KEHOE: Ja sam šokiran, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D1217.

SUDIJA ORIE: D...

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1217 označen je za identifikaciju i Pretresno veće bi volelo da dobije štampani primerak, ako je moguće.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Tako da možemo da pratimo bolje i da vidimo dokument kada svedok o njemu daje iskaz. Problem je ukoliko na kraju odlučimo da ga ne usvojimo, iz bilo kog razloga, to bi dosta uticalo na tok unakrsnog ispitivanja, ja mislim.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Zbog toga smo malo... nemam razloga u ovom trenutku da očekujem da ga nećemo usvojiti u spis, ali još ga nismo ni videli.

ADVOKAT KEHOE: Razumem, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Hajde da nastavimo, kao da će ovaj dokument biti usvojen u spis. Očekujemo, gospodine Boucher, da možda nećemo završiti ovog pre podneva, ali da ćete završiti sa davanjem iskaza ovog popodneva, što će nam barem dati dodatno vreme za čitanje, tokom pauza. Hajde da nastavimo pod ovom pretpostavkom.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine predsedavajući. Jedan moj kolega će nabaviti štampanu verziju. U ovom trenutku ću spominjati različite paragrafe ...

SUDIJA ORIE: Za sada ćemo ih videti na ekranu.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine predsedavajući.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, hteo bih da vam usmerim pažnju na izjavu koju ste juče dali Odbrani Gotovine. Hteo bih sa vama da malo više popričam o određenim stvarima, za koje verujem da ste počeli da opisujete tokom glavnog ispitivanja, a gospođa Gustafson je imala drugačija pitanja za vas. Ali, u paragrafu 9 izjave koju ste dali Odbrani, govorite donekle o vašim ranim utiscima vezanim za sektor Jug, i to pre operacije *Oluja*, gospodine Boucher, a to se odnosilo na napuštene i spaljene kuće koje ste vi videli. Možete li Pretresnom veću da kažete nešto o svojim utiscima o tome?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pošto je ovo moja prva UN misija, tokom 2001. godine sam radio na Kosovu, a to je bilo pre davanja izjave. Pre odlaska u Hrvatsku imali smo kratke sastanke o tome šta da očekujemo. Takođe o ulozi u civilnoj policiji UN-a, da je postojao konflikt između dve grupe. Komentar je bio, jednom kad budete posmatrač, morate da ostanete nepristrasni što više možete. Takođe je čak bilo komentara, i to spominjem zato što je povezano sa time kako sam ušao u tu zonu – iz Zagreba u sektor Jug. Morate biti nepristrasni zato što ćete biti okruženi određenim grupama ljudi koje u osnovi kontrolišu to područje u kome ćete vi nadgledati šta se dešava. Bilo je komentara, poput onog da se potrudimo da ne zapadnemo u *Stokholmski sindrom* u odnosu na ljude oko nas. Pokušajte da vidite argumente obe strane, da pregovarate, da zblížite dve strane, ... Ali kada sam fizički ušao... pa, pre svega, u Zagrebu smo bili ukratko obavешteni šta da generalno očekujemo, i pre svega sam najzad saznao da idem u sektor Jug, nasuprot drugog sektora. Trebalo je da budu i kratka obavешtenja na licu mesta, i zato sam ja prvo bio stacioniran u Drnišu, da bismo shvatili kako funkcioniše zona razdvojenosti, itd. To sam sve saznao u Zagrebu. Kada sam ušao u sektor Jug, nakon nekoliko dana zakašnjenja, zbog stanja na putevima itd. U januaru su putevi bili u prilično dobrom stanju, ali vas pogodi kad vizuelno vidite dosta kuća koje su bile spaljene i očigledno prazne, znate. Nisu imale krovove... a to je bila posledica za koju sam saznao u Zagrebu, u Otavi, i takođe od... kada sam jednom bio u sektoru, to je bila posledica uništavanja iz 1991. godine, na početku ovog sukoba.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Možete li da nam date vremenski okvir kada ste prvi put to videli, da li su Srbi kontrolisali tu teritoriju Krajine kada ste to videli?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je. Stigao sam u Zagreb, mislim da je to bilo sredinom januara. Brifinzi su trajali 5-6 dana. Posle sam bio spreman da pođem, ali putevi nisu bili u dobrom stanju. Tako da sam krajem januara najzad stigao u sektor. Objasnili su mi da ulazim u sektor tzv. Krajine, a ja još uvek ne znam šta to znači, ali su srpski pobunjenici, ja bih to tako opisao, imali kontrolu na ovoj teritoriji, a postojale su i tri druge teritorije, odnosno ostala tri sektora. Takođe sam video dosta toga što je bilo uništeno tokom 1991. godine. Bilo je jako malo saobraćaja, jer nije bilo dovoljno goriva da se dosta ljudi kreće okolo, naročito u seoskim sredinama. Te sredine su izgledale vrlo depresivno. Pogodi vas kada dođete iz velikih gradova u kojima ima svega i svačega i saobraćaja i kretanja okolo i poslova. Dosta stvari je bilo zaostalo u odnosu na Kanadu, gde ste mogli da vidite veliku mašineriju na farmama, dok ovde na primer

imate male oblasti i konjsku zapregu. Kao što sam ranije danas spomenuo, dosta ljudi se kretalo ovim malim traktorima, sedeli bi u kabini, tako da je izgledalo kao veoma depresivna oblast. Bilo je puno ljudi koji su izgledali tužni, koji su preživeli sve ovo ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da malo skratimo ovo.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tokom vremenskog perioda koji ste imali, ako ovo već niste rekli. Mislim, pokušali ste da razgovarate sa obe strane, sa Hrvatima, sa Srbima iz tog područja, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, tako je, kad sam stigao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U tom smislu, vi ste saznali stvari o tome šta se događalo pre operacije *Oluja*, koja se očigledno odnosila na hrvatsko stanovništvo i maltretiranje hrvatskog stanovništva?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa to je bilo očigledno, i bilo je dosta izveštaja o situacijama koji su ovo identifikovali. Ali da bismo dobili obe strane novčića, kao što sam ranije spomenuo i na osnovu uputstva iz Otave, nismo mogli da slušamo samo Srbe iz tzv. Krajine. Trebalo je saslušati sa druge strane i Hrvate. I kako biste potpuno razumeli, ovo je Hrvatska sa pobunjeničkim područjima. Kako biste razumeli obe strane, potrebno je da razgovarate sa svima. A sa hrvatske strane, sa kojom nisam proveo mnogo vremena jer je moja dužnost bila u sektoru Jug. Sa hrvatske strane, imao sam dosta razgovora sa policajcima, koji su bili policajci pre 1991. godine, hrvatski policajci. Neke od njih su, grupe pobunjenika zatvorili u zatvore, to su nekada bile njihove kolege, policajci itd. Tako da ste mogli da steknete utisak o tome šta se desilo 1991. godine kada srpski pobunjenici nisu hteli da nose *šahovnice*, hrvatske oznake na njihovim policijskim kapama. To je bio početak svega. Druga stvar, koja je meni bila vrlo jasna je da je bivša Jugoslavija imala samo jednu vojsku za celu Jugoslaviju i nju su kontrolisali Srbi. Kada je došlo do odvajanja, za hrvatsku stranu je jedini način na koji je mogla da štiti ceo sektor, ako hoćete - kompletan sektor Hrvatske, je koristeći policajce koji su imali malokalibarsko oružje, pištolje, puške itd. i možda i neke civile. Na taj način su sprečili potpuno preuzimanje Hrvatske u ovom sukobu. Dakle, ako slušate tu stranu ... ne stajući na stranu Hrvata ili umanjujući situaciju Srba, ali to je bila situacija sa kojom sam se suočavao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste otišli tamo, da li je postojao određeni stepen frustracije na hrvatskoj strani zbog *statusa quo* u odvojenoj zoni?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Dosta frustracije, na različitim područjima. Jedan je bio upravo u zoni razdvajanja, u nekoliko oblasti. Tamo su bila groblja, i obe strane su htele – i zapravo ovo je bilo nešto posebno. Postojao je visok rizik, da tako kažem, na grobljima i sa mrtvima, i zaista su hteli da posećuju svoje mrtve rođake itd. I to je za nas u UN postao izvor sukoba, naročito sa vojne strane, da im dozvolimo da odu tamo i vrše obrede. Zatim, ko je mogao da prođe kroz zonu razdvajanja. Takođe bilo je i postavljanja mina itd. Mislim da su obe strane postavljale mine da bi se zaštitile, a onda je UN pokušao da preuzme kontrolu u sredini. To je bio priličan... priličan zadatak samo da stavite to pod kontrolu, iako to nije bio zadatak civilne policije. Stalno smo morali da putujemo kroz zonu razdvajanja. Kada govorimo o frustraciji, da, bilo je toga dosta, jer kad sam ja stigao četiri godine kasnije, nije bilo napretka, na

obe strane. I bili su frustrirani zbog UN-a. Kao što sam rekao, mi smo tamo bili posetioци koji su pokušavali da održe mir, ako mogu, u našem slučaju je bilo nadgledanje, što nije isto što i održavanje mira. I za mene je bilo vrlo frustrirajuće, zato što je ovo bila misija u kojoj nisam bio naoružan, i nisam čak mogao ni da se branim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se samo vratim unazad, u vezi sa frustracijom, hajde da govorimo o hrvatskoj strani. Mislim, vi ste čuli priče sa hrvatske strane o tome da su im zlostavljani rođaci i bliske osobe u Krajini. Slično ste čuli, da je bilo frustracije zbog toga što UN nije ništa uradio. Ta frustracija je bila na vrhuncu kada ste vi bili tamo, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, bila je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo da napravim pauzu zbog prevodilaca. Što se tiče te frustracije, ona je otežavala stvari u periodu posle operacije *Oluja*, svakako u odnosima između Republike Hrvatske koja je zauzela te oblasti i UN-a?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Za CIVPOL svakako jeste. Takođe i za dosta drugih agencija. Za njih neću da govorim. Mogu da govore sami za sebe. Što se tiče CIVPOL-a, oni su nas videli kao policajce iz različitih zemalja, i nadali su se da ćemo moći da rešavamo ono što je posao policije, napadi na starije građane, krađe, preteći telefonski pozivi i slično tome, a mi smo u stvari samo nadgledali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ove pretnje i telefonski pozivi su bili usmereni na hrvatsku populaciju pre operacije *Oluja*, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Protiv hrvatske manjine koja je tamo živela, koji su ostali u tom sektoru, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste rekli tokom vašeg glavnog ispitivanja, da u periodu dok je ta oblast bila pod vlašću Srba, je postojalo crno tržište?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, postojalo je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Crno tržište je povećalo i elemente kriminala, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Jeste. Bilo je krijumčarenja različitim rutama, kroz Bosnu, dosta je išlo čak i iz Srbije, to smo saznali od tumača i od meštana. Roba se prevozila u i oko zone razdvajanja ili drugim sredstvima. Ne znam tačno kako im je to uspevalo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Budući da ste policajac 30 godina, gospodine, poznati su vam crno tržište i kriminal. I takođe vam je poznato da sa njima često dolazi i nasilje.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate, da li je crno tržište nastavilo da postoji i nakon operacije *Oluja* tamo?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nakon toga nije postojala potreba za crnim tržištem. Zato što Hrvati, ako biste izašli iz zone razdvajanja, bilo u Split, Šibenik, Zagreb, bilo koju zajednicu izvan ovih sektora, bilo je dosta robe koja se mogla kupiti, uvesti iz drugih zemalja itd. Nije bilo ograničenja za gorivo, za odeću, hranu, itd. Čim je ukinuta zona razdvajanja, počelo je da funkcioniše slobodno tržište.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zajedno sa crnim tržištem, mislim na ono pre operacije *Oluja*, da li ste znali za nasilje među švercerima i kriminalcima samo u srpskoj populaciji, pre *Oluje*?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, očigledno se radilo o pohlepi, a to je tipično, čak i na našim ulicama. Kada imate nekoliko grupa koje se bore za istu teritoriju, za bilo šta što se prodaje, od droge do vatrenog oružja, do bilo koje robe. Tako da to je postojalo. Bilo je i – ne želim da pričam o glasinama zato što nisu dokazane. Bilo je glasina o postojanju nekoliko grupa koje su se borile za kontrolu, šta ulazi i kako ulazi, i pokušale su da spreče ostale da se time bave.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Te glasine koje ste čuli o grupama koje su kontrolisale crno tržište i sprečavale druge u tome, da li su se odnosile i na to da su pojedinci bili ubijeni u borbi za kontrolu ovih područja?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Još jednom, radi se o glasinama. Nismo to istraživali samostalno, nismo imali informacije o tome, tako da u ovom trenutku to su samo glasine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da sada usmerimo pažnju na period malo pre operacije *Oluja*. Vi ste videli baš u to vreme, pre operacije *Oluja*, povećano kretanja trupa SVK, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I zabeležili ste u paragrafu 6, vaše izjave koju ste dali Odbrani Gotovine, da pobunjeni Srbi nisu hteli da postanu deo Hrvatske. Jutros, idući u tom smeru, jutros kada vam je gospođa Gustafson postavila neka pitanja u vezi sa evakuacijom ili odlaskom ljudi, a to je na strani 15, red 11. To nemate pred vama, ali samo kao referenca Sudu. Govorili ste: *Zapravo je počelo pre toga*, a onda ste bili prekinuti. Pa zato želim da vam omogućim da završite ono što ste započeli tokom glavnog ispitivanja, u vezi sa odlaskom srpske populacije pre operacije *Oluja*.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ako se dobro sećam, dva događaja su uzdrmala samouverenost pobunjenih Srba, i ko god je mogao da ode, verovatno je pokušao da ode, hteo da ode ili je otišao. Prvi događaj je bio kada su Hrvati preuzeli sektor Zapad, nisam tačno siguran, za 5-6 časova se sve završilo. Oni su shvatili nekoliko stvari, i ponovo...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ko su oni, kada kažete „Oni“?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Srbi pobunjenici su shvatili da Jugoslovenska armija i Srbija nisu iza njih, da im neće pomoći, a oni su uvek verovali u to da će im pomoći. Ako *nam treba pomoć, Veliki brat će doći i pomoći nam*. I to je uništilo izjavu koju sam čuo dosta često: *Gde je i jedan Srbin - tu je Srbija*. To je uzdrmalo to uverenje. Druga stvar koja je – dakle dosta ljudi je počelo da odlazi. Mogli ste videti ljude koji su organizovano odlazili, i čuo sam dosta priča o tome nakon 1. maja. I neki su otišli napolje. Drugi događaj je bio kada su Srbi pobunjenici pucali iz, mislim da se zovu ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rakete *Orkan*?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da. Neku vrstu bombi koja se rasprskava i izbacuje svakakve deliće. Kada su to ispalili na trg u Zagrebu, nakon udarca, ubijeni su i povređeni ljudi – o tome se pisalo u lokalnim novinama *Slobodna Dalmacija*. To je tada iritiralo Hrvate, ali je takođe potom iritiralo i ljude koji su živeli tamo, Srbe pobunjenike, da kažu: ovde smo počeli da unosimo nemir i šta će se dogoditi?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pre nego što nastavite, da li znate...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, koristite izraz „Srbi pobunjenici“ u različitom kontekstu. Ako govorimo o ispaljivanju raketa, pretpostavljam da se radi o srpskoj vojsci koja se naoružala protiv Hrvata. Ali koristite i taj izraz kada govorite o tome da su hteli da odu, kada mi se čini da ste govorili o srpskoj populaciji u tom području, i ne znam na osnovu čega se zasniva vaša tvrdnja da celokupno stanovništvo čine pobunjenici, ili su to bili ljudi koji su tu živeli i koji su možda hteli da odu. Dakle da li biste mogli, kada koristite izraz „Srbi pobunjenici“ možete li uvek da razjasnite o kome govorite, zato što u pitanju, gospodine Kehoe kada ste govorili o srpskoj populaciji, koja se naravno razlikuje od aktivnog sastava vojske RSK, jedni su oni koji su se aktivno i svesno priključili vojnim snagama drugi koji su morali zbog toga što su živeli na tom području. To je kompleksan koncept o kome govorite, i zbog toga vas pozivam da uvek razjasnite o kome govorite, umesto što koristite izraz Srbi pobunjenici. Da ne kažem da postoji ili ne postoji merodavnost kada se radi o Srbima, da li su svi Srbi ili samo deo bili pobunjenici protiv hrvatske vlasti. Molim vas nastavite.

SVEDOK BOUCHER: Ako mogu da razjasnim zašto je moje svedočenje ovakvo. Pre svega, svi muškarci koji su bili odgovarajućih godina za vozačku dozvolu, osim staraca, su imali maskirne uniforme i AK-47, granate, obuku. Dakle, svi muškarci između 18 i 60 godina, ja mislim, ili možda čak 65 godina, su se smatrali i bili su deo sistema odbrane Krajine, da tako kažem.

SUDIJA ORIE: Pretresno veće je čulo dosta dokaza na tu temu. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako samo mogu da razjasnim jedno pitanje – hvala vam, gospodine predsedavajući. Ako mogu da razjasnim jedno pitanje. Rekli ste da je jedan od događaja koji je izazvao zabrinutost kod Srba iz Krajine, bio granatiranje Zagreba, i hteli ste da objasnite šta znate o sistemu oružja koji je korišćen. Da li se sećate šta je korišćeno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, koristile su se „kasatne bombe“. Drugim rečima, kada se prizemlje one izbacuju projektele, a napravljene su da bi ubile ili povredile ljude. Ali ona nije iz jednog dela koji ostane zajedno, već izbacuje dosta projektila. Još jednom, ja nemam vojno iskustvo, ali vojska oko mene mi je govorila da ukoliko kasatnom bombom pogodite gomilu ljudi, ubićete dosta njih. To je opšta ideja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dana 4. avgusta ili malo posle, tokom operacije *Oluja*, da li ste videli HV da koristi takvo oružje, takve kasatne bombe?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne, koliko ja znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde sada da se vratimo na ta dva događaja koja ste pominjali, pad sektora Zapad i granatiranje Zagreba, a to je bilo u prvoj nedelji maja, krajem prve nedelje maja 1995. godine, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Mislim da je bilo 1. maja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da nastavimo. Kakva je bila atmosfera u Krajini posle toga?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Atmosfera među ljudima mislite u tom smislu?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bilo je dosta panike, kao što sam ranije rekao. Mislim da su osećali da nema povlačenja.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, pokušavam da podesim mikrofon. Teško je zamisliti da ne neko ne može čuti, ali ...

SVEDOK BOUCHER: Oni, Srbi iz Krajine su osećali da nema povlačenja, i da Veliki brat neće doći i pomoći im ukoliko im bude trebala pomoć. Druga stvar je da su shvatili da su dobro uvežbani, da je hrvatska vojska dobro uvežbana ili dobro planirana, da tako kažemo, vođena ... Koji god da je komentar bio to ih je prepalo. Dosta njih koji su bili tamo 1991. godine su znali da tada toga nije bilo. I ponovo, samo prenosim ono što sam čuo od meštana. Nakon toga što se desilo, mislim da je to bilo u junu ili tako nešto kada se granatiranje Zagreba desilo, malo manje od mesec dana kasnije dosta ljudi je počelo da paniči. Ako nemamo Velikog brata iza nas, čvrstu i jaču vojnu snagu, nećemo biti u mogućnosti da se odbranimo. I to je nešto o čemu sam razgovarao sa načelnikom milicije u to vreme, gospodinom Vojkom. Jednostavno sam mu pokazao da ako dođe do sukoba, da li misli da će moći da se odbrane sa svim tim starim stvarima, starim vozilima, a njegov komentar je bio, ne brinite za nas. Dakle, još jednom, ja nisam vojnik, ali jasno je da kada imate vozila koja datiraju još iz vremena posle Drugog svetskog rata, kako mislite da se takmičite sa modernim vozilima?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da nastavimo na tu temu, nakon granatiranja Zagreba i tokom operacije *Oluja*, ljudi su nastavili da odlaze?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se, jeste li hteli nešto da dodate?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Drugi aspekt za nas, za UNCIVPOL u tom trenutku, ja sam takođe razgovarao sa komesarom UNCIVPOL-a u Zagrebu, i rekao sam mu, znate, kao UNCIVPOL posmatrači i njihove misije, obično odlaze u Zagreb kada treba da se avionom vrate u svoju zemlju ili da lete negde drugde za praznike, da možda ne bi bilo pametno da se šalju novi posmatrači, koji dolaze da izvrše misiju u sektoru Jug. I smanjili smo dosta broj UNCIVPOL-ovih posmatrača. Drugim rečima, kada je izvršena operacija *Oluja*, nas je bilo oko 24 posmatrača, a pre toga nas je bilo 200. Tako da smo se mi sami prilagodili nekima od ovih komentara koje smo svakodnevno slušali. Dosta ljudi je mislilo, da meštani a to mogu biti i Srbi i Hrvati u Krajini, nisu bili dobro obavješteni, ali jesu. Održavali su kontakte sa porodicom u drugim mestima, što su neki koristili automatski da bi živeli tamo i da budu premešteni, znate,

oko 1991. godine kad je sukob počeo. Uvek bi neko doneo lokalne novine, bile su dve TV stanice koje su redovno radile, sa običnom TV kućnom antenom ste mogli da uhvatite hrvatski i srpski kanal.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu nešto da vas pitam. Vratću se na sektor Zapad, koji ste malopre pomenuli. Da li ste bili svesni toga da je UN, na zahtev vlasti iz RSK, pomogao u čišćenju sektora Zapad od Srba, u operaciji zvanoj operacija *Siguran Prolaz*? Da li ste znali za to?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Čuo sam za to, ali ne znam ko je rukovodio time, ko je to uradio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da govorimo o padu Grahova, 28. jula 1995. godine. Sećate se toga, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne, ne sećam se koje Grahovo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada je HV počela da upada na Dinaru?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je bilo krajem jula, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je trajalo dosta dugo zato što su, zapravo, kako smo obavešteni na UN brifinzima, hrvatska vojska je u stvari pravila puteve kako bi dopremili opremu na planinu Dinaru, koja je vrlo strma planina, dosta kamenjara. Tako da je to trajalo duži vremenski period, a UN je to nadgledao ali ne znam kojim sredstvima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate da je krajem jula, predsednik RSK Martić je proglasio rat ili ratno stanje? Izvinjavam se.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se toga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Ali znali ste da je HV planirala da sa Dinare preuzme Knin i Krajinu. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Komentari, imali smo brifinge, inače svakog jutra, sve glavne agencije zajedno, uključujući vojne komandante iz UN-a, CIVPOL-a, UNHCR-a i zaboravio sam ali i iz drugih agencija. Svakog jutra smo se trudili da izvestimo o stvarima koje smo saznali, gde idemo i takve stvari. Tako da sam znao da se to događalo, bio sam takođe informisan da , jedan od komentara je bio, ako se dobro sećam, od pukovnika Leslija, da ima 10000 hrvatskih vojnika koji samo čekaju da dođu. Tako da je došlo da toga da su blizu Knina, vrlo blizu. Dakle, u tom trenutku je bilo jasno da ima 10000 vojnika, mada ja nisam verovao da ih ima toliko nego možda nekoliko hiljada. Prema mom shvatanju, policijskim rečnikom, i siguran sam da bi vojni termini bili isti, ne možete držati 1000 ljudi, a kamoli više, da sede mirno, da ih hranite, imate mesto za spavanje za njih, i da budu spremni neko duže vreme. Nešto bi se desilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle prema vašem mišljenju gospodine Boucher, nije bilo pitanje da li će HV se kretati, već kada?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pre operacije *Oluja*, kada se HV nalazila na Dinari i čekala oni nisu granatirali Knin, pre jutra 4. avgusta zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisu. Mogi li nešto da dodam?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: (*preklapanje govornika*)...

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je pitanje interesa, bilo je diskusije između predsednika Tuđmana i Miloševića, na visokom nivou, ako mogu da konačno dođu do dogovora. To se dešavalo istovremeno, i izvinjavam se ali ne sećam se gde su vođeni, da li je bio Brisel ili neko drugo mesto. Meštani i ja, smo to pratili tada, i to je bilo u isto vreme, u julu, krajem jula, početkom avgusta. I na kraju su se rastali bez dogovora. Od tada pa nadalje, dosta ljudi se pitalo šta će biti sledeće?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I stanovništvo je nastavilo da odlazi, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da porazgovaramo o ovom vremenskom periodu. U to vreme je, mislim da o tome govorite u paragrafu 33 izjave koju ste dali Odbrani, gde govorite o periodu uoči *Oluje*. Da li vidite to gospodine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Daću vam malo vremena da pronadete.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Našao sam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: „Uoči Oluje, razgovarao sam sa generalom Forandom, i on je rekao da bi Srbi trebalo da imaju plan za povlačenje, ili bar da razmisle o tome. Cilj nije bio da se da mig gospodinu Vojku, već više da mu se naznači da ukoliko ne bude brinuo o svojim ljudima koji su ga podržali u protestu da neće da budu deo Hrvatske, trebalo bi da im pomogne. To je bio pokušaj da se spasi životi. Mogli su da pripreme trasu za povlačenje ...“ Malopre ste spominjali da ste otišli kod gospodina Vojka, i mislim da je ovo bio razgovor koji ste vodili. Opšta saglasnost je bila, gospodine Boucher, da je HV u to vreme imao mogućnost da opkoli Knin, da ga izoluje i uništi. Zar nije tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je. Po meni, je bilo tako i hteo bih da dodam moj razgovor sa generalom Forandom je bio na jednom od jutarnjih brifinga, i pitao me da li bih hteo da ga upitam da li imaju plan? I to je bila namera.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Opšta ideja, vas i generala Foranda je bila da ukoliko Knin bude opkoljen, i ako se HV pomeri sa ciljem da napadne, bio bi visoki nivo slučajno ubijenih civila koji žive u Kninu, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Potencijalno bi bio vrlo, vrlo visok, osim ako bi svi podigli ruke u vazduh. Ali ako su se borili za tu teritoriju 4 godine, nismo znali šta bi sve mogli da urade. Samo još jedno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvolite.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bilo je ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ja sam čekao prevod, ali vi nastavite.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Izvinjavam se. Bilo je dosta starih ljudi, koji su bili nepokretni, a bilo je i onih koji nisu hteli da odu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratim na vaš odgovor, koji ste dali. Kada smo pričali o scenariju masovnog gradskog sukoba, jedini izlaz je bio krvavi sukob ili da svi podignu ruke u vis. Da li je bilo indicija koje ste uočili pre operacije *Oluja*, da vlast u RSK planira da digne ruke u vis i kažu predajemo se?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nije bilo indicija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nakon napada izvršenog ujutro, 4. avgusta 1995. godine, da li ste dobili ikakvu informaciju, pre artiljerijske paljbe, 5. avgusta, da je vojska RSK htela da kontaktira HV i kaže predajemo se?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne, prema mojim saznanjima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Prema pokušaju generala Foranda i vas, da izbegnete krvavu gradsku bitku, hteli ste da Vojko napravi plan za povlačenje, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Prilikom odbijanja vašeg predloga, da li vam je Vojko rekao da RSK ili vojska RSK planira da se brani u Kninu do poslednjeg rova?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nije mi to spominjao.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, možemo li na trenutak da odemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kako ste saznavali stvari koje su usledile nakon napada u toku operacije *Oluja*, vi ste zaključili, zar ne, da je plan HV-a i generala Gotovine da dozvole trasu za odlazak, bio humanitarni čin, jer se time izbegao krvavi gradski sukob. Nije li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To se dogodilo. Koji je bio plan, ko je planira, ja to ne znam jer nisam bio deo toga. Ali bilo je očigledno da postoji trasa koja je vodila ka sektoru Sever i Topuška, i bilo je na hiljade ljudi koji su se tuda kretali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da se sada fokusiramo na, ako možemo, granatiranje Knina. Ako bismo ponovo mogli da vratimo na ekran, ja mislim ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, mogu li ja da postavim jedno ili dva dodatna pitanja zato što... Vi kažete da su ljudi odlazili tim, kako ih vi smatrate, trasama za odlazak. Sada, pitanje je bilo da li je to bio deo plana generala Gotovine, da im ostavi tu trasu i šta je osnova, manje više u vašem odgovoru vi ste opisali situaciju dok bi odgovor trebalo da bude ne ono što ste vi videli da se dešava, već da li ste svesni da je to bio deo plana generala Gotovine. Da li znate da li je to što se dešavalo na terenu bilo deo plana generala Gotovine?

SVEDOK BOUCHER: Nemam nikakva saznanja o planu da se napadne i zauzme Knin, niti ostavljanje trasa za odlazak, osim činjenice da znam da su ljudi, bilo je glasina među njima, da je to trasa kojom treba da se ide. U roku od nekoliko asti, sećam se kad sam se vratio u sedište UN-a, razgovarao sam sa komandantom UNCIVPOL-a ili sa komandantom sektora Sever, koji mi je rekao da se ljudi kreću u tom pravcu, da izbeglice napuštaju našu teritoriju, sektor Jug. Ali ja ne znam ko je bio deo plana i koji je to plan bio, iz vojnog ugla. Nemam predstavu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, i ja sam mogao da postavim slična pitanja na pola od tema koje ste obradili do sada. Nisam čuo da je bilo prigovora u vezi sa osnovom i izvorom saznanja. Ali čak iako nema prigovora, to ne znači da Pretresnom veću nije bitno da zna izvor saznanja, i da Pretresnom veću nije važno da ima postavljenu osnovu. A iz ovog poslednjeg odgovora, videli smo manje više nešto što je opažanje onoga što se događalo na terenu a koji su bili planovi, i vi ste vrlo stručno to provukli kroz vaše pitanje, a svedok je potvrdio i odgovorio potvrdno na vaše pitanje. Ali malo daljim ispitivanjem, ispostavilo se da, što uopšte nije iznenađujuće, svedok nema saznanja o tom poslednjem delu za koji ste ga pitali. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se nadovežemo na vaš poslednji odgovor, gospodine Boucher, vi znate da HV nije odsekla te trase za odlazak. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pređimo sada na granatiranje Knina, gospodine, i ako bismo mogli da se vratimo na broj 1179. odnosno to je druga uvećana fotografija koju ste označavali. Sada, gospodine Boucher, ovo je fotografija, uvećani deo po kome ste pisali jutros, i hteo bih da prvo porazgovaramo o vašem mestu prebivališta. S obzirom na vaše prebivalište vama je poznato gde su se nalazile kasarne vojske RSK, zar ne gospodine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koliko je otprilike udaljeno vaše prebivalište od vojnih kasarni?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Od mog mesta prebivališta do ulazne kapije kasarne na severu, po mojoj proceni je bilo 500 stopa. Nije bilo daleko.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Takode, u toj široj oblasti je bila i milicija. A milicija je, mislim da ste tokom vašeg svedočenja rekli da je to policija. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li biste mogli, plavom olovkom, da na ovom konkretnom dokumentu, onda ćemo morati da stavimo drugu, ali mogli biste da krugom u plavoj boji označite i da stavite pored broj 1 na mesto gde je bila milicija.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: (*svedok obeležava*)

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Nemam prigovor, časni Sude. Radi se o tome da je ova lokacija već označena na drugoj slici sa B, ako ćete da koristite isto slovo, to je u redu, ako ne i to je u redu.

SUDIJA ORIE: Možda zbog preciznosti i tačno da koristimo istu oznaku.

ADVOKAT KEHOE: U redu, možemo da uklonimo to i da stavimo slovo B, umesto broja 1.

SVEDOK BOUCHER: Slovo B?

SUDIJA ORIE: Ako stavite krstić i slovo B, onda ćemo znati da su kružići od Tužilaštva, a krstići za Odbranu, u različitim bojama.

SVEDOK BOUCHER: Staviću tu krstić i slovo B pored.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, da li bi vam smetalo kada bi svedok označio i gde je ulazna kapija, jer bi onda to moglo biti dosta bliže ako je ulazna kapija na neobičnom mestu. Možete li da označite gde se nalazila ulazna kapija; i nju još nismo označavali. Ako biste to mogli da ...

SVEDOK BOUCHER: Stavio sam X.

SUDIJA ORIE: Pa, X je ... da. Oznaka X je tu gde je, i ako biste mogli da stavite slovo.

ADVOKAT KEHOE: Da nastavimo, to je slovo N.

SUDIJA ORIE: Slovo N je sledeće.

SVEDOK BOUCHER: (*označava*).

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ponovo, od vašeg prebivališta koliko je udaljena milicija?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To bi bila ista razdaljina, oko 500 stopa. Tri bloka su zapravo širine jedne kuće, tako da nije, rekao bih, oko 500 stopa, možda. Mislim da nema više od 600 stopa. Nije daleko.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da govorimo o miliciji koja je sedište policije. Da li ste se tu sreli sa gospodinom Vujkom?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Recite nam malo o ulozi milicije kao organu policije koji je imao vojne funkcije?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ja sam ovo naučio tokom ove misije, da su policajci mogli da promene identitet i da pređu iz civilne policije u vojsku. Drugim rečima, često se dešavalo u vremenu pre operacije *Oluja*, da celokupna srpska policija, milicija, promeni svoje plave uniforme policije, civilne policije, u zelene. Ja sam pitao prevodioce i ljude koji su živeli u gradu zbog čega to rade. Jedan od odgovora je bio to da veliki broj tih ljudi zapravo nisu bili policajci pre 1991. godine. Postali su policajci zato što nisu hteli da idu na front gde su bile pozicije vojske, ali u slučaju nužde ili izvesne obuke, svi su bili uključeni u ovaj tzv. sistem odbrane Krajine, ili vojsku.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste bili svesni, gospodine Boucher, da pre i tokom operacije *Oluja*, da su pripadnici milicije slani na front na Dinari?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da pređemo na dan ili noć uoči početka operacije *Oluja*, i hteo bih da usmerim vašu pažnju na paragraf 34 vaše izjave. U paragrafu 34 vaše izjave, u drugoj rečenici ste napisali: „Noć pre *Oluje* je bila jako, jako tiha. To sam primetio zato što sam se probudio u 2.00 sata ujutro. Bio sam na drugom spratu i mogao sam da čujem ljude koji su pričali u polju iza, pa sam ustao. Nisam mogao ništa da vidim ali sam ih čuo kako trče kroz polje. Gledajući unazad mislim da su to verovatno bili hrvatski vojnici, koji su usred noći tražili područje koje će da napadnu i možda su računali udaljenost, za svoje oružje.“ Pre nego što vas upitam u vezi sa ovim događajem, kao dugogodišnji policajac i pripadnik RCMP-a (kraljevska kanadska konjička policija) i *Police in Medicine Hat*, uobičajeno vam je kao policajcu da pre korišćenja radija, pre hapšenja ili pretrage, da nabavite informaciju o pravoj lokaciji pre nego što pošaljete unutra policajce, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da. Mora biti vrlo precizno naročito ako se radi o SWAT(tim za specijalno oružje i taktiku) timu. Hoćete da znate raspored vrata, prozora, izlaza, potencijalni sistem za izlazak, sve.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada se ovo dogodilo u ranim jutarnjim časovima 4. avgusta, da li ste mislili u suštini da je to isto samo u vojnom kontekstu, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam o tome razmišljao u 2-3.00 sata noću, ali do jutra kada je počelo granatiranje, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada je počelo granatiranje, zaključili ste da su bili dole i pokušavali da prikupe realne informacije?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada da se vratimo na konkretno granatiranje, ako se vratimo na dokazni predmet koji vidimo na ekranu, i da vas uputim na paragraf 36 vaše izjave, i to takođe počinje, ako mi dozvolite, u paragrafu 16 vaše izjave iz 2008. godine koju ste dali

kancelariji Tužilaštva. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P1178. U paragrafu 16, vi ste rekli da ste u paragrafu 40 vaše izjave iz 1999. godine pomenuli da je jedna granata probila vaš krov. Mislili ste da je cilj bio vojska RSK i zgrada milicije. Da li vidite to gospodine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, zaključili ste gospodine kada ste otišli u vaš podrum i kada ste razmišljali o pravcu pucanja i lokacijama meta, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Recite nam o tome šta ste učinili.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Razmišljao sam da možda zbog toga što je vlasnik zgrade bio stariji čovek, Srbin od oko 75 godina a njegov zet je bio oficir u vojsci RSK. Ili je kuća bila meta zbog toga, kao osveta tom oficiru, ili šta je bilo jednostavnije, jer kao što vidite na slici to je polje iza moje kuće. Razmišljao sam o tome da svaka granata koja ne preleti do kasarne na severu ili do zgrade milicije, ja sam ovde u opasnosti. Baš zbog toga sam otišao u podrum. U podrumu postoji prozor, sa prednje strane kuće gde sam ja sedeo , bio je to mali podrum i tada sam shvatio da da je bolje da odem odatle zbog budućih granata, ukoliko bi jedna promašila metu i ne bi stigla do cilja, mogla bi da bude poslednja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle pravac gađanja je bio preko vaše kuće prema vojnim kasarnama?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Na osnovu svih planova koje sam video u UN bazi na brifinzima, i gde su se vojnici nalazili na Dinari, ja sam bio na toj direktnoj liniji do kasarne na severu i takođe do milicije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste zato rekli Odbrani u paragrafu 36, vaše izjave: „Kao što sam rekao, ja nisam vojnik. Kada je granatiranje počelo, postalo je očigledno da je oružje upereno ka vojnom kompleksu.“ Jel vidite to u prvoj rečenici?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Vidim.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: *(preklapanje govornika) ...*

SUDIJA ORIE: *(preklapanje govornika) ...*

TUŽITELJKA GUSTAFSON: ... pitanja koja Odbrana postavlja u vezi sa izjavom, trebalo bi da bude prihvatljivije, a ne na sugestivan način.

ADVOKAT KEHOE: Ovo je unakrsno ispitivanje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Unakrsno ispitivanje po Pravilu 90(h), kada Odbrana smatra da svedok ima saznanja koja mogu da pomognu Odbrani u predmetu, što naravno nije tipično unakrsno ispitivanje, gde osporavate dokaze koje je izvelo Tužilaštvo.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mnogi svedoci koje smo imali, koje je dovelo Tužilaštvo, su bili svedoci koje smo mi, u stvari, koristili da dobijemo informacije koje će pomoći Odbrani. Na vrlo sličan način ...

SUDIJA ORIE: Taj deo bi mogao da bude istinit. Ali to nije odgovor na pitanje kako treba da ispituju one svedoke, kada ne osporavate dokaze koje su dali Tužilaštvu, već gde otkrivete dokaze koji potkrepljuju vaš slučaj, ali shvatam da nije uvek lako da se povuče linija. Ali u svetlu mog prethodnog pitanja svedoku i kratkog komentara koji sam imao u vezi sa tim, rekao bih da bi pomoglo Pretresnom veću ako biste prihvatili sugestiju koju je iznela gospođa Gustafson u svom opažanju ili prigovoru.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu samo nešto u vezi sa tim, časni Sude, mislim, mi osporavamo, zapravo, poziciju Tužilaštva preko ovog svedoka. Slika koju Tužilaštvo prezentira preko ovog svedoka je direktno suprotna od pitanja koja ja postavljam u vezi sa tim.

SUDIJA ORIE: Da, naravno. Zato nam Pravilo 90(h) uopšte ne treba zar ne? Da li vam treba vreme da pročitate tri male beleške koje vam je prosledio gospodin Mišetić? Daću vam priliku da to učinite ...

ADVOKAT KEHOE: Ne trebaju mi.

SUDIJA ORIE: Ne trebaju vam.

ADVOKAT KEHOE: Ovo kažem ovo uz svo dužno poštovanje prema gospodinu Mišetiću, žao mi je zbog toga. Ono što vam ja kažem je da su oni [Tužilaštvo] izvodili dokaze o granatiranju, konkretne dokaze o granatiranju i ja to osporavam preko ovog svedoka i ovo je direktno osporavanje toga, i zato ja Pretresnom veću tvrdim da su sugestivna pitanja odgovarajuća u unakrsnom ispitivanju.

SUDIJA ORIE: Gospođu Gustafson.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, da je to obično osporavanje dokaza koje je Tužilaštvo dalo, onda zbog toga ne bi trebalo da se traži od svedoka da da dodatnu izjavu koja ide u prilog Odbrani. Odbrana je to učinila, a ako budu postavljali pitanja u vezi sa tim onda bi to trebalo da učine na sledeći način ...

SUDIJA ORIE: To bi moglo da bude i pitanje efikasnosti, gospođu Gustafson, ukoliko očekujete da će unakrsno ispitivanje da oduzme mnogo vremena, da ga imate pismeno. Sama činjenica da se pojavljuje u ovoj izjavi kao takvoj nije razlog da se isprate vaše sugestije. Mislim da su obe strane jasno iznale svoje stavove, i predlažem da imate u vidu, gospodine Kehoe, ono što sam rekao da postoji neka važnost u opažanjima gospođe Gustafson, i da nastavimo dalje.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine predsedavajući. Pokušaću da to predem sa što manje sugestivnih pitanja, koliko mogu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada je reč o pravcu paljbe, hajde da popričamo o vremenu kada je došlo do paljbe. Paljba je počela u 5.00 časova ujutro, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, to se dogodilo u vreme kada praktično nije bilo nikoga na ulicama. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Prešli ste sa lokacije A na lokaciju D, a zatim ste otišli na lokaciju F. Mislim da ste rekli da je bila još jedna zgrada, G koja je takođe dobila udar?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: E sad, gospodine, to je bio pravac pucanja na objekat vojske RSK, koji vidite pred sobom, označeno kao kninska opšta nabavka, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koliko su otprilike bile udaljene tzv. senjske kasarne, kako smo ih zvali tokom ovog suđenja, otprilike koliko je daleko F od ulaza u te kasarne ili od samih kasarni?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Rekao bih više od 200 stopa, ali najviše 250 stopa. Nije daleko.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste trčali od tačke A do tačke D, a zatim od tačke D do tačke F, da li ste videli mrtve ljude na ulicama?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, mislim da ste pitali o šteti na zgradi označenoj sa D, ja mislim.

ADVOKAT KEHOE: Označenoj sa G. Mislim da sam govorio o zgradi označenoj sa G.

SUDIJA ORIE: Označenoj sa G.

ADVOKAT KEHOE: Zar to nije G? Iznad oznake F zar se ne nalazi G? To je ono što...

SUDIJA ORIE: Da. A o toj ste govorili.

ADVOKAT KEHOE: Mislim da je [svedok] tokom direktnog ispitivanja rekao da je zgrada označena sa G bila pogođena.

SVEDOK BOUCHER: Zgrada označena sa G je imala rupu sa strane, oko 2m u prečniku, veliku rupu.

SUDIJA ORIE: Možete li za obe oznake D i G, da označite na ovoj mapi, to još nije učinjeno, ja mislim, da označite pravac pogodka, što znači da treba da stavite strelicu pod uglom od 90° u

odnosu na zid koji je pogođen. Da li me razumete? Ako bi ovo bio zid, onda bi strelica pokazivala ka zidu pod uglom od 90° što ne znači da je zid udaren pod tim uglom, već čisto da znamo sa koje strane zgrade je zid pogođen. Možete li to da učinite za oznake D i G?

SVEDOK BOUCHER: Istom plavom bojom?

ADVOKAT KEHOE: (*preklapanje govornika*)

SUDIJA ORIE: Plava. Da to će biti u redu. Pretresno veće pozajmljuje boju, jel ima prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mislim da bi bilo odgovarajuće da imate svoju boju. Samo se šalim. Molim vas.

SVEDOK BOUCHER: (označava)

SUDIJA ORIE: Da, hvala vam na tome. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, kada se sad osvrnete na ove događaje, na primer pucanje na vašu kuću, da li ste vi zaključili da su pucali na kasarne i da su promašili ili da su pucali na neku drugu vojnu metu koju su jednostavno promašili?

SUDIJA ORIE: Gospodo Gustafson.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, mislim da bi trebalo utvrditi izvor svedokovog saznanja ...

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Istraživanje gađanja, ako će se postavljati ovakva pitanja.

SUDIJA ORIE: Hajde da vrlo precizno pogledamo pitanja. Pitanje je faktičko, da li je svedok zaključio ili ne. Koja je vrednost tog zaključka je naravno druga stvar. Tako da možete da odgovorite na to pitanje, gospodine Boucher, da li ste zaključili ili ne, da li ste izvukli takav zaključak, bilo bi dobro za nas da saznamo na osnovu kog saznanja ili ekspertize ste izvukli takav zaključak.

SVEDOK BOUCHER: Kao što sam ranije spomenuo, ja nisam stručnjak za teško vojno oružje. Ja sam bio najbolji strelac u RCMP (kraljevska kanadska konjička policija) u Kanadi. Osvojio sam *Canuck* kup na takmičenju. To je pucanje iz oružja malog kalibra, ali razumevanje kako projektili pokrenuti barutom ili eksplozivom, nekada promaše metu, neki imaju odloženu reakciju, preciznost kod pucanja zavisi dosta od sposobnosti strelca i opreme koju koristi. Tako da, koliko se ja sećam, video sam metke za pištolj i pušku koji nisu radili svaki put isto, na istu daljinu, video sam i neke koji uopšte nisu radili. Video sam neke koji su imali odloženu reakciju, a ja sam proveo 6 godina kao instruktor za opštu obuku u RCMP-u, i video sam na milione metaka ali malog kalibra.

SUDIJA ORIE: Pitanje je bilo da li ste izvukli neki zaključak u to vreme.

ADVOKAT KEHOE: Ili nakon tog vremena.

SUDIJA ORIE: Ili nakon tog vremena, i ako jeste na osnovu čega ste to zaključili.

SVEDOK BOUCHER: U mojoj izjavi, časni Sude, naveo sam da verujem da projektili nisu uspevali da dođu do nameravane mete, a to su bile severna kasarna ili sedište milicije. To sam imao na umu, jer sam bio u blizini, i hodao sam ispred njih. Video sam okolo vojnu opremu. Video sam kako se policija pretvorila u vojsku, srpska policija – milicija. Bio sam skoro sto posto siguran da je namera hrvatske vojske bila da gađaju te mete. Ali projektili nisu uspevali da ih pogode, jedan je pogodio moju kuću, jedan je pogodio kuću u blizini moje. To je kuća u kojoj su živela dvojica mojih kolega iz CIVPOL-a, koja je pogođena.

SUDIJA ORIE: Da. Na čemu se bazirala vaša pretpostavka, da kao što ste rekli je namera bila da se pogode mete koje ste pomenuli?

SVEDOK BOUCHER: Još jednom da ponovim, znao sam gde su položaji hrvatske vojske na planini Dinara, to je u onom pravcu koji sam pokazao na mapi. Tako da je bilo prilično očigledno u tom trenutku i kasnije da su projektili ispaljeni u tom pravcu, naročito – i ja nisam mislio na vojni kompleks koji se zvao kninsko opšte skladište. Na to sam potpuno zaboravio. Jedino o čemu sam razmišljao o tome da pokušavaju da pogode severnu kasarnu i sedište milicije.

SUDIJA ORIE: Dozvolite da vam to predstavim vrlo otvoreno. Tužilaštvo smatra da je određivanje mete bilo zapravo, da je to bila neselektivno pucanje. Da li imate bilo kakva saznanja ili ste imali bilo kakva saznanja – jer vi se bazirate na, rekao bih, na prikladno vojno gađanje meta, a to je takođe stav Odbrane. Stav Tužilaštva je u potpunosti suprotan. Vaše shvatanje je bazirano na konceptu prikladnog vojnog gađanja meta. Da li postoji neki razlog zbog koga smatrate da je Odbrana u pravu u svom stavu da je to prikladno vojno gađanje meta ili da je Tužilaštvo u pravu u svojim shvatanjima, da je bilo neselektivno biranje meta.

SVEDOK BOUCHER: Samo moje čisto zaključivanje, da u borbenoj situaciji, bilo da se radi o policiji ili vojsci, pokušaćete da neutrališete svog neprijatelja ili vašeg protivnika, što brže. Za njih bi to bilo da pokušaju da neutrališu severnu kasarnu, u ovom slučaju ili sedište milicije, koji su za njih predstavljali potencijalni izvor konflikata, jer imali su osoblje, opremu itd. Sa planine Dinare ste mogli dvgledom ili teleskopom, siguran sam, da su mogli da vide gde se oprema nalazila, znate, velika vozila, kamioni itd, zelene su boje, lako ih je primetiti, i samo su se oni i kretali okolo, kada je reč o velikoj opremi. Sa moje strane je to bilo zaključivanje, da sam se ja nalazio u sukobu, kao policajac, bila bi to ista stvar. Pokušaj da se neutrališe konflikt, što brže, ono što predstavlja najveću opasnost za vas.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da pređemo kroz vašu putanju kretanja od tačke A do tačke D i tačke F. Pre nego što vas pitam, gospodine, vi ste znali na osnovu informacija koje ste dobili, da ukoliko dođe do granatiranja da vam je naloženo da se sklonite, da se ne krećete okolo i da se spustite pod zemlju, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je nešto što sam naučio od pukovnika Leslija, i to možda 3-4 nedelje ranije, jer nikada nisam o tome razmišljao, ali pukovnik Leslie je rekao da ako dođe do granatiranja da se primirimo, da odemo negde u podrum, ne trčimo ulicama, jer su veće šanse da će nas ubiti parče gelera nego sam projektil, krhotine mogu da vas ubiju, deo zida i šta već, tako da se treba primiriti. Zbog toga sam se ja primirio 2 sata u podrumu mojeg iznajmljenog smeštaja, i kada sam shvatio da tu nije bezbedno, onoliko koliko bi trebalo da bude, krenuo sam ulicom do druge zgrade koja je imala jače temelje, podrum bez prozora. A zatim sam odatle, budući da sam bio načelnik tog sektora, morao sam nekako da se vratim do baze UN-a, kako znam i umem; inače UN baza je poslala dva puta oklopna vozila (APC) da me pakupe ispred moje kuće, ali tamo je bila velika rupa na krovu i mislili su da sam poginuo. Dva puta sam izlazio iz te druge kuće jer sam čuo buku, kao da je bučni kamion, i ne znam da li je imao prigušivač. Ali dok bih ja izašao iz kuće jedino što sam mogao da vidim je bilo belo vozilo UN (APC) kako odlazi. Drugi put sam shvatio da se neće ponovo vratiti po mene i da ću morati sam da krenem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U vezi sa prvim delom vašeg odgovora, da li vam je pukovnik Leslie ili neko drugi u UN, rekao da je svrha artiljerije da spreči kretanje vojske ili ljudi ili bilo koga?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nije nam to objašnjeno na tom nivou, osim da smo iz razloga bezbednosti dobili veoma tanke prsluke, tvrde plave šlemove, koji pružaju ograničenu zaštitu. Jedini komentar je bio da ukoliko dođe do granatiranja, ne trčite ulicama, sklonite se. Znao sam iz planova ili mapa koje sam video gde se nalazila hrvatska vojska, na planini Dinari, tako da sam morao da se zaštitim od tog pravca, da ostanem iza neke veće zgrade.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste otišli do oznake F, zapravo zgrade koju ste označili sa F, to smo koristili. Kada ste otišli na tu lokaciju, sišli ste u podrum u kome je bilo ljudi, zar ne, koji su se tu sklonili i nisu se kretali?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bilo je dosta ljudi koji su živeli u toj zgradi. Tamo je bilo nekoliko sličnih zgrada. Zgrada označena sa G je vrlo slična zgradi označenoj sa F i kao što vidite tu pored ima još jedna. Sve su imale oko 5-6 spratova, nisam siguran. Rekao bih da su stanari iz tih zgrada bili u podrumu, a bilo je čak i drugih ljudi koji su došli da se sklone jer taktički to je bila vrlo bezbedna zgrada.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste bili dole u podrumu, tu ste proveli nekoliko časova, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dok ste bili dole u tom podrumu, da li su vam ljudi u podrumu rekli da su im komšije i najbliži poginuli u tom napadu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se toga. Sećam se da su bili uznemireni. Oni koji su znali engleski su rekli zaustavite ih, učinite nešto. Moj jedini komentar je bio da su

nedelju dana pre toga, Srbi avionima bombardovali Bosnu i da ih tada UN nije sprečio. Kako onda da ih sprečimo danas? Kako da danas sprečim hrvatsku vojsku? Bio je to veoma dug dan.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, gledam na sat, prva pauza je bila ranije nego inače. Da li biste mogli da nadete odgovarajući trenutak za pauzu tokom narednih nekoliko minuta.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, kada ste dali izjavu 1996. godine, i opisali ove događaje, da su vam ti ljudi u podrumu rekli da su im porodica i prijatelji ubijeni u granatiranju, to biste naznačili u vašoj izjavi iz 1996. godine ali toga tamo nema. Zar nije tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa verovatno da. Čovek bi rekao da je to važno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle na osnovu toga da je to važno i činjenice da se tamo [u izjavi] ne nalazi, sada možete da zaključite, da budući da ti ljudi nisu ništa rekli o tome da su im najbliži i komšije ubijeni u granatiranju, da vam nisu to rekli?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se da je bilo ko govorio o porodici ili prijateljima koji su ubijeni u tom vremenu. To je više bilo optuživanje UN-a, da smo beskorisni itd.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumem.

ADVOKAT KEHOE: Gospodine predsedavajući, sada je odgovarajući trenutak.

SUDIJA ORIE: Napravićemo pauzu i nastavićemo sa radom u 12.45 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, kada govorimo o procenama vremena, mogu li da pretpostavim da ćete vaše unakrsno ispitivanje završiti do kraja ove sednice?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku, da ne bih izgubio nit, hteo bih da podnesem ovaj dokaz na usvajanje u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D1218.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1218 se usvaja u spis. Primetio sam da gospoda Gustafson nema prigovor. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Gospodine predsedavajući, možemo li da se vratimo na drugu fotografiju u ovom dokaznom predmetu, koji je sada dvojni dokazni predmet, broj je 1179.

SUDIJA ORIE: 11 – da.

(Pretno veće i sekretarijat se savetuju)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher – oh, izvinjavam se. Gospodine Boucher, kada govorimo o oblasti označenoj sa K, gospoda Gustafson vam je poslala pitanje, na strani 10, počev od reda 22, vi to nemate pred vama, gospodine, ja čitam iz transkripta, tako da me pratite. To je od ranije ovog jutra. Gospodine Boucher, da se zadržimo na mapi malo, lokacija, veliki krug koji ste označili sa K, označili ste ga kao naseljenu oblast u kojoj ste videli dosta oštećenih kuća. Pitanje: „Da li možete da procenite, za Sud, koliko kuća ste videli u toj oblasti označenoj sa K?“ Odgovor: „Morao bih da nagađam. Mislim da je u tom kraju bilo 8 do 10 kuća.“ Sada...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, mislim da je pisalo koliko je bilo oštećenih kuća.

ADVOKAT KEHOE: Oštećenih kuća. Izvinjavam se. Oštećenih kuća u toj oblasti.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pitanje: „Da li možete da procenite, za Sud, koliko kuća ste videli u toj oblasti označenoj sa K?“ Odgovor: „Morao bih da nagađam. Mislim da je u tom kraju bilo 8 do 10 kuća.“ Ako bismo sada zanemarili vaše mesto prebivališta i mesto prebivališta drugih CIVPOL posmatrača, vi ne znate kada su ove druge kuće oštećene?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Koliko se sećam, tog dana, moja kuća, kuća posmatrača CIVPOL-a, i ona koja je prva granatirana ujutro, a koja je blizu. To je na čošku sledeće ulice, tako da nije daleko. Na ostalima, sam video oštećenja tek par dana kasnije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada ću da vam pokažem dokazni predmet Tužilaštva broj P228. Gospodine ovo je procena UNCIVPOL-a koju ste videli sinoć. Sećate li se toga, gospodine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U ovoj konkretnoj proceni štete, koju je uradio i vi poznajete gospodin Steinar Hagvag, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Iz ovog izveštaja, a imali ste priliku da pregledate ovaj izveštaj, rekli ste kancelariji Tužilaštva, i koliko sam shvatio gospodine predsedavajući da Pretno veće nema primerak ovoga, tako da ja čitam iz beleške sa pripremnog sastanka. Potruđiću se da citiram tačno, koliko je to moguće.

SUDIJA ORIE: Ako ćete da citirate ...

ADVOKAT KEHOE: Da citiram, da.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svedok je smatrao da je izveštaj relativno tačan na osnovu sopstvenih zapažanja. Da li je to vaše svedočenje gospodine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da promenimo temu, hoću da malo razgovaramo o nekim paljenjima i pljačkanjima nakon operacije *Oluja*, o tome ste govorili u izjavi datoj Tužilaštvu, prvo u onoj od 2008. godine, to je u paragrafu 19 vaše izjave iz 2008. godine. To je vaša poslednja izjava. Da li to imate ispred sebe, gospodine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Samo trenutak.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je, za zapisnik, dokazni predmet Tužilaštva broj P1178.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Imam je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Primetili ste da je bilo velike razlike u ponašanju hrvatskih vojnika i oficira. Moj utisak je bio da su vojnici bili skloni osveti. Stekao sam utisak da komandanti nisu imali mnogo kontrole nad niže rangiranim vojnicima. Recite nam malo više o tome, gospodine Boucher. Možete li nam reći osnovu za takvu izjavu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Po meni, odmah nakon, a u Kninu je postojala vrlo dobra kontrola i nisam bio izvan Knina, ali ono što sam video iz UN baze i kada sam obilazio grad peške u narednih nekoliko dana, oni su se opijali, bili su pijani. Neki su pucali u vazduh iz svojih puški AK-47. Bačeno je nekoliko granata, to je potmuli zvuk, bilo je tenkova i većeg oružja, dosta psovanja i vike. Nije se videlo kojoj strukturi su pripadali, nije bilo znački na njihovim ramenima ili rukama. Činjenica da su se pojavili na kapiji, to je bilo odmah nakon što su preuzeli kontrolu. I naravno, upirali su svuda oružje. Postoji položaj kada je puška nadole okrenuta, na ramenu koji je bezbedan, uperen u bezbednom pravcu. Toga nije bilo ovde. Bili su svuda, upirali oružje i prema nama kada su se kretali, nisi bili pažljivi. Prekršili su strukturu činova, kada su dolazili do naše kapije i pitali da li su unutra neki prijatelji i porodica. Nije izgledalo kao da su pod nečijom kontrolom, disciplinom. I nisam video činove. Činovi narednika i viših po ranku, oni koji su imali činove koji se vide na ramenima ili rukama ili pukovnik Zelić, na primer, koji se pojavio nekoliko puta na kapiji i pokušao je da pregovara o nekim stvarima. To je uvek bilo dobro organizovano. Ali niži činovi, koliko sam ja primetio, bili su izvan kontrole, svakako ja sam koristio izraz „yahoo“. To je moj izraz, možda i netačan, ali svakako nisu bili profesionalni, nije bilo ono što biste očekivali od profesionalne vojske. Mislim da se u stvari radilo o novoj vojsci. Postojala je 4 godine, postojali su neki jako dobri vojnici, ali koliko sam ja bio u mogućnosti da vidim, niži činovi nisu se dobro ponašali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da porazgovaramo o nekim izlascima iz baze koje ste preduzimali i mislim da niste bili sigurni da li je to bilo 6. ili 7. ali mislim da ste rekli da je to

bilo jutro 7. Prvi put kada ste išli do vašeg prebivališta bilo je opljačkano ali jedino što je odneto su pića. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Koliko sam mogao da vidim. Nisam se dugo zadržao. Jedna od informacija koju sam dobio od pripadnika vojske, bilo je da kada se vratim na neka mesta pripazim. Da budem siguran da nema prisluškivača ili nečeg sličnog, neke skrivene žice ili tako nešto. Tako da sam se ja pažljivo vratio u svoje prebivalište i znam da sam samo par dana ranije išao u nabavku hrane i imao sam neotvoreno pakovanje Coca-Cole, jer je bilo leto, vrućina, i ja sam je stavio u frižider. Taj prvi put kada sam se vratio nije je bilo. Iz nekog razloga, kada je počeo napad ja sam se setio da zaključam vrata kada sam odlazio. Kada sam se posle vratio, vrata su bila obijena, Coca- Cola je nestala ali nisam primetio da još nešto nedostaje. Tako da taj prvi put sam video da je samo to nedostajalo. Naravno nije bilo nikoga unutra. Prilikom druge posete, primetio sam da nema TV-a, on nije bio moj, pripadao je vlasniku kuće. Međutim, ja sam imao novi kožni kaput koji nije uzet prvi put, ali ga drugi put nije bilo. Tako da je bilo nekoliko talasa pljački, dok god je bilo nekih vrednosti da se pljačkaju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne znate ko je drugi put bio tamo i opljačkao te druge stvari, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Osim onih koji su uzimali televizore, nisam ih video u mom stanu, ali sam ih video da izlaze iz kuće blizu moje, koji su nosili televizore i video rekordere. Osim toga, ne znam ko bi drugi mogao ... možda su to bile komšije. Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada kažete televizore i video rekordere, a to spominjete u vašoj izjavi iz 1999. godine, u paragrafu 56, pominjete brigadu *Puma*. „Video sam kamion sa natpisom brigada *Puma*. Na njemu je bilo 50-60 televizora i video rekordera.“ Bili su tako uočljivi zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bili su.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Imate li bilo kakvu ideju da li su te stvari popisane nakon što su oduzete?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nemam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da skrenem vašu pažnju na pitanje paljenja o kome ste govorili u direktnom ispitivanju. Mislim da ste u vašoj prvoj izjavi iz 1996. godine, mislim da je to u paragrafu 10. Nabrojali ste tri vojnika koja su u tome učestvovala. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ako sam to napisao tada, u vreme posle događaja onda je istina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I samo da se na čas vratimo na prethodno pitanje o televizorima i video rekorderima. Pitao sam vas u vezi sa njihovim popisom. Imate li ikakva saznanja o tome da ih je konfiskovala vojna policija?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne, nemam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Pogledajte sada vašu prvu izjavu, paragraf 10. Kaže se da: „Video sam hrvatski kamion *Puma*, koji je prevezio kanistere sa benzinom i tri vojnika koji su palili kuću uz put, ka Drnišu.“

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle radi se o trojici na kamionu na kome je bio znak *Puma*?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je to bilo napisano sprejem ili ...

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Sve što je imalo oznaku Puma na sebi, bilo da je obojeno ili nalepljeno jasno se očitavala oznaka. Nije bilo obojeno sprejem iz konzerve. Jasno se videlo ko su.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste proverili tablice, registracijske tablice?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nije bilo registracijskih tablica na njima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste to doživeli kao sofisticiranu vojnu operaciju, s obzirom na to da su neke kuće spaljene a neke nisu, ili ste pomislili da su to tri momka koji rade svoj posao?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Mogu da vam kažem, da 1995. i 1996. godine i kada sam ponovo to pregledao 1999. godine, imao sam priliku da pregledam šta se tamo tačno dogodilo. Po meni, ono što sam video tamo je delovalo kao da su sistematski išli sa kanisterima i palili sve kuće. Ali što sam više o tome razmišljao, mislio sam zašto nisu spaljene sve kuće? Pitao sam se zašto je proces koji su koristili, ko god da su oni bili i pod čijom god komandom, ako je bilo, bio da neke izostave. Sabrao sam dva i dva. Mislio sam da su oni prosto neki ljudi koji su to radili na svoju ruku. To je moj osećaj, jer to se može dogoditi sa policijom, ako nema strogih profesionalnih pravila, politike itd. Takođe vidim neke stvari kojih se ne sećam. I to ne samo u vezi sa paljenjem kuća, već zašto bi zaštitili srpsku crkvu ako su hteli da oni odu? To sam primetio. Ima nekih stvari koje ne odgovaraju mom prvobitnom shvatanju. Prvo sam mislio, raščičavaju kuće, i osećaju veliku potrebu za osvetom zbog toga što im se dogodilo 1991. godine, Hrvatima. Ali ima dosta stvari koje se ne poklapaju sa time. Mislim, ovo je nova vojska, i kao što sam rekao, regrutovali su dobrovoljce kako bi povratili svoju teritoriju. Kakva im je bila obuka, kakvu disciplinu su imali da li su imali obuku iz vojne etike? To su pitanja koja mi padaju na pamet u vezi sa policajcima. Mislim da je to pod znakom pitanja, da li su regrutovali ljude kako bi brojčano mogli da izvedu napad i da povrate teritoriju. Što sam više o tome razmišljao shvatio sam da je bilo dosta ljudi koji nisu bili profesionalni vojnici, i naravno u vezi sa nekim od stvari koje sam vam nabrojao, lako mi je da posle proteka vremena kažem da je tamo bilo dosta ljudi bez kontrole.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da nastavimo sa ovom temom o paljenju, gospodine, u vašoj izjavi datoj Tužilaštvu kada ste se pripremali za svedočenje, da se sećate da ste videli natpis „hrvatska kuća“ ispisan na kućama. Nije to uvek bilo od značaja za to šta se desilo sa tim kućama. Je li to tačno, gospodine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je. Stavili bi natpis „ne diraj“, „hrvatska kuća“ što znači da kuća pripada Hrvatu. Čak i tada ste mogli da vidite na kućama da su provaljena vrata. Nešto od toga je učinjeno par dana kasnije, jer smo počeli da primećujemo vozila iz oblasti van Krajine, odnosno sektora Jug, ljudi koji su živeli u Šibeniku, Splitu, Zagrebu koji su se vratili da

provere, ja mislim, njihove kuće i kuće svojih rođaka i sprejom su pisali po kućama. To nije bilo organizovano, ja mislim od strane neke grupe, jer su postojale različite vrste boja itd. To se činilo, i ja mislim sa namerom da se spreči pljačka ili da spreče da im kuće budu oštećene.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Takođe ste rekli u paragrafu 42, vaše izjave Odbrani, to je dokazni predmet Odbrane broj D1217 označen za identifikaciju, to je otprilike za trećinu nadole: „Primetio sam da je bilo srpskih delova u nekim selima koji nisu bili spaljeni. Pored toga, hrvatski vojnici su ispraćali i srpske i hrvatske izbeglice, do UN baze, a general Čermak je pozvao sve Srbe da ostanu u Hrvatskoj. Zatim, Hrvatska je postavila Srbina da bude načelnik policije u Kninu. Po meni sve ove akcije su u suprotnosti sa sistemskim pokušajem sprečavanja Srba da se vrate.“ Ne bih hteo da ponovo analiziramo ovo što ste rekli u izjavi ali ovo su neki od faktora koji su doveli do promene mišljenja kod vas?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ovo su neki od elemenata koji se ne uklapaju. Ukoliko je zaista postojala organizacija po kojoj se svi isto ponašaju, po istom planu da izvrše, kako vi to zovete, etničko čišćenje, onda pretpostavljam da bi proterali sve. Ali realnost je bila, vi ste spomenuli nekoliko elemenata. Postoji još nešto, što sam saznao kasnije. Saznao sam tek nekoliko dana kasnije da smo mi bili obavesteni o napadu. Dakle, zašto bi to uradili ako su hteli da prikriju stvari, osim da spreče štetu ili smrt UN osoblja, i možda je vreme, vi ste to spomenuli, ali to ima smisla, jer u policiji mi se isto ponašamo. Ako ćete da izvršite pretres, hoćete da iznenadite naoružane bande, na primer, vi ćete to uraditi ili u toku noći ili jako rano ujutro. Vreme je jedan od elemenata. Ima dosta ovakvih stvari zbog kojih imate utisak da nisu svi postupali po istom planu.

ADVOKAT KAY: Možemo li da vidimo paragraf 42, na ekranu. Izvinjavam se, časni Sude. General Čermak se spominje u paragrafu 42, a mi to ne vidimo na ekranu.

ADVOKAT KEHOE: To je paragraf 42 izjave date Odbrani.

SUDIJA ORIE: Da, gospodin Čermak se spominje u paragrafu, da.

ADVOKAT KEHOE: Ne, ne, ne. Ovo nije ono što sam čitao.

SUDIJA ORIE: Ali vi ne čitate. Gospodin Kay ukazuje na činjenicu da se gospodin Čermak pominje u ...

ADVOKAT KEHOE: Zanimljivo, časni Sude, ali to se pominje i u paragrafu 42 izjave date Odbrani.

ADVOKAT KAY: Izvinjavam se, radi se o tome da ... da.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada je rešeno.

ADVOKAT KEHOE: *(preklapanje govornika)...*

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, uzgred, Pretresnom veću ne bi smetalo ako biste uravnotežili ono što je svedok video, pitanja u vezi sa onim što je svedok video i odgovora o tome šta je video, i kako su se vremenom menjale njegove teorije, utisci itd. to bi moglo malo više da ide u pravcu činjenica. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U skladu sa onim što je gospodin predsedavajući primetio, možete li nam dati faktičku osnovu vaših zaključaka tokom ovoga, jer očigledno Pretresno veće želi da sazna da li imate zaključak i koje činjenice su dovele do tog zaključka. Bilo kakav da je vaš zaključak u vezi sa situacijom o kojoj razgovaramo.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, ja se oslanjam na svoje iskustvo i na dokaze, valjda, iz mog sektora. Ja sam policajac, i nekoliko godina sam obično vršio kontrole. I kada idete i to radite ili kada proveravate neku kancelariju, gledate da li svi rade sa istim ciljevima. Ko radi, šta ko radi, itd. na ostvarenju tih ciljeva da možete da vidite koliko ste uspeli. U suprotnom svi rade nešto svoje, ali nema prinude. Dakle pravila, direktive, ja tome nisam imao pristup, kada je reč o hrvatskoj vojsci. Ali iz svog iskustva sam primetio da kada posetite neku kancelariju, osećaj je kao da oni imaju neki svoj dnevni red, da donose svoje odluke. Uvek je važno da imate jako rukovodstvo na svakom nivou nadzora, i mislim da je to u slučaju vojske naročito važno. Počeo sam da obraćam pažnju na to i primetio sam da postoji nedostatak odgovarajućeg nadzora.

SUDIJA ORIE: Gospodine Boucher, mogu li da vam usmerim pažnju na razliku između toga šta svedok treba da kaže pred Sudom i šta policajac treba da istraži. Mogu da pretpostavim da policajac traži obrazac kako bi se približio drugim dokazima, dok se od svedoka pre svega očekuje da nam ispriča o ličnim zapažanjima, i ja vidim i Pretresno veće shvata da ponekad to možete da stavite u kontekst koji se bazira na širem sklopu informacija koje ste dobijali, ali fokusirajte se na vaša zapažanja. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja samo pokušavam da nastavim dalje od vašeg prvog pitanja i pokušavam da usmerim svedoka za Pretresno veće ...

SUDIJA ORIE: Da. Poslednji odgovor je ponovo, bio vrlo teoretski i vi ste mogli da zaustavite svedoka.

ADVOKAT KEHOE: Razumem časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se malo vratimo, Pretresno veće hoće da čuje neke od činjenica o kojima smo pričali. Da se vratimo na prethodni nivo. To su činjenice koje su vas dovele do toga da zaključite da ono što ste videli nije bilo u skladu sa sistematskim pokušajem da se Srbi spreče da se vrate.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da ponovim, bilo je kuća koje nisu zapaljene. To su bile srspske kuće. To je očigledno bila nečija kuća sa usevima na poljima. Gospodin Čermak je javno, kada je došao u UN bazu, javno je izjavio za medije Srbima da mogu da ostanu ako to žele. Znao da je načelnik policije bio Srbin. On je bio imenovan. To pokazuje nešto. Dakle postojale

su stvari, i pravoslavna crkva koja još postoji, koliko ja znam. U suprotnosti sa katoličkim, ... dakle, žao mi je, ali ovo su dokazi koje su mene naveli da ovako razmišljam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, neuništavanje pravoslavne crkve, o grobljima smo već govorili, da je prvo bio napor da se ne unište pravoslavne crkve. Da li ste zaključili da je bilo napora da se takođe ne oskrnave ta groblja?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ovo mi je teško da shvatim. Jer u mom razgovoru sa policijom i u pismu gospodinu Čermaku, ja sam tri puta tražio slobodu da se krećem okolo, i iako mi je to omogućeno na papiru, u stvarnosti, na terenu to se nije desilo. Zato mi se to ne uklapa. Ako smo mi posmatrači i možemo svuda da se krećemo, zašto nam to nije i dozvoljeno? Što se tiče crkava, da one su bile zaštićene. Od početka. Vojnici su stajali štiteći ih, da niko ne može da ih uništi. Kasnije su policajci bili ti koji su bili ispred pravoslavne crkve ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vam je bilo dozvoljeno da uđete u pravoslavnu crkvu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne, ali ali nisam nikada ni pokušao. Nisam imao vremena za to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate nekoga ko je pokušao da uđe unutra?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da promenimo temu i popričamo o nekim stvarima o kojima ste kratko pričali u glavnom ispitivanju i hteo bih da popričamo o leševima koje ste videli, iz vaše izjave iz 1999. godine. To se nalazi u paragrafu 58, dokaznog predmeta Tužilaštva broj P1177. Vidite li to gospodine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Samo jedan trenutak. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Prvi leš o kome ste pričali, taj čovek kako ste naveli u vašoj izjavi je bio u uniformi. Vidite li to?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li imate neke informacije o okolnostima njegove smrti? Ne kako je umro, već o okolnostima pod kojima je umro?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Dajte mi jedan trenutak, molim vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Naravno.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Mislim da sam tamo izjavio da su oboje upucani u glavu. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nisam vam to rekao gospodine. Pitam vas kako je umro. Koje su okolnosti njegove smrti, da li je to bilo u borbi ili ne, iznenada, bilo šta od tih okolnosti. Nemate saznanja u vezi sa tim?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nemam saznanja o tome.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi u paragrafu ...

SUDIJA ORIE: Možda je došlo do zabune. Govorimo o leševima koje ste primetili, a to je u paragrafu 58. Gospodine Kehoe, govorili ste o čoveku u uniformi, a to se izgleda odnosi na prvi pronalazak leša muškarca. U svedokovom odgovoru, on je rekao, oboje su, a to se izgleda odnosi na drugi događaj, kada su pronađeni mrtvi muškarac i žena, i taj muškarac je isto bio u uniformi. Zbunjuje me o kom događaju ste vi postavili pitanje, i da li je to isti onaj događaj o kome je svedok odgovorio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, postavicu vam pitanja o oba događaja. Hajde da pričamo o prvom, kada kažete da ...

ADVOKAT KEHOE: Hvala vam gospodine predsedavajući, to mi je promaklo kada smo pričali o oba.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Govorim o pojedincu u maskirnom, koji je upucan u glavu.
SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Mhm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Moje pitanje je isto. Ne znate pod kojim je okolnostima ta osoba umrla?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovaj događaj je bio 8. avgusta, to zaključujem na osnovu činjenice da ste rekli dan posle, a bili ste napolju na ulici 7. avgusta.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Mislim da je tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi kažete u paragrafu 58 da je bio mrtav već neko vreme.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Sada, budući da je bilo leto i toplo, vi ne znate da li je ta osoba ubijena 4. 5. avgusta ili kad god, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam znao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To isto važi za sledeća dva leša, muškarca i ženu. Koliko sam shvatio žena nije na sebi imala uniformu, ali muškarac jeste. I oni su isto bili mrtvi već neko vreme, kako vi kažete u izjavi. Vi ne znate okolnosti ni njihove smrti.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Možemo li da kažemo, gospodine Boucher, da tokom vašeg obilaska okolo i sve o čemu ste rekli u vašoj izjavi, osim te žene koju ste opisali u paragrafu 58, sve leševe muškaraca koje ste pokupili, bili su u maskirnom, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Samo da vas ispravim. Mi nismo pokupili nijedan leš, ali smo išli okolo i našli ih. Svi su bili u uniformi osim ... ne sećam se. Bila je jedna osoba u kolima koja su izgledala kao da ih je pregazio tenk, kola su bila zgnječena, i iz njih je virila ruka. Ne sećam se da li je na ruci imao uniformu ili ne, ne znam da li je to bio muškarac ili žena ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovaj muškarac ili žena, koliko su daleko bili u odnosu na UN bazu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Potpuno suprotan kraj – bili su zapravo izvan grada Knina. Kada idete uzbrdo, u pravcu Zagreba ili Gračca. Kada ste stigli do vrha brda, tu je bio taj mali traktor i prikolica i tu smo našli dva tela.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, dozvolite mi da vam usmerim pažnju na nekoliko drugih stvari, ukratko. U vašoj prvoj izjavi, menjamo temu, gospodine, i sada ćemo razgovarati o nekoliko stvari koje su se desile u okviru baze, nakon što su raseljeni Srbi došli. Sigurno je tu bilo i Hrvata, ljudi koji su došli.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: M-hm.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U paragrafu 7, samo da kažem na početku, mislim, u paragrafu 7, i to je još jednom za zapisnik, dokazni predmet Tužilaštva broj P1176, tu ste naveli da je bilo prijavljeno silovanje koje je izvršila hrvatska vojska, ali je to promenjeno u „ženi je rečeno da se skine, a oni su uzeli njenu lepu odeću.“ Recite nam malo o sledu događaja. U početku vam je rečeno da je ova žena optuživala vojnike hrvatske vojske, a nakon dalje analize šta se u stvari dogodilo?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Prva žalba CIVPOL-u je bila da je ona silovana, i ovo je zapravo bilo vrlo važno, jer smo u UN-u imali različite komentare da se sve približno dokumentuje, jer je to bio scenario koji je često korišćen u drugim delovima bivše Jugoslavije. Dok smo pokušavali da je ispitamo detaljnije, gde, kada, ko, šta, znate ko je bio prisutan, ona je porekla svoju priču i rekla je i rekla je da su joj u stvari rekli da skine odeću i oni su joj uzeli odeću. Mi smo to prijavili za svaki slučaj ako ona ponovo promeni svoju priču .

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste, kao policajac zaključili da su mnoge priče ili neke priče koje ste dobijali od ljudi koji su dolazili, bile preuveličavanje, nisu se ispostavile kao tačne nakon pažljivije istrage?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bilo je vrlo uobičajeno da dobijemo različite priče koje je trebalo dokumentovati i malo bolje pregledati, jer su ljudi naglo donosili zaključke. Radilo se o strahu i propagandi. Kada smo pokušali da dokumentujemo činjenice o tome šta se tačno desilo, ko je bio tamo, same priče ne bi držale vodu. Ili su to bile glasine, od jedne do druge osobe i to takođe se ne bi održalo u većini slučajeva.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, da li se nije održalo zato što su vam bar donekle prevodioci su vam davali informacije koje ste vi hteli da čujete?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: I prevodioci su bili preplašeni. Ako se sećate, iz moje izjave, većina prevodilaca su bili Srbi. Samo nekoliko njih su bili Hrvati. Neke od njih smo morali da na neki način ubedimo da dođu do kapije, jer nam je trebala njihova pomoć kada su dolazili ljudi koji su pričali taj jezik i tražili su neke stvari, pa da bismo mogli da im pružimo neku uslugu. Kapija je bila otvorena kako bismo primili što veći broj izbeglica. Budući da su se svi plašili, njihove priče su se dosta razlikovale, i mi smo se trudili što smo više mogli. Imajte u vidu da je broj posmatrača CIVPOL-a bio dosta manji. Pokušavali smo da utvrdimo šta se zapravo dogodilo, i nešto od toga nije bilo preuveličano.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Preuveličane priče koje ste čuli u sedištu UN-a u sektoru Jug, takođe ste čuli i sa vojne strane zar ne? Govorim o snagama UN-a koje su bile tamo.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, do određenog stepena, ja sam video više, kao policajac, od vojske. Jedan moj komentar od ranije je bio da ne mislim da je bilo 10.000 vojnika tamo, ali tako se pričalo, tako nam je rečeno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To vam je rekao pukovnik Leslie?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, bilo je lošeg publiciteta ili izveštaja u medijima i konflikata, pre operacije *Oluja*, između hrvatskih vlasti i medija, uključujući izveštavanja medija preko UN-a.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Govorite o gospodinu Robertsu.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da. Mislim da je on bio deo toga. Ali čak mislim da su Kanađani verovatno od Medačkog džepa 1993. godine, gajili nekakva negativna osećanja. Oni su sebe videli kao, govorim o vojsci, kao mirotvorce, i onda odjednom su se našli u borbi. Čuo sam komentare drugih Kanađana, o tome kako nisu bili vojnici, i budući da sam ja pokušavao da budem nepristrasan i imajući u vidu uputstva iz Otave, pre nego što sam otišao, pokušao sam da budem neutralan, da saslušam obe strane i da ne dolazim do naglih zaključaka. Tako da su moji komentari u tom kontekstu. Inače, ja ne govorim da Hrvati nisu bili predussetljivi. Vojska nije bila predussetljiva u vezi sa pristupom koji nam je bio neophodan da bismo vršili nadzor. U ovome ima nekoliko negativnih stvari. Bilo bi lakše da smo mogli da dokumentujemo stvari i da nam je bilo dozvoljeno da odmah odemo gde smo hteli da idemo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, pukovnik Leslie vam je rekao o ovih 10.000 vojnika za koje ste vi zaključili da je broj preuveličan. Hoću da poslušate traku sa jednog kanadskog radio emitovanja od 21. jula 2003. godine iz emisije „Zvuči kao Kanada“ i tu govori general Leslie. To je već uvedeno u spis.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu ovo da pustim od 2.43 minuta do 3.10 minuta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, da li ste obezbedili transkripte za ...

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Nisam sigurna u čemu je važnost ovog transkripta za odgovor svedoka. Mislim da nisu povezani.

SUDIJA ORIE: Problem je u tome što ne znam koja pitanja će gospodin Kehoe postaviti nakon što pusti video snimak svedoku.

ADVOKAT KEHOE: To je audio snimak, časni Sude.

SUDIJA ORIE: To je audio snimak. Pretpostavljam da imate neka relevantna pitanja nakon što poslušamo audio snimak.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite.

(audio snimak)

ADVOKAT KEHOE: *(mikrofon nije uključen)*

prevodilac: Mikrofon, gospodine Kehoe, molim vas.

ADVOKAT KEHOE: Nisam siguran koji je ovo tehnički problem, časni Sude. Testirali smo ga pre dolaska ovde da bismo se uverili da radi. Mogu da pročitam transkript pa da nastavimo.

SUDIJA ORIE: Da, mogli biste.

prevodilac: Možete li da nam kažete iz kog dela ćete čitati.

ADVOKAT KEHOE: To je strana 2 i počinje od poslednje rečenice paragrafa 3, počinje sa: Onda, 1995. godine ... Vidite li to? I zatim se nastavlja do sledećeg reda: „Ja sam strelac.“

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite i imajte u vidu da govorite polako.

ADVOKAT KEHOE: Samo da pustimo ...

SUDIJA ORIE: Ne, iz iskustva znam da kada vi krenete da čitate da to radite dosta brzo. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE: „Onda, 1995. godine, on je bio pukovnik u Kninu, glavnom gradu Krajine.“ Tu se govori o pukovniku Leslieu. „Ja sam strelac, oficir u artiljeriji, profesionalac. Mogu o tome da govorim sa određenim stepenom tačnosti. Ovde se radi o namernom gađanju stambenih područja, velikih razmera. Zašto? Zato što verujem da je gađanje trebalo da uništi njihovu želju za otporom. Osim toga, uspelo je. Ubijeno je dosta civila, nikada nećemo znati tačan broj. Ali procenjuje se da je opseg od 10.000 do 25.000 mrtvih.“

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, prethodno ste nam rekli da je bilo nekih negativnih osećanja od strane kanadskih vojnika zbog rezultata operacije u Medačkom džepu. Da li mislite da je kanadsko iskustvo iz Medačkog džepa uticalo na objektivnost nekih od ovih kanadskih oficira i ljudi u vojnoj službi kada su izveštavali o tome šta se događalo u Kninu?

SUDIJA ORIE: Gospođo Gustafson.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, ako bismo mogli da saznamo osnovu svedokovog saznanja.

SUDIJA ORIE: Nije upitan u vezi saznanja. Zapravo, upitan je vezano za svoje mišljenje. Mišljenje obično nije toliko relevantno. A ukoliko bismo hteli da saznamo da li je na njega bilo uticaja, to bi zahtevalo, ja mislim, stručnost za koju mislim da je ovaj svedok ne poseduje. Ali ukoliko to želite da istražite, i da iskoristite svoje vreme za to, gospodine Kehoe, slobodno to učinite. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala vam, gospodine predesedavajući.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Možete li da odgovorite na to pitanje, gospodine?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Verujem da je moglo ...

SUDIJA ORIE: Ne, ja sam pitao ... vama sam dao mogućnost. Rekao sam da ste vi pitali za mišljenje, i čuli smo početak odgovora, kakvo bi bilo.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Da, naravno zašto biste to isključili ako to već imate. Upravo takva vrsta procene, uravnotežavanje teorije, misli itd. takvo uravnotežavanje bi trebalo da naginje malo više ka činjenicama. Dao sam vam priliku da to kažete ako tražite mišljenje, naročito u vezi sa ovim pitanjem, onda bi barem prvo trebalo da ispitajte na kojoj osnovi tj. na osnovu koje ekspertize je svedok izvukao takav zaključak. Mislim da čak i da imamo profesora psihologije pred nama da bi i on oklevao da odgovori na to pitanje. Molim vas nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Razumem, gospodine predsedavajući.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Boucher, da li ste razgovarali sa pukovnikom Leslijem ili generalom Foranom ili nekim drugim pripadnicima kanadskog kontingenta u Kninu o njihovom iskustvu iz Medačkog džepa?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam. Jedino se sećam da je postojao dokumentarac koji se puštao na televiziji u Kanadi, o konfrontaciji kanadske vojske u Medačkom džepu, i tamo ima komentara ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo na transkript, gospodine, onaj koji sam vam pročitao, a to je dokazni predmet Odbrane broj D329, kada ste bili tamo, u Kninu, da li je tamo bilo – a general Leslie kaže da se procene kreću od 10.000 do 25.000 mrtvih, kada ste vi bili tamo gospodine, i dok ste bili među ljudima i razgovarali sa njima, da li ste čuli o broju mrtvih koji bi i približno bili slični onima koje spominje pukovnik Leslie?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hvala vam, gospodine Boucher.

ADVOKAT KEHOE: Nemam više pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Kehoe.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Mogli bismo da nastavimo dalje, sa unakrsnim ispitivanjem, ali ostaje nam samo 7 minuta. Po rasporedu treba da se nastavimo ovog po podneva u 3.00 sata. Ja sam primio vremenske odrednice za druga dva tima Odbrane, svakom treba po 45 minuta ili manje, barem je manje od 45 minuta, i isto tako za drugi tim Odbrane, tako da nam ostaje još 1.5 h . Ako su ove procene i dalje tačne, onda ću ostaviti vama, gospođu Higgins da odlučite da li ćete sada nastaviti ili ćemo koristiti prvu sednicu, koja će trajati oko 1.5 h ili malo više na kojoj ćemo čuti dokaze u unakrsnom ispitivanju dva tima Odbrane. A zatim nakon pauze, imaćemo priliku da dodatno ispitivanje i za pitanja koja postavlja Pretno veće. Da li želite da počnete sada ili da imamo pauzu do 3.00 sata?

ADVOKATICA HIGGINS: Časni Sude, prepuštam to vama i Pretnom veću. Mogla bih da počnem u narednih 5-6 minuta. Imam jedan kratak deo koji treba da obradim, sada. Moja procena je oko 50 minuta, časni Sude pa bi možda bilo bolje da počnem sada.

SUDIJA ORIE: Da. Pa da onda počnemo odmah. Gospodine Boucher, sada će vas unakrsno ispitivati gospođa Higgins, zastupnica gospodina Čermaka.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKATICA HIGGINS

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Dobar dan, gospodine Boucher.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Htela bih da počnem tako što ću vas pitati par pitanja o vašoj ulozi u CIVPOL-u i o mehanizmu izveštavanja hrvatske policije. Koliko sam razumela, od aprila 1995. godine vi ste bili načelnik za sektor Jug u UNCIVPOL-u, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: I da ste zapravo nakon *Oluje*, koliko se sećate, otišli 22. avgusta, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se baš jasno, mogao bih da pokušam, ali ne sećam se datuma. Ali to je bilo na kraju naše misije. Otišao sam sa druga dva Kanađanina, jedan je bio načelnik sektora Sever i drugi je bio načelnik sektora Istok, uz odobrenje, na obalu, jer je zapravo trebalo da idemo na odmor početkom avgusta. I to smo zbog ovoga odložili. Bilo je dana kada nisam bio u sektoru i zamenik načelnika je zapravo bio glavni.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da probam da vam pomognem, gospodine Boucher, tako što ću vas uputiti, nema potrebe da ovo prikazujemo, ali samo da pogledate. Na kraju vaše prve izjave, u paragrafu 11 ste potvrdili da ste uzeli odsustvo 11. avgusta. Da li mislite da je ta izjava koju ste dali 1996. godine pouzdana izjava, budući da je data ubrzo nakon samih događaja?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Moram da kažem da mislim da jeste.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Kada ste otišli u Hrvatsku, to je bila vaša prva UN misija, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, bila je.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li ste vi uopšte govorili hrvatski jezik?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Kada sam došao tamo nisam.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U redu. Primetio sam da ste vi sami rekli, ponovo da vas uputim, to je vaša druga izjava, ali možete mi verovati, da ste izjavili da niste mnogo toga znali o sukobu ili o samom području, pre dolaska. Da li je to istinito?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je istina. Dobio sam informacije i uputstva o tome šta da očekujem i naravno uputstva ostanite objektivni, saslušajte obe strane.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Znamo da imate široko policijsko iskustvo. Potvrdili ste pred ovim Sudom da nemate vojno iskustvo. To je tačno, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Takođe je tačno, da uputstva koja ste primili još dok ste bili u Kanadi nisu bila precizna u pogledu toga šta da očekujete kad dođete u Hrvatsku, da probam da još preciziram moje pitanje. Zapravo, da vas pitam nešto umesto toga. Kada ste došli u Knin i nakon same operacije *Oluja*, da li ste dobili ikakva specifična uputstva u vezi sa funkcionisanjem civilne i/ili vojne strukture u okviru te oslobođene teritorije?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da li pitate za uputstva od UN-a, na primer, o tome ko bi bio odgovoran; ili me pitate da li je bilo komentara na televiziji i u novinama o tome ko je imenovan?

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Preći ćemo na to ako budemo mogli. Ono što me zanima je da li je to bila konkretna detaljna informacija koju ste dobili u vezi sa tim kako institucije treba da funkcionišu posle operacije *Oluja*, pod institucijama podrazumevam i civilne i vojne strukture.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam dobio ništa zvanično.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Hvala vam. Sada, samo da potvrdimo, da li ste imali prevodioce koji su dodeljeni, da rade sa pripadnicima UNCIVPOL-a?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, jesmo. Pre operacije *Oluja*, jesmo. Posle operacije *Oluja*, dosta njih se odselilo i nisu se više vraćali, tako da smo ostali sa malim brojem pervodilaca.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li je bilo u okviru vaše uloge da, zajedno sa gospodinom Ellebyjem, učestvujete u pravljenju nacрта i pronalaženju strategije o zajedničkom radu sa hrvatskom civilnom policijom?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Vi ste znali gospodina Romanića kao načelnika policijske uprave u Kotaru, Knin, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: On je bio jedan od vaših glavnih kontakata u hrvatskoj civilnoj policiji. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Gospodine Boucher, nakon pauze ćemo pogledati dokument o zajedničkom radu. Vratićemo se na tu temu u 3.00 sata. Hvala vam puno.

SVEDOK BOUCHER: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Boucher, sada idemo na pauzu za ručak, nastavićemo sa radom u 3.00 h. Molim gospodina poslužitelja da isprati gospodina Bouchera iz sudnice.

(Svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Možemo li da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare. Sada idemo na pauzu, nastavićemo sa radom u 3.00 h po podne.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće se izvinjava za kašnjenje, ali imali smo nekoliko stvari, budući da se odmor približava, a to je u korist strana u ovom predmetu. Jeste li spremni za nastavak gospođu Higgins?

ADVOKATICA HIGGINS: Jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas da onda nastavite.

ADVOKATICA HIGGINS: Hvala vam.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Gospodine Boucher, trebalo je da popričamo o strategiji zajedničkog rada, koliko ja razumem na tome ste radili vi i gospodin Elleby. Molim da se pokaže dokazni predmet Tužilaštva broj P240 na ekranu, tako da ga i sami možete pogledati. Dok čekamo dokument, mogu li da kažem za zapisnik da je datum stupanja na snagu ovog dokumenta 26. avgust 1995. godine, ja znam da je to u periodu nakon što ste otišli iz Knina, ali hoću da utvrdim principe koji su utvrđeni u njemu i da vas pitam da potvrdite nekoliko stvari, ako mogu. Prvo je sledeće, ako pogledate tačku 2, videćete da postoji preporuka o ustanovljavanju redovnih sastanaka sa komisionarom kninskog odeljenja policije, ovde stoji gospodin Zedo, ali to je bio gospodin Čedo Romanić. To je bila jedna od vaših namera, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pa, nakon operacije *Oluja*, to je bilo u samom sektoru, jer su UN utvrdile da postoji zona odvajanja. Saradnja sa lokalnom policijom je trebalo da se poboljša, jer pre toga, na primer, mi bismo našli tela, dokaze, šta god. Mi nismo bili policajci pa da to istražujemo, već bismo preneli tu informaciju. Dakle, ovo je bilo sa ciljem poboljšanja saradnje, kada mi pronađemo dokaze, informacije da imamo redovne sastanke kako bismo saradivali.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Deo te utvrđene saradnje se pominje u tački 3, odnosi se na dnevnu komunikaciju sa policijskim stanicama. Jel možete to da vidite u prva dva reda?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U tački 5 vidimo da se spominju mesečni sastanci sa komisionarom Zadarske, odeljenja policije u Kninu, gospodinom Marijanom Bitanga u Zadru, pominje se gospodin Dragan Matić u vezi sa policijom u Drnišu. Ponovo, deo namere je bio povećanje saradnje u vašoj ulozi efektivnog nadgledanja hrvatske policije. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To nije sve bio moj posao, da tako kažem, zato što je moja namera pre nego što sam otišao bila da se ustanovi neka komunikacija. Na primer, za ove ljude je utvrđeno da su načelnici uprava itd. To mora da je nastavio dalje gospodin Elleby, koji me je zamenio kada sam ja otišao, i zamenio me tokom mog odsustva.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da završimo analiziranje ovog dokumenta, u tački 6 vidimo da je za rešavanje svih problema na nižim nivoima nadležan gospodin Franjo Đurica. Vidite li to u tački 6?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Vidim, ali ja ne znam gospodina Franju Đuricu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Hvala vam. Druga radna komunikacija koju ste ostvarili, osim one sa gospodinom Romanićem, je bila sa načelnikom hrvatske policije u Šibeniku, čoveku po imenu gospodin Grgurčin, koga ste već spominjali. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Tokom tog ograničenog vremena u kom ste mogli da vidite šta se dešavalo u Kninu, možete li pomoći ovom Pretresnom veću, prema vašem najboljem

saznanju, u vezi sa resursima kojima je hrvatska policija morala da ima pristup kako bi ih koristila.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se i nisam siguran o kojim resursima govorite. Ljudskim resursima ili o opremi?

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Na primer, ljudski resursi, vozila koja su mogli da koriste, možete li nam pomoći oko toga?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Znam da sam, pre nego što sam otišao, pitao posmatrača CIVPOL-a da sarađuju u poslu sa policijom, iz više razloga, ali jedan od njih je da bi atmosfera u zajednici bila normalizovana. Bilo je sve više hrvatskih rezidenata, koji su možda čak bili srpskog etničkog porekla, koji su se vraćali u zajednicu, svojim kućama itd. To su ljudi koji su bili odsutni 4 godine, i da bi se stvari odvijale bilo je potrebno da ih sprovodi policija.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: M-hm.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Naša nadležnost se bazirala na nadgledanju i praćenju ljudskih prava, nadgledanje nekoliko stvari. I naravno, ukoliko je u tom trenutku, bilo pitanja u vezi sa srpskom manjinom koja je ostala u frakcijama itd. naravno sa time smo mogli da se izborimo dosta brzo. To je bila moja namera. Ali kako je nastavljeno kada sam ja otišao, ne znam kako se to završilo.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Pretpostavka je da ste imali ograničena saznanja, s obzirom na vreme koje ste proveli tamo, u vezi sa stvarnim resursima koje je imala hrvatska policija. Je li to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je vrlo tačno. Dodao bih samo nekoliko stvari. Jedna je da CIVPOL posmatrači nisu bili naoružani i jedno od naših pravila je bilo da ne smemo da pokupimo nikoga sa oružjem, osim ako je bio ozbiljno ranjen. Dakle, protiv naših pravila je bilo da u vozilu imamo, na primer, policiju, nekoga ko je bio naoružan ili vojsku. Takođe još jedan razlog je bio to što su i policijske stanice i CIVPOL primali žalbe, tako da su bila dva izvora. Ukoliko bi neko mogao da priđe lokalnoj policiji i da kaže da postoji problem, da je došlo do prekršaja, krivičnog dela, takođe su to mogli da učine i preko posrednika iz CIVPOL policije i bilo je neophodno održati obe mogućnosti. Zato što su se bojali [stanovništvo]. Nikada ne bi ponovo otišli u policiju dok nema kredibilitet, ponovo. Nakon što sam otišao, ne znam šta se događalo tamo.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Samo kako bih ja razumela odlaganja u vašim saznanjima, gospodine Boucher, i vašem iskustvu, mogu li vas zamoliti da na kratko pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj P962.

ADVOKATICA HIGGINS: Ako biste mogli da to pokažete na ekranu, molim vas.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Dokument koji ćete videti je organizaciona karta Ministarstva unutrašnjih poslova. Ja bih htela da vas zamolim da preletite preko imena u tom dokumentu. Htela bih da znam da li su vam poznati viši zvaničnici MUP-a. Ako pogledate na donju trećinu, videćete ime Čedo Romanić, i ispod ćete videti policijsku stanicu. Možete li to da vidite?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Moraćete da spustite malo više nadole.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: O, da. Sada vidim. Ima dalje još imena, Marijan Bitanga, Ivica Cetina.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li ste upoznali bilo koga od ova dva gospodina?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Videli ste vrh strane na ekranu. Da li su vam poznata neka od imena pripadnika MUP-a koja su označena tamo?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Mogu li samo da vas pitam da potvrdite, gospodine Boucher, da posao koji ste preuzeli u okviru UNCIVPOL-a i vaša veza sa hrvatskom policijom, nisu bili u nikakvoj vezi sa gospodinom Čermakom, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Verovatno ste u pravu u vezi sa tim. Jedini put kada sam upoznao gospodina Čermaka je bilo kada sam bio pod nadležnošću komandanta. Bila je izdata šifra crveno i gospodin Čermak je došao u UN bazu ...

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Mogu li vas ovde zaustaviti, gospodine Boucher, jer ću doći do toga u posebnoj temi. Zamoliću vas da se posle na to vratimo. Samo da zaključimo o saradnji između UNCIVPOL-a i hrvatske policije, možete li mi razjasniti kako ste vi i vaši saradnici iz UNCIVPOL-a prijavljivali krivična dela, na koja ste nailazili, hrvatskoj policiji? Kako ste to radili; kako se to dešavalo?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Moje uputstvo svim komandantima stanica, kada smo ponovo otvorili različite stanice ili kancelarije, je bilo da ukoliko naiđu na krivično delo ili im je prijavljeno krivično delo, ponekad kada vršite istragu to može da ne dovede do ničega, ali izveštaj je trebalo, što je pre moguće, poslati lokalnoj policiji. U nekim slučajevima nisu bili sa time upoznati jer ih niko nije prijavio. To je bio postupak. To je značilo da smo mi imali obavezu da prijavimo šta smo otkrili i koga smo kontaktirali, i da budemo sigurni da postoji dokumentacija da su određene stvari i prigovori zapravo prosleđeni policiji.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Čitajući vašu izjavu, da li bi bilo u redu da se kaže da ste u jednom trenutku napomenuli da je bilo lakše obratiti se policiji. Možemo li da kažemo da su postojali usmeni prigovori ili su postojali i pisani, ako se sećate?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bilo je mnogo više povezanosti sa policijom pre pa čak i nakon operacije *Oluja*, osim nekoliko koji su bili izuzeci i koji su smatrali da mi tamo nemamo šta da tražimo više. Ali pošto sam to rekao, čak i pre operacije *Oluja*, bilo je lakše organizovati sastanak na kome bi se razmenili problemi sa kojima se suočavate, jer kao što sam jutros rekao oni su se informisali i preko porodica itd. o tome šta se dešavalo u sektoru, do kojih očigledno nisu mogli da dođu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako da je uvek bilo lakše, po meni, saradivati sa policijom nego sa milicijom. Nakon operacije *Oluja*, prvih nekoliko dana je izgledalo kao da policija nije imala nikakvih zaduženja, još uvek. Vojska nije htela da im dozvoli da imaju puno ovlašćenja. Ali kako se to menjalo, mi smo ih pitali da se uključe i razmenjivali smo sa njima sve što smo mogli.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li znate, i ako znate kako, je ta informacija zabeležena od strane hrvatske policije? Da li je to nešto o čemu imate saznanja ili ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nije.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Mislim da bi bilo u redu reći, gledajući ponovo vašu izjavu da ste vi sami pokrenuli pitanje paljenja i pljačke kod načelnika policije u Drnišu, gospodina Bilaća i sa gospodinom Romanićem. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Bili ste svesni, ponovo imam u vidu da ste proveli kratko vreme tamo, i molim vas ispravite me ako nisam u pravu, ali da li je u redu ako kažem da ste bili svesni da kao što bi to bilo pod normalnim okolnostima, a to je da je hrvatska civilna policija imala ovlašćenje da vrši istrage tih krivičnih dela? Da li ste vi to tako shvatili u to vreme?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ako se vratim na izjavu koju sam dobio od gospodina Grgurčina, u Šibeniku i na moj komentar njemu, veoma je teško, nismo imali slobodu kretanja koju je trebalo da imamo. A njegov komentar je: vojska je vojska. Oni rade ono što hoće. Takođe sam iz te izjave shvatio da je samo pitanje vremena našeg povlačenja i da će policija tu odigrati važniju ulogu. Ali pravedno je reći da kada je u toku neka vojna operacija, civilna policija ima manje značajnu ulogu. To ne važi samo ovde. To se desilo u Kvebeku, u Kanadi. U određenim situacijama kada je i vojska pozvana da učestvuje onda oni preuzimaju vodeću ulogu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Razumem to, gospodine Boucher. Pitanje koje sam zapravo htela da vam postavim je da je razlog zbog koga ste prijavljivali to hrvatskoj civilnoj policiji bio taj da ste očekivali od njih da vrše istrage o počinjenim krivičnim delima. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: I više od toga.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Moja namera je bila, budući da su oni znali ili je trebalo da znaju ko su bili različiti komandanti vojne policije koji su bili umešani, kao u mom primeru sa benzinom i kanisterima gde im je barem trebalo reći da moraju sa time da prestanu. I dosta toga da učine u samoj komunikaciji i to je trebalo da bude dovoljno.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Iz vaših zapažanja, da li možemo da kažemo da u ranijim fazama, hrvatska policija, da koristim vaše reči, nije bila dorasla svim izazovima?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je bilo ono što sam ja primetio.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U vezi sa vašom slobodom kretanja u toj oblasti, da li ste vi shvatili ili imali saznanja o tome da je gospodin Čermak pokušao da vam pismenim putem pomogne u slobodi kretanja, je li to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je pismo koje sam primio.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Hvala vam. U praksi, u vezi sa vašim kretanjem u toj oblasti, nakon prvih nekoliko dana, da ostavimo to sa strane, čitajući vašu izjavu, i ako još jednom želite da je pogledate, to je druga izjava koju ste dali, paragraf 31, objasnili ste, to je za zapisnik dokazni predmet Tužilaštva broj P1177. Nema potrebe da je pokazujemo osim ako će to pomoći Pretresnom veću. Vi ste u nekoliko detalja objasnili da s obzirom na vaše iskustvo policajca, kada ste zaustavljeni na kontrolnim punktovima da ste uspjeli da koristeći svoje umeće pregovaranja da se probijete i dodete tamo gde ste se i zaputili. Da li je to tačan sažetak kako ste vi to videli, gospodine Boucher?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ovo je činjeno na vrlo redovnom nivou.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Pitanje je više bilo u vezi sa grobljem, to je bila jedina oblast za koju, duže vreme, nismo mogli da dobijemo pristup.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Doći ćemo do toga.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: U redu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: I opet da li je tačno, iz vaše izjave, paragraf 34 vaše treće izjave, za zapisnik to je dokazni predmet Tužilaštva broj P1178, da kada ste tražili veću slobodu kretanja, u vašoj poziciji, da ste pitali gospodina Grgurčina za pomoć. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Zapravo on vam je rekao da idete do Čede Romanića i dali su vam papir koji vam je nekada pomogao, nekada ne. Je li tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U vezi sa grobljem u Kninu, htela bih da se time pozabavimo ukratko. Još jednom, koliko sam razumela vi nemate vojno iskustvo.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Prvo ste se obratili, kao što smo videli, gospodinu Čermaku, u vezi sa vašim problemom sa prolazom, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Datum je 11. avgust, to sam videla u zapisniku i možete mi verovati da je tačan.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: U redu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Za zapisnik to je 65ter – izvinjavam se, dokazni predmet Tužilaštva broj P1180, ali nema potrebe da ga pokazujete. Dana 13. avgusta vam je moj

uvaženi kolega pokazao dokazni predmet Tužilaštva broj P1181, a to je odgovor gospodina Čermaka u kom vas informiše da je prosledio vaše pismo gospodinu Romaniću, i da će vam on pomoći da rešite taj problem. Da li je tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, primio sam to pismo.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da. Sada u vezi sa onima koji su vas odbili, da li možete ili ne možete da mi kažete da li su to bile vojne ili civilne zaštitne jedinice? Da li znate koje su to bile jedinice za civilnu zaštitu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Dakle, vi ne možete da mi pomognete da napravimo razliku i kažemo da li su ti ljudi koji su vas zaustavili bili pripadnici civilne zaštite?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Prvi put kada sam probao da odem tamo ...

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: ... sa još jednim posmatračem, bila je vojska, odnosno imali su zelene uniforme. Nakon toga je bila policija. Koliko mogu da se setim imali su plave uniforme.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Znamo iz jednog dokumenta, koji je već dokazni predmet u ovom slučaju, za Pretresno veće to je dokazni predmet Tužilaštva broj P33, to je izveštaj HRAT-a (akcioni tim za ljudska prava), gospodine Boucher, sa datumom 15. avgust koji pokazuje da iako je tim zaustavljen u nekom trenutku, prolaz im je odobren oko sat i po kasnije tog dana. Da li ste to znali ili niste znali?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam to znao.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U redu. Da li ste znali da su jedinice za civilnu zaštitu zapravo bile deo MUP-a?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam to znao.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li ste znali koja je bila njihova uloga kada se radi o obezbeđivanju lokacija, kao što je kninsko groblje? Da li ste to znali ili niste znali?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U redu. Htela bih sada da se pozabavimo drugom temom, koju ste vi pokrenuli u vezi sa sastankom ili kada ste videli uživo, da se poslužim vašim rečima, gospodina Čermaka a to je bilo u UN bazi, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li je to bio jedini put kada ste ga videli, koliko se sećate?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se toga dobro, ali mislim da sam ga video dva puta. Nisam siguran. Jednom sigurno, sećam se toga kada smo bili tačno sa unutrašnje strane kapije UN baze kada je on došao i bio je prisutan i kamerman, kao da su to mediji propratili. Ali mislim da je bio još jedan sastanak.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Idemo deo po deo. Da li ste bili prisutni 7. avgusta, kada znamo da je gospodin Akashi posetio bazu UN?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, bio sam.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li ste kojim slučajem videli gospodina Čermaka tada, jer znamo da je i on posetio bazu UN tog dana? Da li je to moguće?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Veoma je moguće.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Kada u vašoj izjavi govorite o okolnostima pod kojima je gospodin Čermak bio u UN bazi, da li ste znali da se 7. avgusta general Forand sastao sa generalom Čermakom, i da je tokom tog sastanka general Čermak zatražio da vidi raseljena lica u bazi. Da li ste to znali gospodine Boucher?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Taj deo nisam; ali sam znao da su različiti ljudi postavljali zahteve da vide spisak svih izbeglica koje su došle u bazu. Još jednom ću reći da se ne sećam danas, da li je gospodin Čermak bio jedan od tih ljudi, ali gospodin odnosno pukovnik Zelić je imao, u nekoliko prilika, sastanak. Sećam se da sam ga pratio od kapije do kancelarije generala Foranda i da je tamo bilo još ljudi. Kada sam se sastao sa Čedom Romanićem, policija je takođe tražila taj spisak.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da pokušam da vam pomognem, ako mogu, da vas podsetim. U vašoj drugoj izjavi, u paragrafu 63, ako pogledate, videćete kako ste objasnili da ste saznali da je general Čermak preko oficira za vezu, tražio da se sastane sa svim izbeglicama. Ovo je svakako bilo deo vašeg saznanja, zar ne, gospodine Boucher?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Taj deo jeste. Od mene je traženo da vidim da li postoji komitet, da li će se napraviti komitet koji će zastupati izbeglice. Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Ako mogu da vam još malo pomognem, htela bih da pogledamo zapisnik iz tog vremena, jer taj dokaz je pred ovim Pretresnim većem nesporan, da je sastanak, o kome vi govorite, kada je gospodin Čermak došao u kamp, bio 8. avgusta. Daću vam priliku da pogledate taj dokument.

ADVOKATICA HIGGINS: Molim vas da pokažete dokazni predmet Tužilaštva broj P29, na ekranu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Dok čekamo da se pojavi, gospodine Boucher, samo da vam objasnim kontekst, ovo je izveštaj, dnevni izveštaj koji je izdao *HRAT* tim, ime vam je možda poznato, akcioni tim za ljudska prava u Kninu. Ako biste pogledali samo dno te strane, a to je.... Izvinjavam se.

ADVOKATICA HIGGINS: Mogu li da vidim drugu stranu tog dokumenta, molim vas, na ekranu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Ako pogledate na dnu, poslednja dva reda, tamo piše: „Danas je, međutim, general Čermak došao u kompleks i u prisustvu UN-a predao komitetu

raseljenih lica,“ molim vas, na sledećoj strani „Stav hrvatske vlade u vezi sa njihovom reintegracijom.“ Taj paragraf na vrhu strane, neću ga celog pročitati, ali ako ga samo pregledate na trenutak, gospodine Boucher, odnosi se na objavu gospodina Čermaka raseljenim licima o obimu prava koja će im biti garantovana. Da li je taj izveštaj u skladu sa vasim sećanjem o tome šta je gospodin Čermak rekao tog dana?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li se sećate još nečega u vezi sa tim kako se gospodin Čermak obratio raseljenim licima i komitetu u vezi sa ovom temom?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se, budući da je komandant doneo odluke, a ne ja. Ja sam bio ograničen i ja sam samo bio posmatrač, u tome.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Jedna od stvari koju ste nam jasno predstavili putem dokaza pred ovim Sudom, jeste da je gospodin Čermak hteo da ljudi ostanu u Kninu. Je li to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Videćete sada ponovo referencu u tom paragrafu, gde sam ja uputila na to da gospodin Čermak ne želi mrtav grad. Vidite li to u četvrtom redu odozdo, u prvom paragrafu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se tog komentara, o mrtvom gradu, ali se sećam da ko god je zapravo hteo da ostane je i mogao da ostane. Možda je to bio problem u vezi sa prevodom,...

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Naravno.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li ste znali da je pružena pomoć tim ljudima u kampu u vidu čebadi, hrane i cigareta? Da li ste znali za to?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se toga.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Mhm.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Moje objašnjenje bi bilo da, kada su došle izbeglice mi nismo imali ništa, čak nismo imali ni dosta hrane. To je postala moja obaveza i obaveza posmatrača CIVPOL-a pod komandom generala Foranda, da se brinemo o izbeglicama najbolje što možemo, i u isto vreme da obezbeđujemo kapiju, dakle briga o izbeglicama i pokušaj da obezbedimo dovoljno hrane, koje je uvek bilo nedovoljno. Nismo imali dovoljno hrane, a postojalo je i pitanje nabavke vode za hiljadu ljudi i osoblje UN-a, ali cilj je bio da za njih oformimo komitet. Bili su tamo. Ako mogu da kuvaju sami za sebe a mi da im nabavljamo hranu, počeli smo sa jajima, znate minimalnim količinama, sirom i šta smo mogli da nabavimo, kako bi mogli da kuvaju, čiste za sebe, brinu o sebi i da se obraćaju posmatračima CIVPOL-a ako im nešto treba, na primer, medicinska pomoć ili nešto drugo. Kada je formiran komitet ja sam bio pomalo isključen iz svega toga.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Niste sigurni kako je to pitanje na kraju rešeno...

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: ... efektivno? Da li ste videli prateće pismo?

ADVOKATICA HIGGINS: Mogu li da dobijem dokazni predmet Tužilaštva broj P388, molim vas.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Prateće pismo koje je gospodin Čermak poslao generalu Forandu odmah nakon sastanka 8. avgusta?

SUDIJA ORIE: Mogu li ja ...

ADVOKATICA HIGGINS: Izvinjavam se, časni Sude, pokušaću da napravim veće pauze.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Mogu li vas zamoliti da pregledate taj dokument.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se da sam video taj dokument.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Možete videti tamo, budući da ste bili na sastanku, da postoji referenca u vezi sa pokušajem pružanja pomoći oko normalnih uslova za život raseljenih lica u bazi. Vidite li to?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Htela bih sada da se pozabavimo novom temom, gospodine Boucher, koja se tiče zvanja i imenovanja gospodina Čermaka. Prvo bih htela da se pozabavimo sa činjenicama o njegovom imenovanju, ako možemo. Znam iz vaše prve izjave, iz 1996. godine, ponovo mi možete verovati na reč, ali ako želite da proverite to je paragraf 8, u kome kažete sledeće: „Generala Čermaka je imenovao gospodin Tuđman oko 6. avgusta 1995. godine na mesto guvernera kninske oblasti.“ Da li ste tokom vašeg boravka u Kninu ili kasnije, saznali da je u stvari imenovan dan ranije tj. 5. avgusta, i u pravu ste kad kažete da ga je imenovao predsednik Tuđman. Da li ste znali da je dan imenovanja zapravo 5. avgust?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U vašoj drugoj izjavi, to je paragraf 62, i ako bih mogla ponovo da vam pročitam deo tako da možete da me pratite, kažete da: „Oko 3 dana nakon napada, gledao sam lokalnu hrvatsku televiziju kada je predsednik Tuđman objavio da je imenovao generala Čermaka za guvernera Knina. Nikada ranije, pre ove objave, nisam čuo za generala Čermaka.“ Da li se sećate gde ste bili kada ste čuli ovaj prenos?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Mislim da je to bilo na TV-u u UN bazi koji je postavljen tamo kako bismo mogli da pratimo različite kanale. Još jednom, možda su mediji kasnili sa konačnim objavljivanjem toga. Moglo je to da bude 7. avgusta, a moglo je i 6. Moj je komentar da ja nisam znao za ovo dok nam prevodioci nisu preneli ...

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: ... da je bio imenovan, tako da ...

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Upravo sam htela da vas pitam kako ste razumeli šta je rečeno.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Saznali ste preko prevodioca, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nekoliko njih. Preko kancelarije za odnose sa medijima, takođe u UN-u. U bazi UN je bila kancelarija koja je bila zadužena za odnose sa medijima.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Pominjali ste to u vašoj izjavi koju ste ranije dali timu Odbrane Gotovine. Samo da vidim u vezi gospodina Čermaka lično, tako da mi vaše svedočenje bude jasno, da li mogu da kažem da nikada niste imali jedan na jedan sastanak sa gospodinom Čermakom. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li bi bilo tačno reći, a da budemo fer prema vama, da niste imali lična saznanja iz prve ruke o tome koja je njegova stvarna uloga?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da. Da li ste u bilo kom trenutku ili tokom vašeg boravka u Kninu ili kasnije, da li ste saznali da je gospodin Čermak imenovan da bude osoba koja održava kontakt sa UN-om?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam znao to.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li ste znali za njegovu ulogu u normalizaciji života u Kninu i pomoći sa problemom raseljenih lica?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Još jednom, nisam to znao. Ako mogu da ponovim ono što sam već rekao. Dosta informacija je prosleđivano komandantu, generalu Forandu budući da je tako trebalo za vreme šifre crveno.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: M-hm.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ja nisam imao ovlašćenja za dogovore ili sporazume.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Razumem. Pružiću vam priliku da se time pozabavite budući da ćemo doći do trenutka kada bi to moglo da bude otežano. Još jednom, samo da razjasnimo, vi nikada niste išli do njegove kancelarije u Knin? Je li to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Možemo da kažemo da vam nije rečeno ili da niste bili informisani o nivou kadrovske popunjenosti koji je imao u garnizonu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Ili o resursima koji su mu bili dostupni, da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U prvoj izjavi koju ste dali, pored toga što ste dali informaciju o imenovanju gospodina Čermaka, malo ste objasnili i vaša shvatanja o tome ko je bio odgovoran za vojsku i policiju, da vas podsetim, u paragrafu 8 vaše prve izjave, govorite o gospodinu po imenu pukovnik Zelić i kažete: „Hrvatska vojska je bila pod komandom pukovnika Zelića.“ Sećate li se toga?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da. To je moj prvi kontakt koji sam imao sa bilo kim iz hrvatske vojske, ko se pojavio sa autoritetom i koji je, ponovo, tražio spisak izbeglica, ali je rekao da govori u ime hrvatske vojske.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Zapravo dali ste nam više informacija u vašoj drugoj izjavi, kada ste rekli da mislite da je došao u bazu 6. avgusta. On se predstavio kao komandant vojske. Je li to tačno? Možete da pogledate paragraf 53, ako će vam to pomoći, u vašoj drugoj izjavi gospodine Boucher.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To sam napisao, tako da je to informacija koju sam, ja mislim, dobio u prevodu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Vi ste zapravo sa njim saradivali u pokušaju da obezbedite sebi izlazak iz UN baze?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Kada je reč o policiji, u vašoj prvoj izjavi, uputili ste naravno na Čedu Romanića, koji je bio novi načelnik policije u Kninu. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Govorili ste o Goranu ...

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Grgurčinu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Tačno. Hvala vam. Do sada sam se dobro snalazila sa tim imenom. Kada je reč o njegovom položaju kao načelnika policije za oblast Drniša, izvan Šibenika. Da li se sećate toga iz vaše izjave?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Nešto što ste vi primetili i rekli nam, a u vezi sa generalom Čermakom, to se nalazi u paragrafu 65 vaše druge izjave, i još jednom ću vam pročitati gospodine Boucher. „General Čermak mi nije izgledao kao vojnik. Nije se držao tako. Nije izgledao kao osoba sa autoritetom. Imao je dugačku kosu. Mislim da je nosio uniformu. To je bio jedini put kada sam video generala Čermaka uživo. Međutim, video sam ga nekoliko puta na TV-u.“ Da li je ovo precizan i tačan sažetak, danas, vašeg utiska o gospodinu Čermaku, koji ste zapisali u vašoj izjavi?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Slažem se sa ovim. Danas što više pokušavam da se setim, sve više mislim da nije čak ni bio u uniformi.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U redu. Sada ću vam dati priliku da pregledamo zajedno vašu poslednju, treću izjavu koju ste dali. Za zapisnik to je dokazni predmet Tužilaštva broj P1178. Ako to imate ispred sebe, gospodine Boucher, vidimo na prvoj strani da ste je dali 3.

i 9. aprila a potpisali ste dokument 5. novembra 2008. godine, to je bilo vrlo skoro. Da li se sećate da ste dali taj intervju?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, sećam se.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Imena prisutnih tokom tog intervjuja su navedena na prvom listu. To su Ruth Frolich, Brian Foster, Katrina Gustafson i Deon Van Rooyen. Vidite li to?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li ste intervjuisani u Hagu ili negde drugde?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To su bili intervjui preko telefona.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U redu. Da li znate, pa za početak, da li ste snimali intervju ili da li ste pravili bilo kakve beleške tokom intervjuja?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Napravio sam nekoliko beleški, ali veći deo se odnosio na prethodne dve izjave koje sam dao, i šta se zatim desilo, oni su ih transkribovali i poslali su ih mom asistentu kako bi ja uradio korekturu i bio siguran da je sve u redu i zatim sam im prosledio kopiju, tako da, kada sam stigao ovde dao sam im dao original.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li su vam dali kasetu sa snimljenim intervjuom?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li još uvek imate beleške koje ste napravili tokom tog intervjuja? Znam da verovatno imate poteškoće da se setite.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Mislim da ih nemam.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Sada, tokom tih telefonskih intervjuja, pre svega, kako ste vi potpisali taj dokument? Da li su vam ga poslali faksom pa ste ga vi posle na isti način vratili?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Zapravo, mislim da nije bilo preko faksa već preko e-maila. Poslat je nazad bez potpisa, dok se ne izvrše sve izmene. U trenutku kada su izvršene sve izmene, ja sam ga potpisao i zatim smo ga vratili e-mailom. Poruka koja je bila uz dokument je bila: Molim vas da ponesete original sa sobom kada budete dolazili u Hag.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Naravno. Hvala vam. Tokom tih telefonskih intervjuja, da li su vam dali više informacija o generalu Čermaku – osoba sa kojom ste pričali preko telefona?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne razumem o kojim informacijama govorite?

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Zapravo, samo pitam da li su vam date bilo kakve informacije o tome koja je bila uloga gospodina Čermaka ili ko je on bio. Sećate li se da vam je prosledena bilo kakva informacija?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se toga.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U redu. Htela bih da sada pogledate paragraf 43, vaše treće izjave. Pročitaću deo za zapisnik, to je kratak deo. „, Budući da je bio guverner Knina, mislim da je general Čermak bio zadužen i za vojnu i za civilnu vlast u Kninu. Osnova za ovo je činjenica da je na televiziji objavljeno da je imenovan kao neka vrsta guvernera u Kninu. Prevodio i civili sa kojima sam pričao su mi rekli da to znači da je on glavni za vojsku i civile u toj oblasti.“ Da se prvo pozabavimo zvanjem, jasno vidim mesto gde ste vi ubacili „mislim“. Hoću prvo da se pozabavimo zvanjem. Da li ste u nekom trenutku saznali da on zapravo nije bio guverner Knina, već da je imenovan za komandanta garizona u Kninu?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ovo je prvi put da čujem za to zvanje.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Htela bih za zapisnik da vam pokažem, a i kako biste razumeli moje pitanje, taj dokument je dokazni predmet Odbrane broj D31, molim vas.

ADVOKATICA HIGGINS: Možete li to da prikažete na ekranu.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Dok čekamo da se pojavi na ekranu, da ga stavimo u kontekst, to je dokument koji je vrlo poznat Pretresnom veću, i nadam se da će mi udovoljiti da ga i vama pokažem, gospodine Boucher. Taj dokument nosi datum 5. avgust 1995. godine, i kao što iz sadržaja možete da vidite, to je odluka koju je izdao Franjo Tuđman, a kojom imenuje general-pukovnika Čermaka kao komandanta kninskog garnizona. Vidite li to?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Znam da ste imali odeljenje za medije, kao što ste nam objasnili. Konačno, htela bih da vam dam priliku da pogledate dokazni predmet Odbrane broj D36, molim vas, koji se takođe odnosi na istu stvar. Da li je istina da ste imali ljude koji su pregledali članke iz novina, tako da biste sami mogli da procenite šta se dešava u oblasti? Da li se to dešavalo?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Imali smo odeljenje za medije, ali informacije nisu uvek prosleđivane svima, naročito ako je bila neka užurbanost. Imali smo pune ruke posla.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Mogu da zamislim. Razumem. Možete li da pogledate ovaj članak i da kažete da li ste ga ikada videli.

ADVOKATICA HIGGINS: Za zapisnik, to je novinski članak odštampan u *Slobodnoj Dalmaciji*, datum je 6. avgust.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: U tom prvom paragrafu, vidite da se ponovo pominje odluka o imenovanju Ivana Čermaka kao komandanta kninskog garnizona. Ja razumem i mislim da je u redu reći da informacije koje ste imali, da ste se oslanjali na prevodioce da vam ih daju. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Vi takođe tvrdite u tom paragrafu 43, koji smo malopre videli, da ste vi verovali da je on zadužen za vojnu i civilnu vlast, a vi ste to mislili na

osnovu objavljivanja na TV-u, a da su vam prevodioci sa kojima ste razgovarali dali informaciju da je on bio glavni za vojsku i civile. To je bila jedina osnova, zar ne, gospodine Boucher?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bila je.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: I samo da razjasnimo, da li ste ikada saznali da zapravo Hrvatska nije imala poziciju vojnog guvernera? Da li ste to saznali ili niste?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Kada su mi to prevodioci rekli, jedan od njih, prvi put, pomislio sam guverner? Šta to znači? Navodno komentari su bili da je ta osoba odgovorna za kninsku oblast.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da stavimo to ... Ali vi u stvari niste znali za šta je on odgovoran, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nisam, ne.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Da li možemo da kažemo da nikada niste videli bilo koje naređenje koje je izdao gospodin Čermak bilo vojsci ili policiji? Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Nikada nisam video bilo koje naređenje, ne.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Hvala vam. Možete li mi dati imena nekih prevodilaca ili civila sa kojima ste govorili o ovome?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Znate, većinu prevodilaca smo znali samo po imenima, Tanja ili bila je jedna mlađa žena koja se zvala Lilly, ali prezime ne znam, izvinjavam se.

ADVOKATICA HIGGINS – PITANJE: Gospodine Boucher, hvala vam što ste odgovarali na moja pitanja.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Hvala vama.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodo Higgins. Gospodine Kuzmanoviću, da li je vreme koje ste predvideli i dalje isto?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, završiću prema današnjem balansu. Samo se šalim.

SUDIJA ORIE: Vi znate moj smisao za humor, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ne, časni Sude, neće mi trebati više od 20 minuta.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas nastavite. Sada će vas, gospodine Boucher, unakrsno ispitati gospodin Kuzmanović, on je zastupnik gospodina Markača.

SVEDOK BOUCHER: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KUZMANOVIĆ

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Boucher, hteo bih da sada pogledate vašu izjavu, koja je dokazni predmet Tužilaštva broj P1178, molim vas. Paragraf 38 i molim vas recite mi kad ga nađete.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Možete li mi reći koja je to izjava, pošto nemaju brojeve na sebi.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Naravno. To je ona sa datumom 11/12 novembar 1999. godine. Izvinjavam se, nije ta. To je ova od 3. i 9. novembra 2008. godine i 5. novembra 2008. godine.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Koji paragraf, još jednom, molim vas?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Paragraf 38.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Hvala vam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U tom paragrafu se spominje gospodin po imenu Nelson Garcia. Da li je Nelson Garcia bio obaveštajni oficir?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Koliko ja znam nije. Radio je u sedištu UNCIVPOL-a u Zagrebu. Radio je na povezivanju da policijom izvan Zagreba, ali ne kao obaveštajac. Više je bio operativni oficir.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kakve kontakte ste imali sa gospodinom Garcia nakon tog sastanka?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Možda je to bio telefonski razgovor. Nisam uopšte siguran da je bilo pisane komunikacije.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Mislim da ste rekli da vam je baza bila u Kninu, i da vam nije baš bila poznata struktura hrvatskog MUP-a i kakva je bila struktura policije posle operacije *Oluja*. Je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li znate da li je to bilo poznato gospodinu Garcia?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Mislim da je trebalo da mu bude poznato, mislim da je to više bilo na njegovom nivou, između sedišta UNCIVPOL-a i sedišta policije u Zagrebu. Tako da ja mislim, mada je to više pretpostavka, ali mislim da je bio svestan toga.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Boucher, ovo nije kritika na vaš račun, ali da li se slažete sa mnom da, da ste vi ili gospodin Garcia bili upoznati sa policijskom strukturom to bi vama bilo korisno u vašem radu u Kninu, da ste znali različite strukture koje su bile uključene nakon što je sektor Jug bio oslobođen?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Svakako bi bilo korisno, zasigurno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Hteo bih da vam pokažem, molim vas dokazni predmet Odbrane D497...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Možemo li da vidimo ... ono što je dodato uz taj dokazni predmet, gospodine sekretare? Ništa nije dodato? Da li je ... To nije taj dokument. Mora da sam ga pogrešno zapisao. Sada idemo dalje, a vратиću se na ovo. Jedna sekunda.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Moje pitanje je, pre nego što se vratim na ovaj drugi dokument: Vi ste radili sa gospodinom Elleby, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste zapravo bili nadležna osoba do trenutka kada ste otišli, a to je bilo negde oko 22. avgusta ili tako nešto?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bio sam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A gospodin Elleby je bio drugi, iza vas?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Možete li mi reći, koji su ljudi još radili svakodnevno u vašoj kancelariji iz UNCIVPOL-a. Možete li mi dati njihova imena.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Govorite o Kninu?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bio je jedan policajac iz Lisabona, zvao se Gustavo, zaboravio sam njegovo prezime.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste radili sa gospodinom Romassev?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To ime mi je poznato i mislim da je on radio izvan stanice u Kninu, nije radio u sedištu CIVPOL-a u Kninu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Objasnite nam razliku između stanice u Kninu i sedišta CIVPOL-a u Kninu.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Uputstva za UNCIVPOL su davana načelniku sektora, njegovom zameniku, oficiru iz uprave i kancelariji za humanitarnu pomoć i nekim prevodiocima i možda sekretarijatu. Ostali UNCIVPOL oficiri su zapravo radili u kancelarijama u okviru odreda ili stanica. Knin je bio jedan od njih. Tako da ako bi došli ljudi sa nekim prigovorom, oni bi išli u stanicu a ne obavezno do načelnika sektora ili zamenika, ako me razumete. Pravila i uputstva za UNCIVPOL na nivou sektora je bila odgovornost sedišta UNCIVPOL-a, a to smo bili ja, zamenik načelnika, oficir iz uprave i oficir iz humanitarne pomoći.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Dakle ako bi bilo prigovora, na primer, neko hoće da prijavi leš ili da možda ima dokaza da je izvršeno krivično delo, oni ne bi došli kod vas; išli bi do kancelarije, je li tako?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Uopšteno, to bi bio slučaj, osim ukoliko su me znali ili su me videli negde i ono što bih ja tada uradio jeste da prosledim poruku nekom od posmatrača UNCIVPOL-a da odu do te lokacije i pogledaju i kontaktiraju sa lokalnom policijom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li bi oni poslali dnevni izveštaj vašoj kancelariji?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da. Svaka stanica je imala svoj izveštaj, šta rade posmatrači i morali su da izveštavaju svaki dan. Bili su podnošeni u sedištu sektora Sever za UNCIVPOL. To je koordinisao operativni oficir, to je bila osoba koja se javljala na telefon ili je prosleđivala poruke itd. Taj izveštaj stanice je zapravo bio deo izveštaja o događajima za sektor koji se slao u Zagreb, svakodnevno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Dakle imali ste nekoliko nivoa izveštavanja i kada ste vi u pitanju, da li ste vi bili skupljač svih tih izveštaja i da li ste ih vi slali dalje?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ja bih video izveštaj, svaki dan, osim ako nisam bio u kancelariji, onda bi ga zamenik ili potpisao ali ja bih ga svakako video kad se vratim. Kao ako bih otišao u Korenicu, na primer, i vratio se kasno noću ili ujutro, svakako bih, osim ako je bilo nešto neuobičajeno, video izveštaj. U većini slučajeva sam bio tamo, na licu mesta, onda bih potpisao izveštaj i poslao ga u Zagreb.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Nije li istina gospodine Boucher da informacije koje ste slali, niste vi lično proverili ili potvrdili; to su bile samo informacije koje ste primili i prosledili dalje u drugom izveštaju Zagrebu, uopšteno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Slažem se sa vama da kada je reč o većini slučajeva nisam bio lično tamo. Nisam ništa pretpostavljao ili proveravao. Osim ako sam bio lično, onda bih znao zasigurno. To je istina.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je bila opšta praksa ili pravilo UNCIVPOL-a, na primer, kada dođu na mesto zločina da ništa ne diraju na mestu zločina ili izmene mesto zločina na bilo koji način?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Moj odgovor možda neće biti politički korektan, ali nažalost stvar sa policijskim posmatračima UNCIVPOL-a iz različitih zemalja, neki od njih, i to na osnovu njihovih komentara, neki policijski oficiri su bili u misiji, a kod kuće, su bili samo policijski vozači, ili samo odgovorni u policijskoj stanici za uniforme ili opremu ili samo administrativni radnici, tako da kvalitet istrage od jednog policajca do drugog bi mogao da ima veliki raspon, tako da... tokom operacije *Oluja* i odmah kasnije, bio je ograničen broj ljudi, pa smo se trudili da angažujemo svakog koga smo mogli, dakle... ali, da, izveštavanje nekih od njih na engleskom je bilo veoma ograničeno, neki koji su dolazili iz različitih zemalja su govorili jedva, vi znate ako vidite izveštaj, da verovatno imate nekoga koga teško dešifrujete šta je mislio pod tim. Dakle, to je tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Pretpostavljam da je kratak odgovor na moje pitanje bio da niste sigurni da li je nužno bila opšta praksa pripadnika UNCIVPOL-a da ne diraju, na primer, kada dođu na mesto zločina, da išta poremete na mestu zločina?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Prilično sam siguran da je bilo situacija kada su oni mogli da poremete, zbog nedostatka policijskog istražnog iskustva.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Pronašao sam dokument, i naravno nisam bio u pravu. To je bio dokazni predmet Tužilaštva broj P497, a ne dokazni predmet Odbrane broj D497.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ako možemo da pokažemo to, molim vas.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Boucher, ovaj dokument je dokument koji je datiran na 3. avgust 1995. godine. U to vreme, vi ste bili u Kninu, zar ne?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bio sam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To je pre operacije *Oluja*. I ako bacite pogled na naslovnu stranu, ovaj dokument je adresiran na policijske uprave u različitim mestima, uključujući na primer Zadar-Knin i drugu oblast kao što je Šibenik gde ste imali kolegu. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali da šibenička policijska uprava nije pokrivala Zadar-Knin?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Možda ste u pravu, zato što ja mislim da su oni pokrivali Drniš i..taj deo. Zadar-Knin je bio van Zadra.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dobro. I vi niste imali na primer, grafikon ili šemu koja bi vam pokazala na primer da li se zločin desio u Drnišu, da se to izveštava u Šibeniku, ili se zločin desio na drugom mestu, pa da se to izveštava Zadru?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne. Ako se zločin desio u Drnišu, trebalo bi obavestiti policijsku stanicu u Drnišu, ne u Šibeniku. Ako se to desilo, recimo u Gračacu, to ne bi trebalo izveštavati u Zadar. Trebalo bi obavestiti policijsku stanicu u Gračacu. Više u lokalnom području, da tako kažem.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovo naređenje i ako vi... ići ćemo na drugu stranu, molim vas. Na drugoj strani se vidi da naređenja zahtevaju hitno osnivanje policijskih uprava u različitim oblastima očigledno za pripremu onoga što će se desiti u slučaju da se područje oslobodi nakon operacije *Oluja*. Da li vam je data neka informacija uopšte od svih vaših ljudi u Zagrebu da će se to dogoditi?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Sledeći dokument koji bih želeo da pozovem je broj 3D01-0076.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Boucher, ovo je dokument od 17. avgusta. Vi ste još uvek bili u Kninu u to vreme. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Bio sam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To je pismo upućeno načelniku uprave vojne policije od strane gospodina Morića iz Ministarstva unutrašnjih poslova Hrvatske koje opisuje situaciju uključujući paljenje kuća, između ostalih stvari i identifikuje da su počinioci tih radnji u većini slučajeva osobe obučene u hrvatske vojne uniforme. Da li ste vi bili svesni da su počinioci tih radnji koje ste videli bili obučeni u hrvatske vojne uniforme?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Sada, takođe su postojali i ljudi koji nisu bili pripadnici hrvatske vojske koji su zloupotrebljavali te uniforme koje ste videli. Zar to nije tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To ne znam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, voleo bih da ponudim ovaj dokument.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D1219, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1219 usvaja se u spis.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Gospodine sekretare, molim vas pokažite dokazni predmet Odbrane broj D499.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovaj dokument je takođe od 17. avgusta, od gospodina Morića. Vi ste razgovarali o problemima koji se tiču ograničenja kretanja tokom vašeg ispitivanja. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovo je naređenje na drugoj strani koje je potpisao gospodin Morić u drugom paragrafu, tražeći da policijske stanice u područjima ne ograničavanju kretanje ljudima povezanim sa posmatračima Evropske Unije, pripadnicima UNCIVPOL-a ili pripadnicima UNCRO-a. Da li ste znali za ovo naređenje?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ja sam primetio na naređenju da je to strogo poverljivo i to je takođe datirano na 17. avgust. Moji napori da dobijemo više kretanja su bili pre toga. Ali ja nisam nikada video ovaj izveštaj, ne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ja vas nisam pitao isključivo da li ste videli samo naređenje, već da li ste znali za to?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Vi ste ranije razgovarali, gospodine Boucher, o pitanju crkava i činjenici da nisu bile srušene, posebno srpske pravoslavne crkve, a katoličke crkve pored kojih ste prolazili, mnoge od njih su bile srušene.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Želeo bih da pozovemo 44... dokument broj 4429 po Pravilu 65 ter, molim vas.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovo je dokument datiran na 21. avgust 1995. godine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ako bismo mogli da odemo na drugu stranu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovo je naređenje ponovo od gospodina Morića iz Ministarstva unutrašnjih poslova koji traži informaciju koja se tiče crkava i manastira u pravoslavnoj eparhiji u području, tražeći izveštaj o tome šta je urađeno da se oni zaštite i odvojeni izveštaj koji se odnosi na katoličke crkve. Da li ste ikada saznali za izveštaj ili da li ste ikada imali mogućnost da pregledate taj izveštaj?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ja nisam nikada video izveštaj. Nikada nisam saznao za taj izveštaj, i ako pogledam datum, to je krajem mog boravka u Kninu. Dakle, možda je ta informacija prosleđena mom sledbeniku. Nisam siguran, ali ja nisam nikada saznao za ovo.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, voleo bih da ponudim ovaj dokument, molim vas.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D1220, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: I konačno, gospodine Boucher...

SUDIJA ORIE: Samo sekund.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Oh, oprostite, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1220 usvaja se u spis. Razlog zašto sam bio sporiji nego inače, gospodine Kuzmanoviću, je taj što je jezik u prethodnom dokumentu zvučao meni tako poznato, da sam se pitao zar to nije...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Mislite na dokazni predmet Odbrane broj D499, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Poslednji...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Novi dokazni predmet, po Pravilu 65 ter koji smo upravo uvrstili u dokazne predmete?

SUDIJA ORIE: Proveriću to. To je bilo pismo gospodina Morića o...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Oh, to je bio jedan ranije.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Slično je. Ali različito. To su dva odvojena dokumenta, časni Sude, koji se odnose na to. Vi ste u pravu.

SUDIJA ORIE: Da li je to...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja ću naći referencu za drugi dokument, časni Sude. Ja ću doći do toga... za Pretresno veće. Jer je to slično drugom dokumentu koji je prethodno označen i identifikovan kao dokazni predmet, ali to nije isti.

SUDIJA ORIE: Da. I onda bi to bilo samo za... da li bi to bio dokazni predmet Odbrane broj D48, možda?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da, tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: I vi kažete da je to različito.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Jer jezik zvuči kao manje više isto.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja sam ih pregledao oba i ne znam da li su oni... onaj koji ja imam je različit od dokaznog predmeta Odbrane broj D48. I ako su isti, časni Sude, ja ću još jednom proveriti.

SUDIJA ORIE: Da, ako biste, molim vas, proverili još jednom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hoću.

SUDIJA ORIE: Hvala, molim vas nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Poslednje područje, gospodine Boucher, tiče se samog UNCIVPOL-a. Vi ste rekli da ste imali preko 200 članova UNCIVPOL-a u Sektoru Jug pre operacije *Oluja*, otprilike pre nego je operacija *Oluja* počela. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne bih rekao preko. Bilo je blizu 200, ali ja mislim da je bilo malo ispod 200, da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Koji je bio razlog ograničavanja broja članova UNCIVPOL-a nakon operacije *Oluja*, na oko, kako ste rekli, 24?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: To je bilo zato što smo mi znali da razgovori između predsednika ne vode nikuda. Predsednici Tuđman, Milošević, mi smo takođe znali da je hrvatska vojska veoma blizu, tako da bih ja... ja bih rekao da je informacija koju smo imali unutar UN-a

bila da potencijalni konflikt... ne konflikt, nego ponovno preuzimanje teritorije i ako se sećate, naravno, 1. maja, Sektor Zapad je prestao da postoji. Tako da mislim da zdravorazumski, većina ljudi koji su bili uključeni, su bili ograničeni brojem ljudi u sektoru da... znate, da ih zaštitite ako treba. O tome sam ja lično razgovarao sa komesarom UNCIVPOL-a u Zagrebu i moja preporuka je bila je kada završe misiju, jer je neko odlazio skoro svakog meseca, molim vas nemojte da šalžete zamenu dok ovo ne prođe. I tako je učinjeno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li vi mislite iz ove perspektive da bi bilo bolje da ste imali tih 200 ljudi u Sektoru Jug nakon operacije *Oluja* pod tim okolnostima?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Stvarnost je da je tu bilo mnogo novih posmatrača ali bez iskustva u UN-u, mnogo njih bilo je u Zagrebu, spremnih da budu raspoređeni. Ali su ih zadržavali u Zagrebu sve do, znate, krajnjeg ishoda, pretpostavljam. I nakon... nakon operacije *Oluja*, ne znam šta se tačno desilo, da li smo dobili više pomoći, jer moj mandat nije bio previše dug. Morao sam da odem. Kraj misije.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Jedno drugo pitanje koje se nastavlja na priču o vozilima koja ste imali na raspolaganju za patroliranje, gospodine Boucher. Ja mislim da smo mi čuli neka svedočenja pre, da je UNCIVPOL imao dva ili tri vozila koja su morali da koriste za svoje patroliranje van Knina. Da li je to tačno?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Ne sećam se tačnog broja, ali smo imali problema zato što su nam mnogo vozila oteli Srbi...u sektoru. Izgubili smo vozila. I svaki put kada bi posmatrači odlazili u Zagreb, vozilo se nije vraćalo jer se niko nije vraćao nazad da bi ga dovezao. Tako da ste vi u pravu. Spali smo na nekoliko. Tačan broj, nisam siguran. Ja bih procenio da je bilo više, jer je bilo oko 24. Ja bih procenio da je bilo verovatno oko 7 ili 8 u tom kraju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To su sva pitanja koja ja imam, gospodine Boucher. Hvala vam puno.

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Da, hvala vam.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, meni je moj menadžer za slučaj rekao da to jeste isti dokument kao dokazni predmet Odbrane broj D48, samo iz drugog izvora, tako da...

SUDIJA ORIE: Da. Rukopis na dokaznom predmetu Odbrane broj D48 nedostaje u dokaznom predmetu Odbrane broj D1219...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: ...ali nezavisno od toga, izgleda, kad je sadržaj u pitanju, to je sličan dokument.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Mi možemo to da povučemo, časni Sude, ako je to propisno da se uradi.

SUDIJA ORIE: Da. Možda bi dokazni predmet Odbrane broj D1219 mogao da se napusti. Još jednom, to nije isti dokument, ali ako se pozivate na sadržaj umesto na nešto drugo i brojevi su... na vrhu su potpuno isti, sadržaj je isti. Gospodo Gustafson, pre nego što vam dam priliku da dodatno ispitujete svedoka, ako ima potrebe za tim, želeo bih da pozovem strane i to ću uraditi u vašem prisustvu, gospodine Boucher, dali ste procenu udaljenosti od kuće do severne kasarne otprilike oko 500 stopa, rekli ste ne više od 600. Mogu li da pozovem strane...mi imamo kartu 29 u registratoru koja pokazuje skalu i nije iskrivljena karta. Gledajući kartu, ja bih pre došao do 950 do 1000 stopa nego do 600, što bi možda bilo relevantno; razlika između 180 metara i bliže do 300 metara mogla bi u odnosu na stvari u pitanju da bude relevantna. Gospodine Boucher, ako imate neki komentar na ono što sam ja sad rekao, ja sam pogledao kartu i prema tome, možda ste vi malo niže procenili.

SVEDOK BOUCHER: Ja se neću raspravljati sa vama, časni Sude. Vi možda imate najbolji izvor. Ali ja se sećam čestog prelaženja preko te udaljenosti, zato što sam u jednom trenutku ja sam šetao do kampa UN-a i za nekoliko minuta bih bio u policijskoj stanici ili blizu kapije...

SUDIJA ORIE: Da. Vi ste očigledno bili u dobroj kondiciji.

SVEDOK BOUCHER: Bio sam.

SUDIJA ORIE: Gospodo Gustafson, pozivam strane da se dogovore o tome da li... da li je možda bila malo niska procena... procena koju je dao svedok. Gospodo Gustafson.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Hvala, časni Sude. Ja imam samo jedno pitanje.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA GUSTAFSON

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Gospodine Boucher, pre nekoliko trenutaka postavljena su vam pitanja o mogućnosti da su posmatrači UNCIVPOL-a poremetili mesta zločina, i ja sam želela da vas pitam konkretnije, da li ste ikada saznali za neku konkretnu situaciju gde su mesto zločina poremetili posmatrači UNCIVPOL-a?

SVEDOK BOUCHER – ODGOVOR: Koliko ja znam, ne. Ali ono što sam ja zaista pokušavao da pokrenem je da je to bila mogućnost, zato što smo mi imali... svi posmatrači su morali da imaju petogodišnje policijsko iskustvo ali iskustvo koje su oni imali, bilo je na veoma različitom nivou.

TUŽITELJKA GUSTAFSON – PITANJE: Razumem. Hvala vam puno.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: To su bila moja pitanja.

(Pretno veće se savetuje)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUDIJA ORIE: Ja imam jedno pitanje za vas, gospodine Boucher. Opisali ste Pretresnom veću, ako mogu da sumiram, neposlušno ponašanje vojnika, i rekli ste da je bilo drugačije i pomenuli ste narednike i visoko rangirana vojna lica. Sada, da li se ikada dogodilo da vidite njih zajedno, da je, narednik i visoko rangirano lice zajedno sa vojnicima, koji se ponašaju relativno dobro, i sa onim drugim vojnicima koji se ponašaju neposlušno? I pitam vas, da bi se utvrdilo da li, ako bi vaš odgovor bio potvrđan, da li je postojala bilo kakva inicijativa ili odgovor narednika i visoko rangiranih lica ka onima koji su se ponašali neposlušno.

SVEDOK BOUCHER: Jedini put kad biste mogli zapravo ili barem da sam ja mogao da vidim, to bi bilo upravo izvan kapija kompleksa UN-a gde je bilo, znate... izvinite, hrvatsko vojno vozilo parkirano tu i narednik koji je zapravo bio veza. On je stajao tu dosta. On bi samo otišao da izda naređenja ili uputstva i vratio bi se. Nedaleko od njega bi mogao da bude, i bio je ponekad, neki redov, ne znam da li je to pravi izraz, ali niži vojnik. Ali... oko njega ili ko god je upravljao ili kontrolisao tenk, zato što je tu bio tenk jedno vreme baš ispred naše kapije, kao što sam rekao, mnogo redova bi došlo baš do kapije, pokazivali bi pištolje, to je samo... oni su bili tako uzbuđeni da budu tamo, zapitkivali bi prevodioce na kapiji. Dakle, u prisustvu, da. Da li su postojali organizovani planovi nagledanja i tako dalje? To, ne znam. Ne mogu da vam pomognem sa tim.

SUDIJA ORIE: Da. A onda moje drugo pitanje: Da li su oni odgovorili na bilo koji način na ovo neposlušno ponašanje?

SVEDOK BOUCHER: To uopšte nisam primetio.

SUDIJA ORIE: Da. Sada, slično pitanje o tome kada ste videli ljude koji su iznosili različite vrste robe iz kuća. Da li ste ikada videli visoko rangirana vojna lica u blizini i... ili ste samo videli te redove, kako ste ih nazvali, da rade te stvari, u odsustvu bilo kog više rangiranog vojnog lica?

SVEDOK BOUCHER: Koliko se sećam, nikada nisam video nekog rangiranog pored njih... kada su se dešavale neuobičajene stvari. Dakle, to su u osnovi niži nivoi u vojsci. Dakle... i mislim da sam pomenuo to ranije, da je bilo malo čudno da se vidi, ali...

SUDIJA ORIE: Hvala vam na vašim odgovorima. Da li ima potrebe za daljim ispitivanjem?

ADVOKAT KEHOE: Ne, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodin Kehoe, gospodin Kuzmanović i gospodica Higgins, ne. Onda, gospodine Boucher, ovim se zaključuje vaše davanje iskaza pred ovim Sudom. Ja bih želeo da vam se zahvalim puno što ste prešli dalek put i srećan sam da možemo da zaključimo vaše

svedočenje sada, tako da nema potrebe da se vraćate. Želeo bih da vam se zahvalim što ste odgovarali na pitanja koja su vam postavljale strane i Pretresno veće.

SVEDOK BOUCHER: Hvala puno. Srećan Božić.

SUDIJA ORIE: Gospodine poslužitelju, da li biste mogli, molim vas, da ispratite gospodina Bouchera iz sudnice.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće bi želelo da se bavi sa nekoliko proceduralnih stvari. To neće trajati veoma dugo ali ako bismo počeli sa tim sada, možda ne bismo svi bili adekvatno pripremljeni, što bi moglo da rezultira u oduzimanju više vremena nego što je potrebno. Ja bih želeo da prođemo kroz liste dokaznih predmeta koje su još otvorene. Bilo je nekih prigovora mislim u vezi sa gospodinom Turkaljem. Voleo bih da donesemo jednu ili dve odluke. Voleo bih da dam priliku, bar mi je tako rečeno kao želja Odbrane Gotovine da se pozabavimo pitanjem Pravila 70 u vezi sa člankom *New Yourk Times*-a, da se napravi kratak podnesak. Da li je to tačno, gospodine Mišetiću? Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda bih želeo da i to uradimo posle pauze. Možete li da nam date procenu o tome koliko vremena će to oduzeti? Zato što ako će to biti dugačak podnesak, onda bih vas pozvao da to uradite pismeno. Ako bi. Ako bi to bio kratak podnesak, dao bih vam priliku da to uradite sada, posle pauze.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Samo sam želeo da uđe u zapisnik, pa bi trebalo da mi oduzme manje od tri minuta, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo imati pauzu i nastavljamo, mada ne dugo, nadam se, u 16.55 h.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Ja imam nekoliko pitanja na mom spisku. Prvo je spisak koji ako mogu da nazovem dokazima Theunensa, o kojima još nije doneta odluka. Da li su strane dobile spisak, od 18. decembra, koji je poslao gospodin Monkhouse svim stranama? Ovo je spisak od 38 dokumenata u kojima se pominju brojevi po Pravilu 65 ter, privremeno dodeljeni brojevi dokaznih predmeta, i status dokaznih predmeta, sve do sad, i nijedan od njih nije poverljiv. Ima li ikakvih prigovora protiv usvajanja ovih dokaznih predmeta? Ako niste pripremljeni za ovo, mi ćemo, naravno, sačekati trenutak. Ali... trenutak bi onda značio tri nedelje, ali ima li nekih prigovora protiv dokaznih predmeta koji se pojavljuju na listi koja počinje sa dokaznim predmetom Tužilaštva broj P01182 i ide do i uključuje i dokazni predmet Tužilaštva broj P01219? Gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mi nemamo prigovor, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospodine Kay.

ADVOKAT KAY: Nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Odbrana Čermaka.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Mi imamo samo jednu napomenu, ne baš prigovor, i ja mislim da smo to rešili sa gospodinom sekretarom. To se tiče dokumenta broj 1026 po Pravilu 65 ter koji je već usvojen kao dokazni predmet.

(Pretno veće i sekretar se savetuju)

SUDIJA ORIE: To je već sklonjeno sa mog spiska. Očigledno ste vi tada radili sa spiskom od 39 dokumenata umesto sa 38. Da li je to...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Onda Pretno veće usvaja u spis dokumenta za koja su privremeno dodeljeni dokazni brojevi P01182 do i uključujući P01219. Samo sekund, molim vas.

(Pretno veće i sekretar se savetuju)

SUDIJA ORIE: Spisak će biti podnet, tako da imamo kompletan zapisnik sa brojevima po Pravilu 65 ter kojima su ovi brojevi dokaznih predmeta bili dodeljeni. Onda prelazim na listu dokaznih predmeta koji se tiču svedočenja gospodina Turkalja. Ovaj spisak, poslat stranama, 18 decembra, sadrži 28 zapisa, dokaznih brojeva privremeno označenih od P01220 do i uključujući P01247. Postoje prigovori protiv P01221, P01222 i P01223, ali koliko ja razumem, ovi prigovori su uglavnom protiv opisa, ili ja sada izmišljam... Da, radi se o relevantnim delovima podneska za podnošenje na usvajanje; ali to nije, koliko sam ja razumeo, prigovor protiv usvajanja u spis. Onda ja imam drugi komentar na dokument broj 3508 po Pravilu 65 ter, koji je privremeno označen kao P01226, i to je bilo zapažanje u vezi sa onim što nas čeka... samo sekund, molim vas.

(Pretno veće i sekretar se savetuju)

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: To je bio prigovor zato što je dokazni predmet Tužilaštva broj P01226 bio dokazni predmet koji je sadržao službenu belešku i uložen je prigovor, mislim da je to bila...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Odbrana Markača, časni Sude.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Odbrana Markača, da. I prigovor je uložen takođe zbog odsustva odluke Pretresnog veća što se tiče prihvatljivosti službene beleške intervjuja. Ovo su bile službene beleške o kojima je gospodin Žganjer svedočio. Sada, Pretresno veće je u međuvremenu odlučilo da se službene beleške usvajaju u spis sa izuzetkom službene beleške i o jednoj od njih je već odlučeno, službena beleška razgovora sa gospodinom Markačem i gospodinom Čermakom. O jednoj od njih je već odlučeno, tako da odluka za jednu od njih daje samo razloge i za druge službene beleške, to daje razloge i sama odluka. Pod tim okolnostima, gde su sve druge službene beleške usvojene u spis, gospodine Mikuličiću, da li biste prvo želeli da pročitate našu odluku ili ste već odredili vaš stav na osnovu ove informacije? To u potpunosti ostavljam...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude. Prvo bih želeo da pročitam odluku.

SUDIJA ORIE: Da, to je dobro. Onda Pretresno veće usvaja u spis dokazne brojeve P01220 do i uključujući P01225. Onda dokument 3508 po Pravilu 65 ter privremeno označen kao P01226, označava se za identifikaciju. Pretresno veće dalje usvaja u spis dokazne predmete sa brojevima od P01227 do i uključujući P01247. Onda prelazim na poslednji skup, dokazni predmeti ponuđeni tokom svedočenja gospodina Al-Alfija. Kažem za zapisnik da je bilo prigovora protiv dokumenata sa brojevima 4125, 4133 i 4252 po Pravilu 65 ter. Ima li još nekih prigovora? Ovo su bila tri dokumenta koja su pomerena na područje koje, za većinu dokumenata, nije bilo u okviru optužnice. Pretresno veće nije još uvek većalo o ovim prigovorima. Dakle, 4125 je označen za identifikaciju, 4133 je označen za identifikaciju i takođe i 4252 zadržava status da je označen za identifikaciju. Da li ima nekih prigovora protiv dokaznih predmeta koji se pojavljuju na ovom spisku, spisku koji se sastoji od devet dokumenata? Ako nema, onda dokazni brojevi od P01169 do i uključujući P01173 se usvajaju u spis. Takođe se usvaja u spis dokazni predmet Tužilaštva broj P01175. Svi ovi spiskovi će biti zavedeni tako da su u zapisniku sa svim neophodnim detaljima. Gospodine Mišetiću, tražili ste tri minuta da još podnesete po Pravilu 70 u pogledu novinskog članka *New York Times*-a.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, gospodine predsedavajući, brzo ću reći ovo, i kao dodatak, postoji jedna stvar zbog koje je članak relevantan. Želeo sam da uđe u zapisnik da što se tiče pitanja Pravila 70 u vezi sa dokaznim predmetom Odbrane broj D1212 koji je označen za identifikaciju, ranije u ovom predmetu je nastao sličan problem gde su interni memorandumi Tužilaštva procureli u štampu, a tiču se mog kolege gospodina Kehoea, i na osnovu novinskih članaka o procurelim memorandumima Tužilaštva, pitanje koje se tiče podobnost gospodina Kehoea je izneta pred Pretresno veće. Odbrana Gotovine je pokrenula u to vreme pitanje o tome da li materijali koji bi inače bili zaštićeni po Pravilu 70 mogu da procure u štampu, a zatim da se ti članci koriste u postupku, i Pretresno veće je 25. jula 2007. godine izdalo nalog pod nazivom Nalog Tužilaštvu u vezi sa navodnim sukobom interesa advokata Gregorya Kehoea, koji je na strani 4 sadržao: „Pravilo 70 se bavi ograničavanjem obelodanjivanja obaveza Tužilaštva Odbrani u skladu sa Pravilom 66 i Pravilom 67 i to nije relevantno za ovu stvar.“ Pretresno veće je tada nastavilo da uzima u obzir stvari koje su pokrenute u novinskom članku koji sadrži informacije o internim memorandumima Tužilaštva. Drugo... dodatno pitanje kao relevantnost koje bih ja želeo da pokrenem je da taj članak od 21. marta 1999. godine i dokazni predmet Tužilaštva broj P1144, koji je usvojen u spis, je u stvari transkript razgovora održanog između predsednika Tuđmana i generala Čermaka dva dana nakon što je taj članak objavljen. I ako

pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj P1144 na strani 3, predsednik u razgovoru sa Čermakom kaže: „Ko su ti koji su svedočili protiv tebe i ostalih, stvar o kojoj Hag sada govori?“ Kontekst tog razgovora dolazi kao rezultat članka koji smo sada ponudili kao dokazni predmet Odbrane broj D1212 označen za identifikaciju. Transkript 1999. godine je ponuđen od strane Tužilaštva i stoga bih ja dodao to kao dodatni argument za relevantnost, zato što to obezbeđuje kontekst zašto je taj razgovor održan. Hvala, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly. Ima li potrebe da kratko odgovorite na ovo?

TUŽILAC HEDARALY: Da, časni Sude, pokušaću da budem kratak. Što se tiče odluke o... to je bilo Pretpretresno veće u julu 2007. koje se sastojalo samo od sudije Molotoa ja mislim u to vreme, i iako je pitanje bilo ograničeno samo na pitanje obelodanjivanja, to je bilo u veoma specifičnom kontekstu koji je bio, kada je to bio jedini način da rešite problem koji je u pitanju... ja ću ostati neodređen zato što su tu bili poverljivi podnesci, ali o podobnosti gospodina Kehoea kao branioca, i samo pregledanjem takvog materijala bi Pretpretresno veće donelo odluku koja je morala da se donese. Ali pre svega, situacija je bila potpuno drugačija. I iako se svodilo samo na obelodanjivanje, razlog da se taj materijal ne može obelodanjivati postojao je zbog toga što je to poverljivo i neće se koristiti u postupku. Sudija Pretpretresnog veća Moloto, u to vreme pretpretresni sudija, bio je veoma svestan toga, kada je naredio Tužilaštvu da obezbedi druge materijale, on je samo naredio Tužilaštvu da tako radi, tako da Pretpretresno veće i kasnije samo da bi dozvolio gospodinu Kehoeu da odgovori da li mu je dozvoljeno... da li je pitao nas, Tužilaštvo, da li bismo se složili da su gospodin Kehoe i Odbrana Gotovine u mogućnosti da to pregledaju. Dakle, to je samo pojašnjenje da bih ja želeo da napravim i to je bilo pitanje odluke iz jula 2007. godine. Što se tiče predsedničkog transkripta, koliko se ja sećam tog predsedničkog transkripta, kontekst je bio malo drugačiji. Ja bih morao da pogledam to ponovo, ali ja ne mislim da je to bilo baš onako kako je gospodin Mišetić okarakterisao i u svakom slučaju ja ne mislim da to automatski daje relevantnost i i o takvoj relevantnosti i probativnoj vrednosti da bi Tužilaštvo trebalo da izgubi zaštitu po Pravilu 70, odricanje zbog odstupanja.

ADVOKAT MIŠETIĆ: 30 sekundi, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: 30 sekundi, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Samo da se osvrnem na stav gospodina Hedaralya, ja ne tražim za osnovne memorandume koji su bili u članku i stoga pitanje se odnosi na gospodina Kehoea i onda pokazivanje osnovnog memoranduma nije u pitanju ovde. Pitanje je da li bi Pretresno veće moglo da razmatra pitanja u novinskom članku. Ono to jeste činilo. Mi kažemo samo zato što to... to što osnovni memorandumi mogu još uvek da budu zaštićeni Pravilom 70, ne znači da Pretresno veće ne može da razmatra članak lično. Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, 30 sekundi.

TUŽILAC HEDARALY: Mislim da nema potrebe, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Onda će Pretresno veće razmotriti stvar i... onda bih ja želeo da donesem usmenu odluku. pa, kao zapravo, to nije odluka. To su razlozi za odluku koje je Pretresno veće već dalo. Ovo su razlozi Pretresnog veća za odobrenje zaštitnih mera dok taje suđenje, za svedoka 84. 22. oktobra 2008. godine, Tužilaštvo je podnelo zahtev da Pretresno veće izda nalog za određivanje zaštitnih mera, pseudonim i izobličenje lica i glasa za svedoka 84. 22. oktobra 2008. godine, Odbrana Čermaka podnela je svoj odgovor, u kom ukazuje da iako nije protiv zahteva za zaštitne mere, ne slaže se sa argumentima Tužilaštva za podršku tog predloga. Dalje ukazuje da bi zbog posla svedoka i predmeta njegovog svedočenja, bilo prikladnije da svedočenje bude na zatvorenoj sednici. Sledećeg dana, Odbrana Markača i Odbrana Gotovine podnele su svoj odgovore, obe tražeći da Pretresno veće odbije zahtev. 3 novembra 2008 godine, posmatrajući emotivno stanje svedoka na sudu, Odbrana Gotovine i Odbrana Markača su povukle svoje prigovore na zahtev za zaštitne mere. Oni su se dalje pridružili stanovištu Odbrane Čermaka da je potrebno da svedočenje svedoka bude na zatvorenoj sednici. Ovi podnesci Odbrane mogu da se nađu u transkriptu na stranama 11068 i 11069. Istog dana, Pretresno veće je odobrilo zahtev i odlučilo da će slušati svedočenje svedoka na zatvorenoj sednici. Ova odluka može da se nađe u transkriptu na stranama 11069 i 11070. Odluka je doneta na privatnoj sednici a javnost je ovim putem obaveštena o tome. Pretresno veće je donelo, iz svojih razloga, svoju prvu odluku o zaštitnim merama u ovom slučaju, koja se može naći u transkriptu na stranama 2610 i 2611, da strana koja traži zaštitne mere za svedoka, mora da pokaže objektivno osnovani rizik po bezbednost ili dobrobit svedoka ili svedokove porodice, treba da postane poznato da je svedok dao iskaz pred Tribunalom. Ovaj standard može, na primer, da se zadovolji pokazujući da postoji pretnja protiv svedoka ili svedokove porodice. Samo navođenje straha kod lica nije dovoljno da opravda zaštitne mere. Svedok 84 je Srbin iz Hrvatske koji živi sa svojom porodicom u Hrvatskoj. Pretresno veće je shvatilo da očekivano svedočenje Svedoka 84 bi moglo da naljuti osobe u mestu gde on i njegova porodica žive. Dve godine nakon operacije *Oluja*, Svedok 84 dobija preteće pozive od nepoznatih osoba koje ga pitaju zašto on još uvek radi i živi u svom rodnom gradu. Nakon svedokovog penzionisanja 1997 godine, telefonski pozivi su prestali. Svedok 84 je dalje informisao Pretresno veće da mu je rekao svedok koji je već svedočio pod zaštitnim merama na zatvorenoj sednici u ovom slučaju da mu lokalni novinari dosađuju da govori o svom svedočenju. Dodatni problem za Svedoka 84 zabrinutog za svoju bezbednost i stvar koja mu je izazvala anksioznost, je da ga je intervjuisao neko iz timova Odbrane u policijskoj stanici u prisustvu zvaničnika hrvatske policije. Svedok 84 je svedočio da glasina da je on intervjuisan se proširila i on je odlučio da smanji svoje kretanje kroz grad zbog straha da ga ne prepoznaju. Dalje je svedočio da u njegovom gradu je negativan stav prema Srbima i da je on šikaniran u ulici. Pretresno veće je dodatno razmatralo činjenicu da je Odbrana povukla svoj prigovor na zahtev Tužilaštva. Iz navedenih razloga, Pretresno veće je našlo da je Tužilaštvo pokazalo objektivno utemeljenu opasnost po bezbednost svedoka 84, da treba da postane poznato da je dao iskaz pred Tribunalom. Pretresno veće je štaviše smatralo da, u svetlu prirode očekivanog dokaza od svedoka, jedini efikasan način da se zaštiti njegov identitet bio je da se njegovo svedočenje čuje na zatvorenoj sednici. Ovim se zaključuju razlozi Pretresnog veća da dodeli zaštitne mere svedoku 84. Da li postoje neke proceduralne stvari koje bi strane želele da pokrenu?

ADVOKAT KAY: Časni Sude, mi smo imali tokom svedočenja gospodina Theunensa nekoliko podnesaka bez prisustva svedoka. Njima su date oznake za identifikaciju sa brojevima od D1107

do 1199. O svim tim stvarima je postignut sporazum među stranama i dostavljene su sekretaru suda, i mi čekamo njihovo usvajanje u spis uz dopuštenje Suda.

SUDIJA ORIE: Da. Dopustite da budem veoma otvoren sa vama, gospodine Kay. Kada se ovo pripremalo, ja sam pitao osoblje da li imamo ceo spisak u ovom momentu. Nije bio dostupan. To je jedini razlog zašto se nismo time bavili. Nema razloga da mislimo da gde su strane ovo radile, da je tu... bilo većih prepreka protiv usvajanja dokaza u spis, ali ovo Pretresno veće uvek više voli da se ne bavi stvarima, ako nisu u potpunosti spremne za rešavanje. To je jedini razlog zašto se ja nisam time bavio. Ako biste insistirali da...

ADVOKAT KAY: Ne. Mogu da kažem...

SUDIJA ORIE: ...imamo sednicu sutra ujutru, onda ćemo se baviti time, gospodine Kay. U suprotnom, moraćete da čekate do posle zimske pauze. Ne mislim da će biti velika prepreka za strane ako ne znaju našu konačnu odluku o toj stvari, da se pripreme za ostatak predmeta.

ADVOKAT KAY: Da, časni Sude. Ja neću da žrtvujem svoju popularnost.

ADVOKAT KEHOE: Ja imam izvanredno, Boucherovu izjavu koja je dokazni predmet Odbrane broj D1217, označena za identifikaciju.

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Časni Sude, pregledali smo izjavu. Nemamo prigovor na to. Ja bih samo... ako bismo mogli da dobijemo neke smernice od Pretresnog veća kao vreme obelodanjivanja. Kao što sam pomenula, to je bilo obelodanjeno u materijalima za unakrsno ispitivanje i naš je stav da ako Odbrana želi da ponudi izjavu po Pravilu 92 ter, da bi trebalo da dobijemo obaveštenje unapred i ja znam da je izjava uzeta sinoć, ali bi to pomoglo našoj pripremi da imamo prethodne noći nasuprot našem kasnijem ispitivanju.

SUDIJA ORIE: Da. Ovo izgleda kao veoma uopšten poziv da se dobiju izjave za koje se traži da budu primljene prema Pravilu 92 ter, što je pre moguće. To, ja bih rekao, važi i bez da se kaže. Dozvolite samo da proverim nešto za trenutak.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće zna za mnoge aspekte toga. Gospodin Boucher je stigao u Hag nedavno. Uzimanje izjave po Pravilu 92 ter pod sadašnjim okolnostima i pregledanje njegovog sadržaja nije moglo u velikoj meri da smeta Tužilaštvu. Naravno, ovo je pitanje da su izjave po Pravilu 92 ter prezentirane nakon glavnog ispitivanja koje je završeno i ako to stvara značajne nove elemente, onda naravno duge izjave da li smo mogli odmah da nastavimo ili bi to bilo nepravično prema Tužilaštvu i dalje se razmatra, ali ja čujem u odnosu na ovu izjavu da nema prigovora, mada je izražena izvesna zabrinutost o kasnom obelodanjivanju. Da li sam dobro razumeo?

TUŽITELJKA GUSTAFSON: Upravo tako, časni Sude. Želeli bismo da izbegnemo takve situacije u budućnosti.

ADVOKAT KEHOE: Gospodine predsedavajući, ja to poštujem i sigurno takva bila situacija zbog vremena. Ali ako ne govorimo o kasnom obelodanjivanju, i znam da govorim u ime cele Odbrane, ako Tužilaštvo može malo više da se potruži da nam obezbedi beleške od razgovora pre 9.00, 9.30, 10.00 časova uveče, pre nego što svedok dođe, i mi bismo to cenili, takođe.

SUDIJA ORIE: Da. Ja mislim da sam ja ranije i mogao bih da kažem sponatno pomenuo beleške od razgovora i vreme obelodanjivanja. Dakle, stoga, to nije previd ovog Pretresnog veća. Dokazni predmet Odbrane broj D1217 se usvaja u spis. Bilo koje proceduralno pitanje koje...

TUŽILAC HEDARALY: Jedno kratko pitanje, časni Sude. Za sada neko vreme... Tužilaštvo je imalo ono što je pokazano kao podnesci Odbrane Čermaka bez prisustva svedoka i u međuvremenu mnogi od ovih dokumenata su usvojeni u ime Odbrane Čermaka. Ovde su dva dokumenta koja su vanredno na spisku Tužilaštva za koja nam je rečeno da nema prigovora, pa smo mi to samo uvrstili, tako da mi konačno možemo da zatvorimo poglavlje sa tim bez prisustva svedoka. To su dokumenti broj 3530 i 2552 po Pravilu 65 ter.

SUDIJA ORIE: Ja ponavljam ono što sam rekao ranije, ako nisam siguran o čemu se radi, ja ću prvo proveriti i onda se konsultovati sa svojim kolegama pre nego što se donese odluka. Ali hvala vam na podsećanju, gospodine Hedaraly. Neko drugo proceduralno pitanje u ovom trenutku? Onda imam nešto kratko što ne bih nazvao proceduralnim, iako to ima veze sa procedurom. Pretresno veće je obavešteno o želji koju je izrazio gospodin Gotovina da uzvрати čestitke za Božić, koje je spontano uputio gospodin Boucher. Sada, kao što strane znaju, Pretresno veće sigurno ne ohrabruje razmene ličnije vrste, ali gospodin Boucher je počeo, on je bio taj koji je poželeo nama Srećan Božić, pa stoga pod tim okolnostima Pretresno veće neće odbiti nikome da uzvрати čestitke, ali će takođe dati priliku gospodinu Čermaku i gospodinu Markaču ako žele u ovim izvanrednim okolnostima da se pridruže u uzvraćanju čestitki koje je izrazio gospodin Boucher. Zbog toga što je to tako neuobičajeno, možda možete imati osećaj da je to neprikladno ali pod sadašnjim okolnostima ja vam dajem priliku da se pridružite ako želite, gospodine Čermak.

OPTUŽENI ČERMAK: Časni Sude, mi se pridružujemo čestitkama generala Gotovine.

OPTUŽENI MARKAČ: Časni Sude, zaista bih želeo da se pridružim lepim čestitkama generala Gotovine.

SUDIJA ORIE: Onda čestitke zapišite na parče papira koje će se od generala Gotovine preneti gospodinu Boucheru i...preko Odeljenja za žrtve i svedoke i dodaće se poruka da se gospodin Čermak i gospodin Markač pridružuju čestitkama. Kada govorimo o čestitkama za Božić, Pretresno veće bi želelo da poželi sve najbolje u danima Božića i Novoj Godini svima prisutnima u ovoj sudnici. Mi pravimo pauzu.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja mislim da u ime svih u Odbrani i Tužilaštvu, mi se pridružujemo Pretresnom veću, ja sam siguran da govorim u ime svih mojih kolega. Upućujemo iste čestitke.

SUDIJA ORIE: Postoji precedentno pravo da postoji okvir u kome se uzvraćaju božićne čestitke.

ADVOKAT KEHOE: To je tačno, to je tačno.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, stoga je to prihvaćeno, sa zahvalnošću, od strane Pretresnog veća. Mi završavamo za ovu godinu, i nastavićemo sa radom u ponedjeljak, 12. januara, u 14.15 časova, u Sudnici broj 1.

Sednica je završena u 17.39 h.

Nastavlja se u ponedjeljak, 12. januara 2009, u 14.15 h.

